

PROGRAM PRIREDITEV

SOBOTA, 17. SEPTEMBER, ob 14. uri
Sušilnica sadja, Gradež

PRAZNIK SUHEGA SADJA NA GRADEŽU

(Društvo za ohranjanje dediščine)

SOBOTA, 24., IN NEDELJA, 25. SEPT.
Cereja

OBČINSKO PRVENSTVO V TENISU

(ŠTD Cereja)

SOBOTA, 24. SEPTEMBER, popoldne
Trubarjeva domačija

PODELITEV ROŽANČEVE NAGRADE

(Občina Velike Lašče)

NEDELJA, 25. SEPTEMBER, ob 13. uri
Rašica

RAŠČANI ZA RAŠČANE

(ŠTD Rašica)

TOREK, 27. SEPTEMBER, ob 9. uri
Levstikov dom - knjižnica

SREČANJE S PISATELJICO VIKTORIJU ZMAGO GLOGOVEC IN SLIKARKO- ILUSTRATORKO

EMI VEGA.

(Knjižnica Prežihov Voranc,
enota Velike Lašče)

SOBOTA, 1. OKTOBER
Krvava Peč–Iška

POHOD NA STIČIŠČE ŠTIRIH OBČIN

(Društvo Claustra Alpium Iuliarum)

SOBOTA, 1. OKTOBER, od 10. ure dalje
Trubarjeva domačija na Rašici

DAN MLADIH NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

(Zavod Parnas in ZRU)

PETEK, 7. OKTOBER, ob 19. uri
Trubarjeva domačija, Rašica

NA TRUBARJEVINI V ČAST DOMOVINI

(Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 15. OKTOBER
Golo–podmokrške vasi–Mokreško
hribovje

POHOD PO MOKREŠKEM HRIBOVJU

(Društvo Claustra Alpium Iuliarum)

PETEK, 28. OKTOBER, OB 17. uri
Dom krajanov, Turjak

8. RAZSTAVA DEL LIKOVNIH

SAMORASTNIKOV

(JSKD, OI Ljubljana - okolica)

TROBLA

glasilo Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

Letnik 11, številka 5
15. september 2005

Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v
občini prejmejo glasilo brezplačno.

Naklada: 1420 izvodov

Izdajatelj: Občina Velike Lašče

Izdajateljski svet: Sonja Ahec, Marko
Gradišar, Marjan Kastelic, Sonja Ratej
Pirkovič, Franci Rigler, Anton Stritar,
Anton Zakrajšek

Odgovorni urednik: Jože Starič

Uredniški odbor: Majda Kovačič
Cimperman, Mojca Praznik, Metka Starič,
Veronika Vasič

Lektoriranje: Majda Samsa

Oblikovanje: Parnas, zavod za kulturo in
turizem Velike Lašče

Tisk: Kamitex, d.o.o.

Naslov uredništva: Trobla, Levstikov trg 1
1315 Velike Lašče. Tel: (01) 7810-370
E-pošta: trobla@velike-lasce.si

Naslednja številka Troble izide
27. oktobra 2005.

Prispevke oddajte najkasneje do
13. oktobra 2005.

Fotografija na naslovnici:
Gregor Grešak

MOJA VAS, LEPA IN UREJENA

Na Občini Velike Lašče si želimo, da bi bila vaška ali krajevna središča čim lepše urejena. Nekaj krajev smo s skupnimi akcijami z domačini že lepo uredili, krajani pa kasneje tudi pomagajo pri vzdrževanju takih lokacij.

Na podlagi sprejetega proračuna občine so za leto 2005 predvidena tudi sredstva za polepšanje vasi in komunalno ureditev javnih površin (zasaditve cvetličnih nasadov, postavitve robnikov, postavitev smerokazov in turističnih tabel, obnova vodnjakov ...).

Zato Občina Velike Lašče poziva **krajevne in vaške odbore ter društva, ki delujejo na področju turizma, K PREDLOŽITVI POBUD ZA UREDITEV JAVNIH POVRŠIN V NASELJIH v Občini Velike Lašče za leto 2005.**

Financirajo se lahko samo ureditve tistih javnih površin v naseljih, ki so družbena lastnina ali pa je lastnik zemljišča Občina Velike Lašče.

Pobude zbiramo na Občini Velike Lašče, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče do, 30. 9. 2005.

Občina Velike Lašče,
župan Anton Zakrajšek

URADNE URE OBČINSKE UPRAVE

PONEDELJEK, PETEK
OD 8. DO 12. URE

SREDA
OD 8. DO 17. URE

Telefon: **01 781 0370**
Fax: **01 781 0365**

E-pošta:
obcina.velike-lasce@siol.net

DRAGE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI

Poletni meseci, če jim sploh lahko tako rečemo, so za nami. Dopustniške dneve smo preživeli različno, nekateri v hribih, drugi na morju, tretji v toplicah, velika večina pa najbrž kar doma, kjer nikoli ne zmanjka dela.

Tudi na občini smo poletne dneve preživeli kar delavno, saj prav v poletnih mesecih običajno potekajo največje investicije. Na področju komunalnih dejavnosti so bile izvedene naslednje: asfaltiranje ceste v Javorje (1500 m), v Medvedjek (850 m), Laze proti Robu (550 m) in nekateri manjši odseki na Rašici, na Mali Slevici in v Srobotniku. Preplastili smo še tri nevarne odseke na lokalni cesti Velike Lašče proti Novi vasi, v skupni dolžini 500 m. V Velikih Laščah, ob državni cesti G 106, smo od odcepa proti Novi vasi proti bivši mlekarni zgradili tudi za nekatere težko pričakovani pločnik v dolžini skoraj 200 m. Na nekaterih nevarnih odsekih (Turjak, Rašica, Tomažini, Velike Lašče) smo postavili več kot 200 m zaščitne cestne ograje in na raznih nepreglednih mestih postavili še 10 cestnih ogledal. Naj omenim še kompletno prenovo dela Stritarjeve ceste v Velikih Laščah od državne ceste G 106 do odcepa proti Šolski ulici. Dela so se malo zavlekla, predvsem zaradi slabega vremena. V mesecu in pol je bilo več kot deset deževnih dni, ko ni bilo možno delati. Dela so bila zelo zahtevna, saj so bili položeni fekalna in meteorna kanalizacija ter novo vodovodno omrežje z vsemi hišnimi priključki. Svojo omrežje sta obnovila tudi Telekom in velikolaški kabelski sistem. Prav zaradi položitve toliko različnih komunalnih vodov je bilo potrebno delati na način, kot so ga izvajali delavci Komunalnih gradenj in Grosuplja. Vsak vod je namreč potrebno položiti posebej, ga utrditi, zasuti in povaljati. Na omenjenem odseku smo obnovili pločnike, jih delno celo razširili in na novo asfaltirali cesto. Za popolno ureditev centra Velikih Lašč bomo v jeseni preuredili še plato pred Levstikovim domom in zamenjali vodovodno omrežje od Kuklja v smeri proti cerkvi.

Na področju vodooskrbe končujemo izgradnjo novega vodovodnega omrežja od črpališča Podstrmec pa do Karlovice, v dolžini več kot tri kilometre. Končana je tudi izgradnja novega vodovodnega sistema do Gradeža nad 100 in obnova vodovoda od Turjaka do Gradeža.

Po različnih krajih je bilo do sedaj postavljenih 15 luči javne razsvetljave.

Na področju družbenih dejavnosti naj omenim preureditev dodatnega prostora v vrtcu za potrebe osmega oddelka, kolikor jih trenutno deluje v vrtcu. Pripravljamo potrebno dokumentacijo

OB USTANOVITVI PODJETJA VELA D.O.O. Z DIREKTORICO VEGRADA HILDO TOVŠAK PRI NOTARJU

za odkup Levstikovega doma od Kmetijske zadruge. Izpeljali smo izbiro izvajalca za obnovo strehe na Zdravstveni postaji in to investicijo planiramo izvesti še v letošnjem septembru oziroma v oktobru.

Zelo pomembna novica za vse občane je vsekakor ustanovitev podjetja VELA, izgradnja in upravljanje doma starejših občanov v Velikih Laščah, d.o.o, ki sta ga ustanovili podjetje Vegrad iz Velenja in Občina Velike Lašče.

Oba ustanovitelja imata enak ustanovni vložek, občina je podjetje že dokapitalizirala z zazidljivim zemljiščem, Vegrad pa ga bo z izgradnjo doma za ostarele. Za ta namen je bilo namreč potrebno ustanoviti podjetje, ki je registrirano tudi za dejavnost oskrbe starejših občanov. Le tako podjetje se lahko prijavi na razpis Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve za podelitev koncesije za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše. Seveda je potrebno izpolniti veliko zahtev iz razpisa in pripraviti ogromno dokumentacije (podjetje mora izkazovati lastništvo nad zemljiščem, izdelati je potrebno program dela, projektno dokumentacijo doma, projekcijo finančnega poslovanja in organizacijsko shemo s prikazanimi predvidenimi zaposlitvami, občinski svet mora sprejeti določene sklepe ...). Močno upam, da bomo zadostili vsem zahtevanim kriterijem iz razpisa in tako pridobili že omenjeno državno koncesijo. Če bi koncesijo dobili že letos, bi lahko drugo leto začeli z gradnjo. V nasprotnem primeru pa se bo le-ta seveda premaknila v prihodnost. Lokacija doma za starejše je predvidena na Karlovi, na mestu opuščene podružnične šole, kjer je Občina Velike Lašče lahko izkazovala lastništvo nad zemljiščem. Sprva smo si želeli graditi na zemljišču na Turjaku, kjer pa ni bilo možno pridobiti lastništva od tamkajšnjega Kulturno turističnega zavoda Turjak. Idejna zasnova doma, ki naj bi sprejel do 120 oskrbovancev in v katerem bi bilo organizirano tudi dnevno varstvo, je že narejena. Kaj več o tem projektu bomo napisali v prihodnje, ko bomo izvedeli, ali smo pridobili potrebno koncesijo.

Naj omenim, da gredo obnovitvena dela na turjaškem gradu, ki se financirajo iz državnega proračuna, tudi proti koncu. Upam, da bo del gradu zasijal v vsej svoji lepoti in ponudil še večjo možnost organiziranja raznih kulturnih, turističnih, družabnih in drugih prireditev.

Ob začetku šolskega leta želim vsem osnovnošolskim učencem čim bolj varno in prijetno bivanje v naši centralni in podružničnih šolah, učiteljem pa, da bi čim več svojega znanja prenesli na učence. Enako želim tudi našim dijakom in študentom, ki svoje znanje nabirajo v drugih slovenskih krajih.

Župan Anton Zakrajšek

ŽUPANOV SKLAD

V letošnjem letu še ni bil organiziran Županov ples, ena od prireditev Županovega sklada, s katero pridobi sklad kar precej sredstev. To se ni zgodilo zaradi obnove turjaškega gradu, ki trenutno še poteka. Po zagotovilih Ministrstva za kulturo naj bi bila dela zaključena sredi oktobra, potem pa bi se v gradu že lahko odvijale različne prireditve. Zato vse tiste, ki bi se plesa radi udeležili, obveščam, da bo le-ta predvidoma v drugi polovici oktobra ali v začetku novembra. Mnogi me namreč sprašujete, kdaj bo ta družabno-dobrodela prireditev. Kot je običaj, boste vsi dosedanja udeleženci dobili posebno vabilo na ples, za druge pa velja, da svojo željo po udeležbi do konca septembra sporočite na Občino Velike Lašče, da vam potem pošljem še uradno vabilo.

Glede na doslej zbrana denarna sredstva, objavljam

RAZPIS ZA ŠOLSKO LETO 2005/06

1. dve štipendiji
po 20.000 SIT mesečno

2. enkratne denarne pomoči
(v skupnem znesku 200.000 SIT)

Kdo lahko kandidira za štipendijo in enkratno pomoč?
Dijaki in študenti s stalnim prebivališčem v Občini Velike Lašče.

Kaj mora vsebovati vloga?

Osebnostne podatke vlagatelja,
fotokopijo spričevala,
originalno potrdilo o vpisu za šol. oz. študijsko leto 2005/06,
potrdilo o stalnem prebivališču,
potrdilo o finančnem stanju staršev (plača, pokojnina,
nadomestilo za brezposelnost),
dokazilo o višini kakšne druge štipendije.

Kam nasloviti vlogo?

Občina Velike Lašče (za Županov sklad), Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče

Rok za oddajo vloge: 14. oktober 2005

V prošnji za enkratno denarno pomoč je potrebno dopisati še, za kateri namen bi se pomoč porabila. Glavni kriterij za pridobitev štipendije ali pomoči je socialno stanje prosilca. Drugi kriteriji pa so še: učni uspeh, društvena aktivnost ipd.

3. financiranje drugih aktivnosti

(v skupnem znesku 200.000 SIT),
kot so npr. skupen izlet ob zaključku leta, razna predavanja ali izobraževanja, razne druge pomoči v družini (ob smrti, nesreči ...).

Vloge z obrazložitvijo za uveljavljanje sredstev iz 3. točke lahko pošljejo posamezniki, društva ali različne organizacije s sedežem v naši občini, do porabe sredstev.

Župan Anton Zakrajšek

SODELOVANJE MED OBČINAMA RAZKRIŽJE IN VELIKE LAŠČE

Sodelovanje med občinama Razkrižje in Velike Lašče poteka že kar nekaj let. Naš priljubljeni dimnikar Branko Gašparič je bil tisti, ki me je leta 2001 povabil na ogled znamenitih živih jaslic, ki jih že kar nekaj let prirejajo v Razkrižju pri znanem zdravilnem Ivanovem izviru. Tako sem se seznanil z županom Razkrižja Stankom Ivanušičem, v katerem sem spoznal prijaznega in gostoljubnega sogovornika, pripravljenega na sodelovanje. Že leta 2001 sta si občini izmenjali pisne pobude o sodelovanju, kar je rodilo nekaj medsebojnih obiskov občanov obeh občin. Naj omenim obisk našega društva upokojujencev pri njih in njihovega turistično-narodopisnega društva ob razvitju prapora našega društva podeželskih žena. Kar nekajkrat pa smo si ogledali že omenjene žive jaslice.

Letošnjega maja me je presenetilo prijazno pismo župana Stanka Ivanušiča, v katerem nam predlaga, da bi glede na naše že vzpostavljeno sodelovanje napravili še korak naprej. Podpisali naj bi listino o trajnem sodelovanju med občinama.

Listina je bila podpisana 3. julija 2005 na osrednji prireditvi ob praznovanju sedmega občinskega praznika občine Razkrižje. Tega svečanega dogodka so se udeležili tudi nekateri naši občinski

SLAVNOSTNI PODPIS POGODBE

OBA ŽUPANA IN BRANKO GAŠPARIČ V NOVIH PREDPASNIKIH

ČLANICE DPŽ VELIKE LAŠČE

ČLANI KONJEREJSKEGA DRUŠTVA VELIKE LAŠČE

svetniki, članice Društva podeželskih žena Velike Lašče in člani Konjerejskega društva Velike Lašče. V sklopu osrednje slovesnosti je potekalo tudi slavnostno razvitje prapora Turistično-narodopisnega društva Razkrižje, pri katerem so s svojim praporom in v narodnih nošah sodelovale tudi članice Društva podeželskih žena Velike Lašče.

Po podpisu listine med obema občinama sta podobno listino podpisali tudi društvi, Turistično-narodopisno društvo Razkrižje in Društvo podeželskih žena Velike Lašče.

Sledil je nastop raznih pevskih in plesnih skupin iz Razkrižja in okoliških občin. Našo občino je zelo lepo predstavila folklorna skupina, ki jo sestavljajo članice Društva podeželskih žena in člani Konjerejskega društva Velike Lašče.

Občina Razkrižje leži na skrajnem severovzhodnem delu naše domovine, ob meji s Hrvaško. V novejši zgodovini slovenskega naroda so ti kraji postali znani zaradi svojih prizadevanj za ohranitev in uveljavitev slovenskega jezika. Tako za mnoge narodno zavedne ljudi pomenijo branik slovenstva. Ker je občina Velike Lašče znana kot zibelka slovenske kulture, kjer so se rodili in ustvarjali ljudje, ki so slovensko besedo povzdignili v družbo velikih evropskih narodov, se mi zdi podpis sporazuma o trajnem sodelovanju med obema občinama še toliko bolj pomemben.

*Župan Anton Zakrajšek
Foto Franci Debeljak*

BILI SMO V RAZKRIŽJU

Na lepo nedeljsko jutro, 3. 7., smo se na povabilo Turistično-narodopisnega društva Razkrižje podali na pot. Najprej smo se ustavili pri našem prijatelju Branku Gašperiču. Pri gostoljubni družini je bilo dobro okrepčilo in kratek počitek. Sledilo je nadaljevanje poti do prizorišča dogajanja. Na prireditvi ob praznovanju občinskega praznika sta podpredsednik TND Razkrižje Avgust Nemeč in predsednica DPŽ Velike Lašče Milka Debeljak podpisala namero o dolgoročnem sodelovanju. Obe društvi se zavzemata za ohranjanje kulturne dediščine in sodelovanje v svojem kraju. Na prireditvi so nastopili tudi naša folklorna skupina s člani konjerejskega društva in harmonikarica Marjana Virant. Po končanem uradnem delu je sledilo prijateljsko srečanje. Čas je hitro minil in domov smo se vračali veseli in dobro razpoloženi.

Da smo se srečno vozili, je poskrbel šofer Cveto, občina pa je plačala prevoz.

Na koncu naj se še enkrat zahvalimo Branku Gašperiču in njegovi družini ter županu Antonu Zakrajšku za zaključno presenečenje.

Za DPŽ M. I.

POTRJENO SODELOVANJE MED OBEMA DRUŠTVOMA

SE VRAČA ČAS MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD?

Junij in julij 2005 sta bila za OZVVS Velike Lašče zelo delovno in plodovito obdobje, saj je bilo v tem času postorjeno marsikaj zanimivega in koristnega.

V sklopu projekta Dom veteranov v Krvavi Peči je bila na pobudo območnega združenja in ob pomoči generalnega sekretarja ZVVS Jožeta Kuzmana, v dogovoru in s soglasjem Občine Velike Lašče, na delovnem obisku študentska

TISKOVNA KONFERENCA Š.O.U.M.

brigada Univerze v Mariboru pod vodstvom karizmatičnega vodje Robija Pritrznika. Delovne akcije so potekale od 21. do 31. julija 2005.

S pomočjo delovnih strojev, ki jih je zagotovila Občina Velike Lašče, so brigadirji v skladu z odobrenim načrtom bistveno sanirali in izboljšali okolico doma, tako da je objekt zadihal s polnimi pljuči. Pridobljena je velika ravna površina, ki bo lahko služila za večje prireditve in razna tekmovanja. Delovne akcije študentske brigade so potekale po vsej občini.

BRIGADIRJI IN BRIGADIRKE NA TISKOVNI KONFERENCI

VAŠČANI KRVAVE PEČI OPAZUJEJO DELO

Opravljena so bila razna dela, od barvanja ograj na mostovih lokalnih cest, ravnanja zemljišč in zemeljskih izkopov do obnovljenih markacij evropske pešpoti na relaciji Krvava Peč-Predgozd-Iška, čiščenja okolice vasi in urejanja sprehajalnih poti in fizične pomoči na kmetiji. Urejena in očiščena sta bili tudi okolica in dostop do dveh starih vodnjakov, enega v Krvavi Peči in drugega v Osredku nad Robom.

Za objekt z urejeno okolico in prečudovitim naravnim okoljem zelo blizu Ljubljane se je končno začela zanimati tudi ZVVS kot za enega dodatnih možnih lokacij za izvedbo različnih programov in prireditev na zveznem nivoju.

Uradna otvoritev Doma veteranov vojne za Slovenijo, OZVVS Velike Lašče, bo v jeseni ob obletnici odhoda zadnjega vojaka JA iz Slovenije, ko bo Območno združenje veterananov organiziralo tudi proslavo s kulturnim programom.

OZVVS Velike Lašče

Franc Dušan Hočevar, predsednik

VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO ŽE 14.
LETO SVOBODNI IN NEODVISNI.

ASFALTNA CESTA TUDI DO GRANJEVICE

Kdor čaka, dočaka, bi lahko rekli, a obljuba dela dolg, zato se je tudi izpolnila, za kar se najlepše zahvaljujemo županu občine Velike Lašče gospodu ing. Zakrajšku.

Zahvalili pa bi se tudi ekipi Acest, Franc Purkat, s.p., s Turjaka za vsa dela, ki so bila potrebna kot predpriprava in seveda za vsa končna zaključna dela. Zahvala gre tudi podjetju Cestnemu podjetju, d.o.o., iz Ljubljane, ki je asfaltiranje izvedlo.

Potrebno je bilo kar nekaj truda, a sedaj se lahko enačimo z drugimi, pa čeprav smo malo odrinjeni, kot bi se temu reklo, na »rob«, imamo nekaj, kar imajo tudi tisti, katerih je večinsko več skupaj.

Hvala.

Granjevški

STROJNI ZEMELJSKI IZKOP PRED OBJEKTOM

Dežurna lista vodovoda

Vodokomunalni sistemi, d.o.o.
za čas od 12. 9. do 30. 10. 2005

Belaj Stane	12.9. - 18. 9.	tel. 050 619 577, 041 946 702
Belaj Anton	19.9. - 25. 9.	tel. 050 619 577, 041 951 580
Belaj Marko	26. 9. - 2. 10.	tel. 050 619 577, 041 646 473
Belaj Stane	3. 10. - 9. 10.	tel. 050 619 577, 041 946 702
Belaj Anton	10. 10. - 16. 10.	tel. 050 619 577, 041 951 580
Belaj Marko	17. 10. - 23. 10.	tel. 050 619 577, 041 646 473
Belaj Stane	24.10. - 30. 10.	tel. 050 619 577, 041 946 702

ČRNA GRADNJA NA VELIKEM LOČNIKU

Na pobudo krajanov Velikega Ločnika je Občina Velike Lašče v avgustu 2004 na Inšpektorat RS za okolje prijavila črno gradnjo na Velikem Ločniku. Na parceli št. 922/13 k.o. Turjak je lastnik postavil montažni skladiščni objekt, višine do 6 m in površine približno 700 m². Pretežni del objekta leži na 1. območju kmetijskih zemljišč, kjer gradnja ni dovoljena. Manjši del objekta pa leži znotraj ureditvenega območja Veliki Ločnik – Dobrava, ki je namenjeno za gradnjo stanovanjskih hiš, zato postavitvev poslovnega objekta takih dimenzij tudi v primeru, če bi objekt v celoti stal znotraj zazidljivega območja, ne bi bila dopustna.

Ker je investitor nadaljeval z gradnjo objekta, je Občina Velike Lašče na inšpekcijske službe še večkrat urgirala. Gradbeni inšpektor Inšpektorata RS za okolje in prostor je z odločbo z dne 19. 10. 2004 investitorju naložil, da mora v roku 120 dni od prejema odločbe objekt odstraniti in vzpostaviti prejšnje stanje. Upravna enota Ljubljana pa je investitorju izdala odločbo o plačilu nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora za nedovoljeno gradnjo. Objekt žal še vedno stoji, pa tudi nadomestilo za uzurpacijo prostora še ni plačano, zato je gradbeni inšpektor izdal sklep o izvršbi. Pričakujemo lahko, da bo v kratkem odstranjen tudi objekt.

Občina Velike Lašče, Jerica Tomšič Lušin

UREJANJE VODOTOKOV V OBČINI VELIKE LAŠČE

Agencija republike Slovenije za okolje, urad za opravljanje z vodami, sektor za vodno območje Donave, Oddelek območja srednje Sava, pokriva 4.000.000 km vodotokov, na 3.900 km² površine, kar je približno 19 % celotne Slovenije. Naše območje zajema celotno porečje Kamniške Bistrice, Ljubljaniče, srednji del Save do Zidanega Mostu, del Kolpe do Dola. To je 14 upravnih enot in občina Velike Lašče je ene izmed 36 občin na območju našega oddelka.

S KANUJEM PO RAŠICI

FOTO ANA PORENTA

V tem letu smo na območju vaše občine izvajali dela na Robarki v Stopah, Robarki v vasi Tomažini. Med izvajanjem del so se pojavili še številni novi problemi, ki jih bomo skušali uvrstiti v plan del za naslednja leta, glede na razpoložljiva finančna sredstva. Kot prioriteta je predviden celoten ogled Rašice in Robarke in opredelitev potrebnih ukrepov. V sklopu le-tega se bodo obdelali tudi pritoki. Nadalje je potrebno odstraniti naplavine na desni brežini Rašice pri Trubarjevem jezcu, urediti zavarovanje leve brežine, ki se poseda, s popletji in lesenimi piloti, obnoviti pa je potrebno tudi sam jezu pri Trubarjevi domačiji, ker se je izkazalo, da je le-ta v slabem stanju.

Izdeluje se tehnična dokumentacija za ureditev dela Črnega potoka ob opuščnem jezcu in zavarovanje dela potoka ob cesti.

Dolina Robarke s pritoki, Črnega potoka je lepa in še neokrnjena, z veliko naravnimi znamenitostmi, slapovi, meandri, je rezerva za pitno vodo. Na teh vodotokih je bilo včasih veliko mlinov, ki pa so sedaj opuščeni, nevzdrževani jezovi propadajo, s tem se spreminja niveleta, veliko je nenačrtovanih posegov v potoke, kar je tudi posledica nevzdrževanih potokov in pomanjkanja finančnih sredstev.

Dela, ki se tu izvajajo, morajo biti sonaravna, brez večjih nenačrtovanih posegov, ki bi okrnili naravo in podrla ravnovesje. Dela je potrebno načrtovati in izvajati plansko, od izliva navzgor, sicer se lahko zgodi, da rešimo en odsek, poslabša pa se stanje na odseku dolvodno.

Pri vseh predvidenih delih bomo sodelovali z Občino Velike Lašče tako finančno kot idejno.

*Karolina Korenčan,
univ. dipl. inž. grad.*

VODOVOD	GRADBENE INSTALACIJE IN KLJUČAVNIČARSKA DELA
	 MARKO BELAJ s.p.
	<ul style="list-style-type: none"> • vodovodne instal. • gradbene instal. • centralna kurjava • vzdrževanje vodovoda • ključavničarstvo
	strojni tehnik Žimarice 28 1317 Sodražica ☎ 01 83 66 120 mob.: 041 646 473

EKOLOŠKI OTOK NA TURJAKU

Z zavestjo po varovanju okolja je bil postavljen ekološki otok Turjak. Zabojniki so namenjeni ločevanju in zbiranju odpadkov za kasnejšo reciklažo.

Žal, nekateri neosveščeni krajanji ob zabojniki odlagajo tudi gradbeni material, stare avtomobilske gume in druge odpadke, ki nikakor ne sodijo na to mesto.

Ker je odnos do našega okolja tudi ogledalo ljudi, ki tu živimo, smo nekateri ogorčeni nad takim početjem.

Jože Jeršin

VIZIJA

Tisto noč
je roj utrinkov zvezdnih
popeljal me v mislih,
tisočkrat hitreje od svetlobe
v Vesolje,
da bi ujel prihodnost.
In našel sem planet
podoben Zemlji.
In videl sem na njem ljudi,
ki bili so kot mi,
prelepi,
tudi raznih barv
a vsi enako govoreči.
Ko to sem slišal,
sem nekako vedel,
da vsi so tudi dobri
in lepó misleči ...

Samo Kovač

JESEN BO V ZNAMENJU GASILCEV

Komaj se je začelo novo šolsko leto že so se začele aktivnosti za mlade gasilce, ki bodo svoje znanje in spretnost spet merili na različnih tekmovanjih, oktobra v mesecu požarne varnosti, pa bodo s svojimi starejšimi kolegi sodelovali v aktivnostih, povezanih s požarno preventivo.

Začelo se bo 17. septembra 2005, ko bodo v GZ Škofljica organizirali kviz za mladino od 7. do 15. leta. Kviza se bodo udeležile ekipe iz GZ Škofljica, Ig in Velike Lašče. Kviz zahteva precej široko razgledanost: od poznavanja gasilskega orodja do splošnih znanj s področja kulture, športa ...

1. oktobra se bodo najboljše ekipe pionirjev in mladincev iz naše GZ udeležile regijskega tekmovanja, ki ga bo organizirala GZ Vodice.

Tudi regijsko tekmovanje za članske ekipe bo organizirala GZ Vodice. Tekmovanje bo 17. septembra. Udeležile se ga bodo tudi najboljše članske ekipe iz naše GZ.

II. gasilski reli bo 24. septembra 2005 organizirala GZ Ig. Start relija bo ob 8 uri v Robu, zaključek pa v Vrbljenu. Reli bo vključeval spretnostno vožnjo. Vabljeni na štart v Robu, kjer boste lahko videli, kako spretni so gasilci s svojimi vozili.

Relija se bodo udeležili gasilci iz GZ Ig, Škofljica in Velike Lašče.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, bomo spet organizirali ocenjevanje prostovoljnih gasilskih društev, na katerem bomo preverili, kako gasilci skrbijo za svoje objekte, opremo in kako izpolnjujejo svoje administrativne naloge.

Kot je v zadnjih letih že v navadi bo skupna vaja organizirana s tihim alarmom in brez vnaprejšnje določitve kraja in ure. Tako lahko najbolj realno ocenimo v kolikem času so gasilci sposobni priti na intervencijo.

Seveda ne bomo pozabili na šolarje, gasilci jih bodo obiskali (v skladu z dogovori z vodstvom šole), jim razkazali svojo opremo, jih poučili o pomenu preventive in seveda demonstrirali uporabo vode za gašenje.

Jože Starič, tajnik GZ

PGD VELIKE LAŠČE

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Velike Lašče se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste kakor koli pripomogli k uspešni izvedbi veselice. Hvala vsem sponzorjem. Posebna zahvala vsem, ki ste, kot že tolikokrat, velikodušno prispevali v sklad za dobitke na srečelovu. Hvala vsem, ki ste se žrtvovali in gasilsko veselico, pa tudi nekaj tednov prej, preživeli delavno. Osemnajsta zaporedna veselica je visela na nitki kot še nobena doslej. Deževne kaplje so jo skoraj pregnale. Zato velja zahvala tudi vsem, ki ste v velikem številu kljub slabšemu vremenu veselico obiskali.

Smo pa že pričeli s pripravami naslednje veselice, ki bo povezana z praznovanjem 110-letnice ustanovitve našega društva. Imenovali smo že pripravljalni odbor, ki bo poskrbel za dostojno obeležitev tega visokega jubileja. O podrobnostih obeležitve boste tudi bralci Troble redno obveščani.

DF

ZAHVALA

Ob naravni nesreči, ki nas je prizadela se družina Škulj z Adamovega zahvaljuje, v prvi vrsti vsem gasilcem, kakor tudi vsem dobrim ljudjem, ki ste nam kakor koli pomagali.

Posebna zahvala gre g. županu in Občini Velike Lašče za izkazano pomoč. Vsem še enkrat iskrena HVALA.

Kovačevi z Adamovega

EKSKURZIJA LASTNIKOV GOZDOV NA IDRIJSKO

V maju je Zavod za gozdove OE Kočevje organiziral strokovno ekskurzijo za lastnike gozdov s kočevskega, ribniškega in velikolaškega področja. Sprejeli so nas gozdarji iz Krajevne enote Zavoda za gozdove Idrija ter nas vodili po idrijskih gozdovih.

V začetku so nam pokazali znamenito Divje jezero, tudi medijsko znano zaradi več smrtnih žrtev pri potapljanju ter raziskovanju. Skrivnostni jezerski sifon se spušča več kot 120 m globoko, končna dolžina niti še ni določena. Ob večjih nalivih občasno bruha velike količine podzemnih voda. Okolica jezera je poznana po izjemno bogati flori in favni, med katerima sta najbolj znana kranjski jeglič in človeška ribica.

Razvoj mesta Idrije je neposredno povezan z rudnikom živega srebra. Rudnik in mesto sta bila v vseh obdobjih, od začetka obratovanja, neposredno odvisna od velikih količin lesa za svoj obstoj in obratovanje, zato je bilo gozdarstvo hkrati z rudarstvom pomembna panoga.

Spravilo lesa iz oddaljenih težko dostopnih gozdov je bilo težko opravilo pri katerem so si pomagali z drčami, rižami in gozdno železnico. Odločilnega pomena so bile naravne poti, po katerih so plavili les. V ta namen so že v 16. stoletju začeli

graditi t. i. klavže - lesene rečne zapornice. Na ta način so zagotovili zadostno akumulacijo vode za plavljenje lesa, neodvisno od muhavosti narave. Sredi Idrije, ob sotočju Idrijce in Nikove, pa so v neposredni bližini rudnika stale prve grablje – poševna pregrada čez Idrijco, kjer se je naplavljeni les ustavljal. V 18. stoletju so lesene pregrade nadomestile mogočne zidane klavže, tako da jih zaradi mogočnosti strokovnjaki imenujejo tudi slovenske piramide. Danes so klavže enkratni kulturnozgodovinski in tehnični spomenik evropskega pomena.

Nato so za nas pripravili demonstracijo spravila hlodovine z najsodobnejšim žičnim žerjavom tipa Syncrofalke. Kapaciteta spravila hlodovine je do 80 m³ na dan, z ekipo treh ljudi.

Na turistični kmetiji Alič so nam pripravili izvrstno kosilo, idrijske specialitete.

Zaradi dobre hrane, druženja ter dejstva, da je bil Antonijev rov - turistični rudnik, zaprt zaradi obnove, smo podaljšali postanek na turistični kmetiji, tako da je odpadel »rudarski del« ekskurzije.

Lastniki gozdov, dvajset jih je bilo iz Velikih Lašč, so bili zelo zadovoljni ter si želijo še več podobnih ekskurzij.

Na koncu bi se v imenu lastnikov gozdov zahvalil Občini Velike Lašče za pokritje stroškov prevoza strokovne ekskurzije.

Zavod za gozdove
Franc Dejak

Zavod za gozdove Slovenije,
Krajevna enota Velike Lašče
organizira **20. 9. 2005**

SEMINAR VARNO DELO S TRAKTORJEM.

Seminar bo **enodnevni**, teoretični del bo izveden v prostorih Kmetijske zadruge, praktični del pa potem v Predgozdu na Mačkovcu. Seminar bodo izvajali inštruktorji Srednje gozdarske šole iz Postojne. Prosimo za udeležbo v čim večjem številu, stroški seminarja bodo predvidoma minimalni (cca 1000 sit).

Prijavite se pri svojih revirnih gozdarjih ali na sedežu KE Velike Lašče (7881 470).

KAKO DOBRO POZNAM VELIKOLAŠKO DEŽELO?

TROBLINO NAGRADNO VPRAŠANJE ŠTEVILKA 3

Vzorec na cerkvenem stropu je bil najbrž prehud zalogaj, saj na Troblino vprašanje številka 2 nismo prejeli nobenega pravilnega odgovora. Vzorec je naslikan na stropu podružnične cerkve sv. Jakoba na Mali Slevici. Zanimiva je bila pripomba, da med mašo res ne moreš gledati po stropu, za turistične ogleda pa je bolj malo možnosti. A tukaj je že naslednje vprašanje, ki bo tokrat malo lažje:

Od kod do kod sega Mišja dolina?
(domačini so njen začetek in konec označili z imeni dveh kmetij).

Pravilne odgovore nam pošljite do 1. oktobra 2005 na naslov: TROBLA, Levstikov trg 1 1315 Velike Lašče ali po e-pošti: trobla@velike-lasce.si. Čaka vas sladka nagrada v eni od najboljših gostiln.

OBČINSKI SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Začelo se je novo šolsko leto. Otroci so spet vsakodnevno prisotni na naših cestah, še posebej v okolici šol in na avtobusnih postajališčih.

Prosimo, vozite previdno in v skladu s cestnoprometnimi predpisi.

Posebej nevarna mesta so tam, kjer otroci izstopajo iz kombijev in avtobusa, saj so pri prečkanju ceste lahko neprevidni. Zato JE DOLŽNOST ODRASLIH, DA S SVOJIMI IZKUŠNjami IN PREDVIDEVANJEM ZAŠČITIMO NAŠE NAJMLAJŠE.

Opozorilo za vse voznike, ki svoje otroke vozite v šole s svojim avtomobilom

Zakon nalaga pa tudi primeri iz prakse nas učijo, da morajo biti potniki na vseh sedežih, ki imajo ustrezne varnostne pasove, PRIPETI. To velja tudi za zadnje sedeže! Raziskave in vsakdanja praksa pa kažejo, da se otroci na zadnjih sedežih le redko pripnejo. STARŠI, OPOZORITE JIH NA TO, KO SE USEDETE V AVTO. PREDVSEM PA JIM DAJMO DOBER ZGLED. SREČNO!

Bojan Novak

Pri prehodu v Velikih Laščah so otrokom v prvih dneh šole pomagali člani Sveta staršev OŠ Primoža Trubarja.

Foto MS

INFORMACIJA O REZULTATIH OPAZOVANJ PRIPETOSTI OTROK IN VOZNIKOV MEDNARODNI PROJEKT EUCHIRES

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS se je v letošnjem letu priključil mednarodnemu projektu za spodbujanje uporabe otroških sedežev za zaščito otrok med vožnjo v avtomobilih - EUCHIRES 2005. Namen projekta EUCHIRES 2005 je povečati osveščenost in informiranost staršev in otrok, starih od 4 do 6 let, o uporabi otroških sedežev v avtomobilu in odstotek otrok, ki so pripeti v ustreznih otroških sedežih. V projektu sodeluje 10 evropskih držav (Belgija, Češka, Finska, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Španija, Švedska in Slovenija). V Sloveniji smo v projektu EUCHIRES 2005 izvedli medijsko kampanjo v mesecu aprilu, projektno delo v vrtcih, ki je potekalo od marca do maja 2005, in vrsto prireditev, na katerih smo staršem svetovali pravilno izbiro sedeža, pravilno uporabo sedeža in odgovarjali na vprašanja. Pomemben del akcije je izpeljala policija, ki je izvedla preventivni in represivni del akcije. Ob kontrolah prometa je v mesecu aprilu razdelila 5000 pasavčkov otrokom, ki so bili pripeti v otroških sedežih, in izvedla nadzor pripetosti.

Učinkovitost akcije smo spremljali na tri načine. Z evalvacijskimi vprašalniki staršem in vzgojiteljicam v vrtcih, ki so bili izbrani kot nosilci projektov in so v mesecih marec, april in maj izvajali vrsto aktivnosti za spodbujanje pravilne uporabe otroških sedežev (predavanja za starše, uporaba demonstracijskih naprav, obiski policije, članov SPV ...), in v kontrolni skupini vrtcev, kjer so dobili le gradiva ter s telefonsko anketo staršev otrok, starih do 12 let, in z opazovanjem pripenjanja z varnostnim pasom v normalnem prometu.

Opazovanja so potekala v treh krajih (Ljubljana, Maribor, Trebnje) tako, da smo v vseh krajih opazovali promet na štirih vrstah cest (manjša - bivalna ulica v naselju, glavna povezovalna cesta v naselju, državna cesta v bližini naselja in avtocesta - cestninska postaja) med 7. in 18. uro ter na vsaki lokaciji dva dni.

V prvem opazovanju so opazovalci zapisali podatke o pripetosti za 5553 otrok, v drugem pa za 6036 otrok, kar daje reprezentativne podatke. Ker se pri drugih skupinah (vozniki in potniki v osebnih avtomobilih) odstotek pripetih med prvim in drugim opazovanjem ni spremenil, lahko upravičeno domnevamo, da je več pripetih otrok rezultat medijske kampanje, projektne dela v vrtcih in skupne akcije s policijo, ki je v aprilu izvedla preventivne kontrole in delila pasavčke otrokom, ki so bili med vožnjo pripeti.

Kot smo pričakovali, obstajajo pomembne razlike v odstotkih pripetih otrok po vrstah cest in krajih. Večji je delež pripetih otrok v ekonomsko močnejših razvitejših okoljih. V Ljubljani in okolici se je delež pripetih otrok povečal s 65,3 na 73,3 odstotka, v Mariboru s 57,4 na 64,1 odstotka, v Trebnjem pa z 38,0 na 48,2 odstotka. V vseh okoljih smo beležili povečanje števila in deleža pripetih otrok, v poprečju za 7,9 odstotka.

ODSTOTKI PRIPETIH OTROK V OTROŠKE SEDEŽE PO KRAJIH OPAZOVANJA

	1. opazovanje		2. opazovanje		RAZLIKA
	Št otrok	% pripetih otrok	Št otrok	% pripetih otrok	
Ljubljana	1733	65,3	1907	73,3	8,0
Maribor	1927	57,4	1939	64,1	6,7
Trebnje	1853	38,0	2190	48,2	10,2
VSI	5513	53,3	6036	61,2	7,9

Varnostni pas in otroški sedeži so glede na izjemno dobro zaščito, ki jo zagotavljajo ob morebitni nesreči, najenostavnejši ukrep za izboljšanje varnosti v osebnih avtomobilih, seveda predvsem ukrep za zmanjšanje teže posledic, če pride do trka. Po pričakovanjih je bil največji delež pripetih otrok na avtocestah in najmanjši na lokalnih ulicah. Na vseh vrstah cest so podatki o številu pripetih otrok med Ljubljano in Mariborom primerljivi, pomembno pa odstopa Trebnje z okolico, kjer je več kot 20-odstotna nižja pripetost otrok na vseh vrstah cest.

Rezultati v Ljubljani in Mariboru so spodbudni in lahko z nadaljevanjem akcije v nekaj letih dosežemo več kot 90-odstotno pripetost otrok. Bistveno več dela bo potrebno vložiti v ekonomsko in prometno manj razvitih okoljih, kjer je bil pred začetkom akcije pripet le vsak četrti otrok, po koncu medijskega dela pa vsak drugi.

PRIPETOST VOZNIKOV IN VOZNIC

Ob opazovanju pripetosti otrok smo naredili tudi natančno sliko pripetosti voznikov in voznic in drugih potnikov v avtomobilih. Hkrati smo dobili tudi vrsto izjemno zanimivih podatkov za oblikovanje in spremljanje izvajanja prometne politike. V vzorcu smo imeli pri prvem opazovanju 73,7 % voznikov in 26,3 % voznic, pri drugem pa 73,2 % voznikov in 26,8 % voznic, čeprav je delež imetnic vozniškega dovoljenja bistveno višji. Kot zanimivost kako malo so zasedeni naši avtomobili naj navedemo, da je le v 0,7 % pregledanih vozil sedelo pet ljudi.

PODROBEN PREGLED PRIPETOSTI OTROK PO KRAJIH IN VRSTAH CEST

		1. opazovanje		2. opazovanje		razlika
		št. opazovanih otrok	% pripetih otrok	št. opazovanih otrok	% pripetih otrok	
Ljubljana	Bivalna ulica v naselju	204	46,6	250	71,6	25,0
	Naselje glavna cesta	487	70,8	464	66,4	-4,4
	Državna cesta	388	63,1	239	65,3	2,2
	Avtocesta	652	68,3	954	79,1	10,8
Skupaj LJ		1703	65,3	1907	73,3	8,0
Maribor	Bivalna ulica v naselju	225	53,3	289	70,6	17,3
	Naselje glavna cesta	458	55,7	408	45,6	-10,1
	Državna cesta	882	54,0	756	61,8	7,8
	Avtocesta	362	70,4	486	79,2	8,8
Skupaj MB		1927	57,4	1939	64,1	6,7
Trebnje	Bivalna ulica v naselju	560	24,3	607	37,4	13,1
	Naselje glavna cesta	447	50,1	530	55,1	5,0
	Državna cesta	174	37,9	151	47,0	9,1
	Avtocesta	672	41,4	902	51,6	10,2
Skupaj TRE		1853	38,2	2190	48,2	10,0
Skupaj VSI		5513	53,3	6036	61,2	7,9

ODSTOTEK PRIPETIH VOZNIKOV IN VOZNIC GLEDE NA KRAJ OPAZOVANJA

	1. opaz.		2. opaz.		1. opaz.		2. opaz.	
	% pripetih voznikov		% pripetih voznic		% vseh pripetih		% vseh pripetih	
Ljubljana	85,9	86,4	91,3	91,7	87,0	87,8	87,8	87,8
Maribor	86,5	86,5	92,1	92,9	88,0	88,2	88,2	88,2
Trebnje	77,0	77,3	85,0	85,1	79,1	79,4	79,4	79,4
Skupaj	83,8	83,8	90	90,2	85,4	85,5	85,5	85,5

Splošna ugotovitev opazovanj je, da so voznice pogosteje pripete z varnostnim pasom (v poprečju 90,2 %), vozniki pa le 83,8-odstotno. Tudi pri voznikih in voznicah je pomembna razlika med Mariborom in Ljubljano na eni strani in Trebnjem na drugi. V prometno varnejših državah je skupni delež pripetih voznikov nad 95 %.

Še nižji so deleži pripetih potnikov na prvih sedežih, izjemno slaba pa je uporaba varnostnih pasov na zadnjih sedežih. Ob opazovanju sicer ni bilo moč ugotavljati, ali so v vozila vgrajeni pasovi,

a iz drugih raziskav vemo, da imamo v Sloveniji v vozilih, ki so mlajša od 8 let v 90 odstotkih vgrajene varnostne pasove tudi zadaj, pri starejših vozilih pa so pasovi zadaj le v 40 % vozil. A to gotovo ni glavni razlog, da je bilo na zadnjih sedežih pripetih le 25,3 odstotka moških in 32,7 % žensk. Enako velja za sicer maloštevilne voznike, ki so svoje otroke, ki bi gotovo potrebovali otroški varnostni sedež, vozili nepripete na sprednjem sedežu v vozilu.

PRIPNIMO SE!!! SREČNO!

Bojan Novak

PROMETNO OGLEDALO

V zadnjih avgustovskih dneh je Občina Velike Lašče v novem delu Turjaka – Zglavnica, ob stičišču magistralne ceste z občinsko, postavila novo prometno ogledalo.

Ogledalo omogoča vsem uporabnikom občinske ceste predvsem lažje in varnejše vključevanje na magistralno cesto, saj je na tem delu največja dovoljena hitrost 90 km/h, vendar marsikateri vozniki tu vozijo znatno hitreje.

Prebivalci Turjaka – Zglavnice se Občini Velike Lašče najlepše zahvaljujemo za prispevek k naši večji varnosti.

Jože Jeršin

Počitnice malo drugače

MEDNARODNI PROSTOVOLJNI DELOVNI TABOR NA POLJSKEM

V začetku maja sem razmišljala, kaj bom počela med poletnimi počitnicami; nisem želela običajnih počitnic, ležanja na plaži in kopanja v morju, hotela sem aktivnejše počitnice nekje v tujini, vendar ne česa dragega. Spomnila sem se na Niko in Mojco, kolegici s faksa, ki sta bili prejšnje poletje na Siciliji na delovnem taboru, kjer sta pazili in se igrali z lokalnimi otroki, in bili navdušeni. Na internetu sem si pogledala stran organizacije, ki organizira mednarodne tabore, in vprašala sošolko Nives, če bi šli skupaj. Nives je bila takoj za, zmenili sva se za datum in takoj pričeli z iskanjem primerne tabora. Izbrali sva štirinajstdnevni kamp na Poljskem na temo odvisniki od droge. Potem sva skupaj odšli na sedež organizacije, kjer so nama vse prijazno razložili, izpolnili papirje in plačali članarino. Za prevoz, vozovnice, zavarovanje in dokumente sva morali poskrbeti sami. Priprave so se začele štirinajst dni pred odhodom, odločili sva se za potovanje z vlakom, ker je najugodnejše, vendar precej neudobno in dolgotrajno, saj sva morali trikrat prestopiti, vožnja do Varšave pa je trajala 17 ur; vendar na vlaku lahko spoznaš veliko novih ljudi, se pogovarjaš in kartaš, tako da je bila že pot tja zelo zabavna. Komuna, v kateri smo živeli, je bila 120 km iz Varšave, tako da nama je vzelo še dodatnih sedem ur, da sva prišli tja z avtobusom, ker je bilo ponovno potrebno presedati in čakati na pravi avtobus. Na zadnjem lokalnem avtobusu sva srečali prostovoljko iz Moldavije in skupaj smo odšle do komune. Voznik in sopotnik v avtobusu sta bila zelo prijazna, vse sta nam pojasnila in razložila, žal v poljščini, ker drugače nista znala. Izstopile smo sredi gozda in voznik nam je pokazal smer, kamor naj gremo. Približno pol kilometra smo hodile po gozdni cesti, ob straneh pa je bila bodeča ograja, saj je bil prostor, kjer je sedaj komuna, med

Odvisniki so tako kot vsi ostali samo ljudje, ki so v življenju naredili napako za katero pa morajo sedaj in še vse življenje drago plačevati.

drugo svetovno vojno vojaško oporišče, tako da je bilo vse skupaj na začetku precej strašljivo, vendar se je kmalu vse izboljšalo. Sprejela sta naju voditelja kampa Kaška iz Vadovic na Poljskem in Pavel, klicali smo ga Gizmo, ki je zdravljen odvisnik in je končal terapijo v tej komuni. Prišle smo med prvimi, pred nami je prišel le Francis iz Severne Irske, popoldne pa so prišli še Ana iz Berlina, Pia iz Barcelone ter Julija in David iz Anglije. Čez tri dni se nam je pridružil še Kuštar iz Tađikistana, tako da nas je bilo vse skupaj devet prostovoljcev, če ne štejem Anite in Šivon iz Tajvana, ki sta bili tam preko druge organizacije in za dalj časa, vendar sta veliko delali in se družili z nami.

Na Poljskem je odvisnost kar velik problem in z njo se spopada nevladna organizacija Monar, ki hkrati skrbi tudi za HIV pozitivne in brezdomce. Pod njenim okriljem na Poljskem deluje okoli 30 komun za zdravljenje odvisnosti, ki vse delujejo na podoben način kot ta, kjer smo bili mi.

Komuna je čisto na samem, okoli pa so gozdovi in polja, najbližja majhna vasica (ki šteje vse skupaj dve hišici, od tega je ena zapuščena) je bila oddaljena 3 km. Odvisniki sami pridelujejo zelenjavo, redijo živali (prašiče, zajce, kokoši) za lastno uporabo in imajo gozd, kjer sekajo drva za kurjavo. Celoten kompleks je zelo velik, imajo večjo hišo, v kateri so sobe, kuhinja, kopalnice in različne delavnice, zunaj pa je majhno jezero, hlev za živali, peščeno igrišče za odbojko, igrišče za nogomet, lasten rezervoar vode in še kar nekaj objektov, ki jih prenavljajo, da bi lahko sprejeli še več odvisnikov (že sedaj jih tam živi okoli 40 iz cele Poljske).

Delo nas prostovoljcev je potekalo med tednom od 8h do 3h popoldan in sicer smo delali z odvisniki v kuhinji, na vrtu, v hlevu, v gozdu, urejali okolico, pospravljali, šivali in se med delom pogovarjali ter tako navezovali stike z odvisniki in med seboj. Po začetni zadregi je komunikacija hitro stekla in nikoli nisem imela zares občutka, da so odvisniki ali da bi me bilo strah, da bi mi kdo kaj naredil. Pogovarjali smo se večinoma v angleščini, vsaj mi prostovoljci, odvisniki so nekateri znali angleško, drugi ne, vendar se je kljub temu dalo z rokami, nasmehom in pogledi vse dogovoriti. Imeli smo tudi učne ure poljščine in ko so nas odvisniki slišali, da se trudimo govoriti v njihovem jeziku, so bili zelo navdušeni in so se tudi oni začeli učiti angleško. Pri komunikaciji so veliko pomagali tudi oba voditelja in

nekateri odvisniki, ki so znali angleško in nam prevajali. Popoldan in ob večerih so bile na vrsti različne aktivnosti; en dan smo šli v bližnje mesto v kino, kar nam je omogočila lokalna skupnost. Vsebina filma je bila v povezavi z odvisnostjo in je enemu izmed odvisnikov postalo hudo, ker se je spomnil preteklosti zato so morali vsi zapustiti kino. Za tri dni so nas obiskali tudi udeleženci delovnega tabora na temo človekovih pravic in nam predavali o tem. Pripravili smo tudi internacionalno večerjo, tako da je vsak pripravil nekaj tradicionalnega iz njegove države. Midve z Nives sva pripravili palačinke, saj je bilo sestavine za kaj drugega zelo težko dobiti, pa po pravici povedano, obe sva zelo slabi kuharici, vendar so palačinke uspele in zelo so jih pohvalili. Nič čudnega, če pa smo drugače za zajtrk (imeli smo tradicionalno poljsko dva zajtrka!) in večerjo jedli le sendviče, za kosilo pa sta bila vedno krompir in svinjina (prvi teden smo namreč zaklali

prašiča - Kristino in ga je bilo treba pojesti). Drugi teden pa smo dobili od donatorja cel kombi pudingov in jogurtov (štiri dni pred iztekom roka trajanja), tako da smo potem za vsak obrok jedli jogurt in puding, pa nič za to, štirinajst dni se je dalo preživeti in to je bila edina šibka točka tega kampa.

Za tri dni smo vmes odšli na taborjenje z odvisniki, kar je bilo spet posebno doživetje. Na tabor smo odšli peš (10 km) in vso prtljago smo morali nositi sami, vmes pa se je ulil dež, tako da smo bili čisto mokri. Taborili smo ob reki Narew, sredi ničesar, stranišče je bilo sredi gozda izkopana velika luknja, kopali pa smo se v reki. Vendar smo se kljub "nehumanim" pogojem zelo zabavali, dva odvisnika sta dobila kazen prepoved kajenja in če sta se je želela rešiti, sta morala pripraviti kratke predstave (npr. zmenkarije), ki so bile zelo smešne tudi za nas, ki poljsko nismo razumeli. Drugi dan taborjenja je bila nevihta in z Nives sva ležali v šotoru, jedli riž z marmelado (ker hrane ni bilo, je bilo potrebno malce improvizirati) in pisali kartice, nakar je prišlo 7 odvisnikov, ki so naju vsako posebej prijeli za roke in noge ter naju oblečeni vrgli v reko in tako storili tudi z ostalimi prostovoljci, kar naj bi bil naš krst. Nazaj iz kampa smo prav tako morali peš, vendar je za razliko tedaj sonce dobesedno "žgalo", bilo je namreč 35 stopinj.

Ves čas našega bivanja v komuni pa smo se šli igro Skriti prijatelj; na začetku je moral vsak izžrebat nekoga, ki mu je potem skrivaj nosil različna presenečenja. Jaz sem od svojega skritega prijatelja dobila veliko šopkov cvetja, risbo vrtnice, kroglico za srečo in dišečo svečko, sama pa sem za svojega skritega prijatelja naredila sadno kupo. Zadnji dan smo razkrili, kdo je bil čigav skriti prijatelj od, si izmenjali naslove, povedali, kako smo sami doživeli kamp in skupnosti podarili tablo z mavrico, stopinjami in napisom To je prvi korak v novo življenje, ki smo jo izdelali prostovoljci sami, da bi malo polepšali "strašljivi" vhod v komuno. Slovo je bilo zelo težko, saj so bile to zame najlepše počitnice; spoznala sem veliko novih ljudi, ki jim ni težko narediti, kaj dobrega za druge, in spoznala sem, da so odvisniki tako kot vsi ostali samo ljudje, ki so v življenju naredili napako, za katero pa morajo sedaj in še vse življenje drago plačevati, saj ljudje nimamo razumevanja za njih, če pa bi resnično prisluhnili kateremu, bi lahko spoznali, da so vredni zaupanja, samo priložnost jim moramo dati.

Darja Gruden

HUMANITARNA AKCIJA RADIA ZELENI VAL

Zelеноvalovci smo ob praznovanju desete obletnice Radia Zeleni val postavili temeljni kamenček v mozaiku sreče in tenkočutno prisluhnili žalostni usodi štiričlanske delavske družine s Škofljice. Z odmevno radijsko akcijo smo vzbudili sočutje mnogih, ki so kljub tržno usmerjeni kulturi prepoznali stisko sočloveka. S 25-letnim invalidnim fantom Rokom se je usoda grdo poigrala z njegovim zdravjem. Rodil se je s cerebralno paralizo in je povsem odvisen od tuje pomoči. Tehta 135 kilogramov in je vezan na invalidski voziček.

Do nedavnega se je družina stiskala v enosobnem stanovanju. Prostorsko stisko so rešili z nakupom stare hiše na Škofljici, kar pa jih je finančno povsem iztrošilo. Vendar je bila sprememba bivanjskega okolja nujna, saj želijo Roku omogočiti kar najboljše življenjske pogoje in nemoten razvoj.

Rok mora vsakodnevno obiskovati Center za usposabljanje v Šiški. Prevoz mu je doslej dvakrat na teden omogočilo Društvo distrofikov, vendar le za določen čas. Rok pa nujno potrebuje konstantno rehabilitacijo. Družina je zaprosila za pomoč našo radijsko hišo, da bi s pomočjo dobrodelne akcije kupili prilagojeno osebno vozilo za invalida, s čimer bi se razbremenila tudi starša. Njuno zdravje je zaradi bremena dvigovanja zelo opešalo, oče je bil operiran na hrbtenici in je še v bolniškem stažu, mati pa je zaradi zdravstvenih težav tudi delno nezmožna za delo.

Za družino je nastopila nova ovira, ki pa so jo premagali skupaj s prijatelji Radia Zeleni val. Dobrodelno akcijo za Roka smo na Radiu Zeleni val začeli konec lanskega leta, z njo pa smo želeli obeležiti praznovanje naše desetletnice. Pomoč Roku je izkazalo veliko posameznikov, podjetij, različnih institucij, društev in političnih strank. Darovani denar se je stekal na račun Društva distrofikov Slovenije. V slabem letu dni se je na računu zbralo 3.021.250,00 tolarjev.

Kombinirano vozilo za invalida je bilo z znatnim popustom kupljeno v podjetju Avto Kavšek iz Višnje Gore in Avto Triglav Ljubljana, klančine pa je brezplačno izdelalo podjetje Inox Žnidaršič iz Šentvida pri Stični. Dobrotnik, ki pa ni želel biti imenovan, je daroval 100.000 tolarjev neposredno družini. Končni znesek zbranih donacij je skupaj 3.681.250,00 tolarjev.

Radio Zeleni val

DONACIJE ZA ROKA SO PRISPEVALI:

Alpe Adria Zeleni val, Lamas, d.o.o., Ivančna Gorica, neimenovani dobrotnik iz Grosupljeja, Mehle Verica, s.p., IMOS, Janez Grm, Mateja Garbas, Vida Zaberl Rahija, Nevenka Bošnjak, Jože Šinkovec, Jože Kukman, Mizarstvo, Alenka Rebolj, Margop, d.o.o., Gostilna pri Špančku, Jožica Skubic, Mercator d.d., Ustanova Vrtnica, Rezka Murn, Tošja Kocjančič, Katarina Jerman, Olga in Slavko Globokar, Trunkelj Marko, s.p., Jožica Trontelj, Ivan Štrubelj, Stare Klavdija, s.p. Plaskart Toni, Tončka Fink, Fakulteta za upravo, Veleno Jančar, Kristina Javornik, Jože Bregar, Tilka Jelenčič, OOO Ljubljana Šiška, ŽPZ Magdalena, gostje Gostilne Španček, Jože Jurkovič, KUD Škofljica, Slovenska Karitas, Pavla Hrvatina, Zinka Boh, Stillin, d.o.o., Trzin, Župnijska Karitas Škofljica, družina Hosta, Občina Škofljica, Fortuna Amalija Trgovina, s.p., Lions klub Ljubljana, Mobitel, Rdeči križ Slovenije, Rotary klub.

MALI OGLAS

Naučim STROJEPISJE; slepo, desetprstno.
Prijave 041 958509. Pričetek in urnik po dogovoru.

KUD Marij Kogoj

BREZ MUJE SE ŠE ČEVELJ NE OBUJE

Prihodnje leto bomo v KUD Marij Kogoj Turjak praznovali 50. obletnico delovanja. V prehojenih 50 letih so s KUD-om sodelovali mnogi vseh generacij. KUD je slovel po kvalitetnih dramskih igralcih, pevkah in pevcih, po harmonikarjih in po organizacijah prireditiv. Najvažnejše pa je dejstvo, da je KUD Marij Kogoj vseskozi skrbel za duhovni razvoj mladih duš, jih motiviral in jih samozavestno, domoljubno vzgajal. V tem kulturnem društvu je prišlo do medgeneracijskih povezav kot le malo kje. Naj si bo starejši, mlajši ali šolarček, vsi so kot eden nastopali in tako izkazovali ljudem našo bit. Tako je KUD krojil enotnost na tem področju, to pa pomeni, da KUD Marij Kogoj še kako združuje in osvešča ljudi s prireditvami, ki jih posvečamo pomembnim datumom iz zgodovine slovenskega naroda. Prireditve so ob sledečih datumih:

- 8. februar – slovenski kulturni praznik
- 8. marec – dan žena
- 8. junij – rojstvo Primoža Trubarja
- 22. junij – zmaga Andreja Turjaškega nad Turki
- 25. junij – dan državnosti
- 30. oktober – dan reformacije
- 3. december – rojstvo dr. Franceta Prešerna
- 24. december – božič
- 31. december – novo leto

Poleg obeležitve teh praznikov ima KUD Marij Kogoj Turjak tudi obveznosti do JSKD Lj. - okolica, saj je še z dvema občinskima KD ustanovitelj le-tega. Samo v zadnjih 15 letih sta KUD Marij Kogoj kot gostitelj in sprva ZKO Vič, potem ZKD Lj. - okolica in od leta 1997 JSKD Lj.- okolica kot organizator pripravila kar 30 območnih srečanj. Na območnih srečanjih JSKD Lj.-okolica, organiziranih v naši občini, sodeluje mnogo društev iz 7 občin. S tem

KUD MARIJ KOGOJ JE TUDI V JUNIJU 1991 POSKRBEL, DA SMO OSAMOSVOJITEV DOČAKALI ENOTNO.

se naše poznanstvo širi in je velik dokaz, da smo javno kulturno društvo, ki bo tudi letos z javnim skladom JSKD organiziralo dve srečanja.

Nismo muha enodnevnica, zato nam je toliko manj jasno, zakaj smo bili v letu 2004 financirani samo z 271.000 SIT, v letošnjih 8 mesecih pa prav nič, čeprav se proračun za KUD Marij Kogoj giblje okoli 1.500.000 SIT. V ta znesek so všteti tudi stroški dvorane, plačila elektrike, ni pa vštet honorar za strokovne mentorje. Del tega denarja prispeva sam KUD, ki ga dobi od oddaje prostora, del tega pa naj bi prispevala lokalna skupnost, ki je zdaj občina Velike Lašče, prej pa je bila KS Turjak.

V letošnjem letu smo tako brez pomoči občine organizirali tri tradicionalne prireditve:

1. za slovenski kulturni praznik,
2. praznovanje vseh žena in mamic,
3. razstavo likovnih samorastnikov v juniju ob Turjaških dnevih.

Gostovali smo štirikrat in sicer:

1. na medobmočnem srečanju pesnikov v Litiji, kjer sta se predstavila Marko Hočevar in Miha Indihar (februar);
2. na območnem srečanju pevskega zborov v Dolu je zelo uspešno nastopil kvartet "Zvon" (april);
3. na območnem srečanju plesnih skupin v Horjulu je uspešno nastopilo 12 plesalcev (za prevoz je priskrbel Občina Velike Lašče in se ji v imenu KUD-a zahvaljujem);
4. na pevskem srečanju na Krimu nas je zopet zastopal moški kvartet Zvon (junij).

Na omenjenih srečanjih je našo občino predstavljal samo KUD Marij Kogoj. Tudi vnaprej bo Kulturno društvo Marij Kogoj požrtvovalno in bo skušalo nadaljevati z motivacijo članov. V teh dneh poteka izobraževalna akcija članov za odhod v Kanal ob Soči na otvoritev Kogojevih dni.

KUD Marij Kogoj se še kako zaveda poslanstva, da je v Sloveniji edini KUD z imenom tega velikega skladatelja.

Zato le pogum, saj pregovor pravi:

Tudi če si izgubil denar, nisi izgubil še ničesar, če pa enkrat izgubiš pogum, si izgubil vse.

SMELO IN KORAJŽNO NAPREJ.

Predsednik KUD Marij Kogoj Franci Pečnik

TO PRIZNANJE NAJ BO DOKAZ, DA JE MOŠKI PEVSKI KVARTET ZVON RES NASTOPILO NA REVJI V DOLU.

Odgovor na članek KUD Marij Kogoj

FINANCIRANJE KULTURNIH DRUŠTEV

O financiranju dejavnosti kulturnih društev smo že pisali v odgovoru na članek Kultura v Turjaku včeraj, danes, jutri ... v majski številki Troble. Za financiranje dejavnosti društva v letu 2005 je bila KUD Marij Kogoj na podlagi prijave na razpis za sofinanciranje programov društev v letu 2005 poslana v podpis pogodba, ki so jo prejeli 8. 3. 2005. Brez podpisane pogodbe in predloženih poročil o izvedbi programov, ki so navedeni v pogodbi, občina dejavnosti društev ne financira. Vsa ostala društva so podpisane pogodbe vrnila v določenem roku, KUD Marij Kogoj pa se je za vrnitev podpisane pogodbe odločil šele 1. 8. 2005. Program, ki je s pogodbo določen (Kogojevi dnevi 19. 9., gledališka predstava 24. 9., občinska revija pevskega zborov 5. 11. in Praznični mož 23. 12.), bo s strani občine tudi sofinanciran. Pogoj pa je, da so vsebine tudi dejansko realizirane.

V tem, da pogodba do 1. 8. ni bila vrnjena in da so programi, ki jih bo občina društvu sofinancirala po pogodbi, planirani od septembra dalje, je razlog, da v prvih osmih mesecih društvu KUD Marij Kogoj še ni bilo nakazanih sredstev iz občinskega proračuna.

Občinska uprava

Pogovor s Tonetom
Kuntnerjem

OB ZAČETKU NOVE SEZONE NA TRUBARJEVINI V ČAST DOMOVINI

Tone Kuntner je bil prvi gost večerov Na Trubarjevini v čast domovini. Beseda gost seveda ni prava, kajti Tone Kuntner je tudi gostitelj. Petnajst uspešno izvedenih in dobro obiskanih večerov je dokaz, da je dober gostitelj, in primeren trenutek za pogovor, v katerem se nam bo predstavil v obeh vlogah.

TROBLA: Kaj vam osebno pomeni Primož Trubar, začetnik slovenske pisane besede?

Primož Trubar ni le primus med slovenskimi pisatelji, ker je začetnik slovenske pisane besede, ampak tudi prvi med narodnimi buditelji, ki so utemeljili naš jezik in kulturo.

TROBLA: Ali je po vašem mnenju današnji čas primeren za ljudi Trubarjevega kova?

Vsak čas krvavo potrebuje osveščene, pokončne in samozavestne ljudi, kakršen je bil Trubar. Naš »globalizacijski« čas pa še posebej, če hočemo »stati in obstati«.

TROBLA: Od kod je pri vas tako izražena ljubezen do domovine? Živeli ste v sistemu, ki teh čustev ni podpiral.

»Domovinska ljubezen Slovenca je stvar čisto brez primere in podobe«, je ugotovil že Cankar. Ta resnica žal velja tudi danes. Zdaj, ko imamo svojo državo, bi to ljubezen morali bolj sistematično in načrtno gojiti. Kajti vsako življenje (tudi življenje države, domovine) ohranja in utrjuje samo ljubezen in – radost. Ni življenja brez radosti do življenja! Jaz se tega zavedam, Slovenijo imam rad. Posebna milost je živeti »v nebesih pod Triglavom«.

TROBLA: Med mladimi je ljubezen do domovine precej šibka. Kako lahko stanje izboljšamo?

Najprej se moramo tega, kar sem pravkar povedal, vsi bolj zavedati, predvsem starši in učitelji. Za izboljševanje stanja pa imamo šolstvo, vzgojne zavode, ministrstvo za šolstvo, ministrstvo za kulturo ...

TROBLA: Ali vstop v Evropsko skupnost predstavlja nevarnost za slovenski jezik?

Narodni obstoj nam ni padel z neba in tudi ne samostojna država. To nam ni dano enkrat za vselej. Za vselej pa je to mogoče izgubiti. Misel na to nevarnost je umestna. Vendar sem jaz optimist.

TROBLA: Različni gostje pripravijo zelo različne nastope: nekateri se usmerijo bolj v Trubarja, drugi govore o sebi in svojih delih, tretji o domovini ... Ali se o vsebini vnaprej dogovarjate?

Z gosti se o vsebini ne dogovarjam. Vsakemu posamezniku prepustim, da presodi, kako se bo predstavil. Povem jim samo, da je moto teh večerov »STATI INU OBSTATI«. Tako vsakdo pove tisto, kar mu leži na duši. Izbiram pa seveda take ljudi, ki imajo odnos do jezika, naroda, države in ki jim ni nerodno izgovoriti besede domovina.

TROBLA: Glede na veliko število literarnih ustvarjalcev imate najbrž težko delo pri izbiri gostov. Po kakšnih kriterijih jih izbirate.

Prvi kriterij sem že omenil, drugi je komunikativnost, tretji in najpomembnejši pa je delo, s katerim je gost domovini v čast. Seveda sem omejen z majhnim številom gostov. In mi je žal, da ne morem povabiti vseh, ki bi jih želel. Nekateri so se mi pa tudi predčasno umaknili v večnost. Na primer Menart, Pučnik, Kovačič.

TROBLA: Ali po naključju med gosti večerov do sedaj ni bilo žensk?

Mogoče do 500-letnice Trubarjevega rojstva, ko se ti večeri iztečejo, izberem tudi kakšno žensko.

TROBLA: Kateri ciljni publiko so večeri Na Trubarjevini v čast domovini namenjeni? Ali med publiko koga pogrešate?

Ti večeri so namenjeni vsem, ki »vedo za domovino«, kakor bi rekel Cankar, še bolj pa tistim, ki zanjo ne vedo. Pogrešam predvsem slednje.

Pogovarjal se je Jože Starič

Občina Velike Lašče

vas v sodelovanju s Tonetom Kuntnerjem vabi na 16. kulturni večer (4. sezona)

NA TRUBARJEVINI V ČAST DOMOVINI

v petek, 7. oktobra 2005, ob 19. uri

bo na Trubarjevi domačiji na Rašici gost pripovednik in dramatik

SAŠA VUGA

Lepo vabljeni!

GLEDALIŠKI ABONMA 2005/2006

PROGRAM 9. SEZONE

V okviru 9. sezone si boste tako lahko ogledali naslednjih pet predstav iz rednega dela:

Andrej Jelačin

AGENCIJA ZA LOČITVE

(ljubezenska komedija) – Gledališče Koper

Režija: Katja Pegan

Igrata: Nataša Tič Ralijan in Gašper Tič

Milan Grgič

LJUBO DOMA,

KDOR GA IMA

(komedija) – Mojteater

Režija: Marjan Bevk

Igrajo: Roman Končar, Maja Končar/Ana Facchini, Alida Bevk/Dunja Zupanec, Rafael Bončina

John Osborne

OZRI SE V GNEVU

(drama) - MGL

Režija: Janez Lapajne

Igrajo: Grega Zorc, Jaka Lah, Jana Zupančič, Mojca Funkl, Janez Starina

Tone Partljič

MOJ ATA,

SOCIALISTIČNI KULAK

(komedija) – Slovensko ljudsko gledališče Celje

Režija: Michal Babiak

Igrajo: Renato Jenček, Tina Gorenjak, Aljoša Koltak, Bojan Umek, Miro Podjed, Nada Božičnik, Zvone Agrež, Manca Ogorevc, Igor Žužek, David Čeh, Stane Potisk, Borut in Miha Alujevič.

Andrej Rozman Roza

ANA MIGRENA

(limonadna komedija) – Šentjakobsko gledališče Ljubljana

Režija: Miha Golob

Igrajo: Saša Klančnik, Lili Bačar Kermavner, Samo Ravnikar, Mirjam Pirnat/Urška Palčnik/Katja Kravanja, Boris Car, Silvija Jovanovič, Tanja Skrbinšek, Nejc Ropret, Vesna Vončina

V aprilu bomo zvestim abonentom poklonili še eno, **nagradno predstavo**. To bo predstava Špas teatra

RIFLETOV ŠUŠTAR.

Iz objektivnih razlogov si organizator pridržuje pravico do spremembe programa.

PODELITEV ROŽANČEVE NAGRADE NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Marjan Rožanc je v slovenski javnosti priznan kot književnik in športni funkcionar, ki je s svojimi deli pomembno zaznamoval takratni in sedanji kulturni čas in prostor v najširšem pomenu besede. Po njem se imenuje nagrada za najboljši literarni esej, nagrada Mesta Ljubljane za športne dosežke in mladinski nogometni turnir.

Leta 1998 sta založbi Mihelač in Nova revija ustanovili Sklad Marjana Rožanca, ki skrbi, da nagrada Marjana Rožanca za najboljši literarni esej s svojim pomenom še naprej spodbuja razvoj esejistične publicistike pri nas. Z vsesplošnim površnim odnosom do temeljnih problemov našega vsakdana so v tem času še kako potrebne vzpodbude na vseh ravneh, ki naj predstavljajo tisti izraz, ki nas bo konstituiral v odnosu do drugih v novi stari Evropi.

Vodstvu Nove revije sem pred časom že ponudil sodelovanje na kulturnem področju. Zato sem bil prijetno presenečen, ko me je njihov direktor zaprosil, če bi lahko letos Rožančevo nagrado, ki izpostavlja vrhunske, izvirne avtorje s področja esejistike, podelili na Trubarjevi domačiji. Seveda jim bomo to z veseljem omogočili.

Tako bo podelitev letošnje Rožančeve nagrade potekala v **soboto, 24. septembra 2005, popoldne na Trubarjevi domačiji**. Ob tej priložnosti bo tudi kratek kulturni program.

Lepo vabljeni!

Občina Velike Lašče bo tudi letos organizirala gledališki abonma v Levstikovem domu v Velikih Laščah. Pri izbiranju predstav smo želeli abonmajski program čim bolj prilagoditi okusu in željam naših abonmentov. Poskušali smo čim bolj upoštevati vaše vtise iz pretekle sezone, ki ste nam jih posredovali tako na podlagi našega neposrednega povabila kot tudi na podlagi ankete, ki smo jo objavili na naših spletnih straneh.

Težko je zadovoljiti vsem. Komedije ali drame? Še vedno prevladujejo tisti, ki si želijo na odru komedije, vendar pa je nekaj tudi takih, ki bi si želeli zahtevnejše predstave.

Ali nam je uspelo, boste povedali ob koncu sezone.

Kljub temu, da so cene predstav za letošnjo sezono malo višje, smo se odločili, da **cen abonmajskih vstopnic ne bomo spreminjali**. Cene so tako še vedno:

9.000,00 SIT - za dijake, študente, upokojeince, za zadnje sedeže in stranske stole

11.000,00 SIT - za vse ostale

Možno je plačilo v dveh obrokih.

V primeru, da bo dvorana polno zasedena, bomo s prodanimi vstopnicami pokrili dobro polovico cene abonmaja. Razliko do polne cene predstav bo financirala Občina Velike Lašče, zato **bodo pri nakupu vstopnic imeli prednost naši občani**.

V prosti prodaji bodo vstopnice dražje, saj ne bodo upoštevale popusta in bo veljala enotna cena **2.500,00 SIT** na predstavo.

REZERVACIJE

sprejemamo na telefonski številki **781-03-70**.

VPIS ABONMAJA

bo

v sredo, **21. septembra,**
od 10. do 17.00 ure in

v **četrtek, 22. sept.,**
od 10. do 12. ure.

Rezervirane vstopnice je treba dvigniti do zaključka vpisa!

KNJIŽNE NOVOSTI

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE

Umek, Evelina: Frizerka
 Mailer, Norman: Ameriški sen
 Auster, Paul: Orakeljska noč
 Fielding, Helen: Prebujena domišljija
 Nair, Anita: Ženski kupe
 Skrinjar-Tvrz, Valerija: Jutro v Bosni
 Licalzi, Lorenzo: Lepo je biti guru
 Dörrie, Doris: Kaj pa zdaj!
 Kinsella, Sophie: Moje skrivnosti
 Couto, Mia: Zadnji plamenčev let
 Franzen, Jonathan: Popravki
 Welsh, Irvine: Porno
 Darvasi, Laszlo: Dobiti žensko: vojne novele
 Bohjalian, Christopher: Bizonji vojščak
 Mahfuz, Najib: Pot med palačami: 1. del Kairske trilogije
 Gaborovič, Nada: Jutri
 Vidmar, Janja: Vsiljivka
 Rudolf, Franček: Acapulco
 Rebolj, Tomo: Pravljičarjeva smrt
 Roberts, Nora: Vroči diamanti
 Mehari, Senait G.: Ognjeno srce
 Kürthy, Ildiko von: Nočna tarifa
 Hauptmann, Gaby: Iščem impotentnega moža
 Dunant, Sarah: Rojstvo Venere: ljubezen in smrt v Firencah
 Muck, Desa: Pasti življenja
 Adler, Warren: Nemirna srca
 Auster, Paul: Knjiga iluzij
 Komat, Anton: Onkraj bregov Velike reke
 Steel, Danielle: Sla po potovanju
 Preinfalk, Miha: Auerspergi: po sledih mogočnega tura
 Svetina, Albert: Od osvobodilnega boja do banditizma: pričevanje Alberta Svetine
 Ješe, Marko: Kodrlajsasti piton: roman o narkomanskem življenju
 Ahačič - Pollak, Marija: Nitke življenja: Martinčkovi iz Tržiča
 Trevor - Roper, Hugh: Hitlerjevi zadnji dnevi

STROKOVNA LITERATURA

ZA ODRASLE

Laker, Mike: Holesterol
 Compston, Juliet: Kako razumeti osteoporozo
 Rüdiger, Margit: Rolanje: sproščeni in vitki: zabava na osmih koleščkih
 Kempe, Christina: Prerajane po tednu posta: nova moč za telo in dušo
 Kuhnert, Christin: Pilates: za skladno telo
 Rüdiger, Margit: Trebuh, noge in zadnjica: oblikovanje telesa: malo truda-velik učinek
 Müller, Sven-David: Čas je za bikini: v treh

tednih do skladne postave
 Campbell, Bruce: Krčne žile
 Peters, Michael: Domači zdravnik
 Baker, Stephen: Kako živeti z nevrotičnim psom
 Graimes, Nicola: Prava hrana za otroške možgane
 Krajnc, Peter: S kolesom po ljubljanski okolici
 Mori, Smiljan: 7 skrivnosti motivacije: motivacija za 21. stoletje
 Simon, Herta: Velika knjiga o vrtnarjenju
 Burton, Robert: Življenje s ptiči: vodnik
 Debeljak, Jana: Predah v gibanju
 Pease, Allen: Zakaj moški lažejo in ženske jočejo
 Pease, Allen: Zakaj lahko moški opravljajo le eno nalogo hkrati ... in zakaj ženske nikoli ne utihnejo
 Walker, Peter: Hop, skok in poskok: vaje, dejavnosti in igre za spodbujanje otrokovega gibanja, dobre drže in ravnotežja
 Bruns, Annelore: Biovrt: ilustriran priročnik za sonaravno vrtnarjenje
 Linn, Dennise: Čiščenje prostora od A do Ž: kako z različnimi tehnikami očistiti in blagosloviti svoj dom
 Slovenija - vodna učna pot Evrope
 Urednik Dušan Plut
 Goldberg, Bruce: Odkrivanje preteklih in prihodnjih življenj
 Počivavšek, Ludvik: Poročni nagovori
 Firbas, Peter: Mura: od avstrijske do hrvaške meje
 Žorž, Bogdan: S pravimi vprašanji do rešitve vzgojnih zadreg
 Wade, Jennifer: Proč z maščobo: načrt za gibanje
 Mckenzie, Kwame: Kako razumeti depresijo
 Okič, Fani: Da bo življenje živelo
 Kuhinje Balkana
 Rupnik, Marko Ivan: Ljubezen pa ostane: o naši smrti in vstajenju
 Kervina, France: Zgodovina mleka
 Pečenko, Nikolaj: Fotografirajmo digitalno: o digitalnih fotoaparatih, fotografiranju in obdelavi digitalnih fotografij
 Savnik, Samo: Eseg na maturi 2006

LEPOSLOVJE ZA MLADINO

Johnston, Julie: Adam in Eva in Uščipni me
 Conlon-McKenna, Marita: Pod glogovim drevesom
 Cottrell Boyce, Frank: Milijoni
 Friedrich, Joachim: Cirkus Barone in papagajevo prekletstvo
 Brezina, Thomas: Sultanov zombijevski meč
 Lawrence, Tain: Gusarji

Wilson, Jacqueline: Punce držijo skupaj
 Masannek, Joachim: Maksi Maksimiljan-Prstobrc
 Zbirka Vražja nogometna družina; knj. 7
 Kresnica na dlani
 Uredil Anej Sam
 Barber, Tom: Zgodba o dveh kozah
 Blyton, Enid: Nodi in novi taksi
 Blyton, Enid: Uhačevo kolo
 Blyton, Enid: Nodi se seli
 Holabird, Katharine: Angelina in Henrik
 Holabird, Katharine: Angelina in Liza
 Steven, Kenneth C.: Morske miške in zvezde
 Podgoršek, Mojiceja: Nezadovoljna žlica
 Rogač, Franci: Nosku se zgodi čudež
 Rowling, J. K.: Harry Potter and the half-blood prince

OBVESTILO

Dragi otroci, spoštovani starši, obveščamo vas, da bodo z oktobrom potekale **pravljичne urice** v Knjižnici Velike Lašče **vsako zadnje sredo v mesecu ob 17. uri** in ne več vsak zadnji torek. Do spremembe je prišlo zaradi uskladitve urnika pravljичnih uric po vseh enotah matične Knjižnice Prežihov Voranc. Za razumevanje se vam zahvaljujemo.

*Vodja Enote Velike Lašče
 Mihaela Andromako Rihar*

VABILO

V sklopu pravljичnih uric, ki bodo potekale vsak mesec v Knjižnici Velike Lašče, bomo **27. septembra ob 9. uri** dopoldan gostili pisateljico **Viktorijo Zmago Glogovec** in slikarko - ilustratorko **Emi Vega**. Pogovarjali se bomo o knjigi Mavrični slonček (avtorica Viktorija Zmaga Glogovec). Beseda bo tekla o tem, kako knjiga nastane, kje je dobila pisateljica snov za knjigo in seveda tudi o tem, kdo je knjigo opremil s slikami (ilustratorka Emi Vega). Na koncu pa bodo otroci še sami poskušali narisati slončka.

Še posebej vabljeni otroci, ki ne hodijo v vrtec, kajti predšolski otroci iz vrtca Sončni žarek se bodo udeležili tega srečanja skupaj z vzgojiteljicami.

Prisrčno vabljeni tudi vsi, ki vas otroški direndaj ne moti in se vam zdi predstavitev zanimiva.

Knjižnica Velike Lašče

Vabimo vas na

okroglo mizo o ORGANIZIRANOSTI MLADIH,

ki bo v **četrtek,**
13. 10. 2005
ob 19. uri

v Levstikovem domu
v Velikih Laščah.

Vabljeni vsi mladi in ostali, ki vas ta
tematika zanima.

Zavod Parnas OE Mladina
Projekt podpira Urad za mladino.

Parnas, zavod za kulturo
in turizem Velike Lašče
OE Mladina
vabi na

JESENSKE USTVARJALNE DELAVNICE

za otroke in mladino

Med poletnimi počitnicami smo si nabrali novih moči in veliko idej. V oktobru se bodo tako spet začele ustvarjalne delavnice, na katerih bomo izdelali veliko zanimivih izdelkov. Najprej se bomo opremili, potem bomo ogreli prste, se pozabavali z novimi materiali in se pripravili na noč čarovnic.

Dobimo se **vsako sredo v
Levstikovem domu** :
5. 10. 2005 ob 17.30
12. 10. 2005 ob 17.30
19. 10. 2005 ob 17.30
26. 10. 2005 ob 17.45

Zaradi lažje organizacije prosimo vaše
starše, da nas pokličejo na tel št.

031/357-764 (Barbara) ali
041/900-632 (Tjaša).

Vstop je prost, program sofinancira
URAD ZA MLADINO, vodijo pa ga
mladi prostovoljci.

ARGENTINSKI MATURANTJE SO OBISKALI NAŠO OBČINO

V daljni Argentini je letos končala slovenski srednješolski tečaj že štiriintrideseta generacija dijakov. Po končanem šolanju maturanti skupaj z učitelji nekaj zadnjih let organizirano obiščejo Slovenijo, domovino svojih prednikov.

Tudi v letošnjem letu je bilo tako. Maturanti so v Sloveniji preživeli tri tedne. Prva dva tedna sta namenjena izpopolnjevanju slovenskega jezika in skupnemu ogledu naših znamenitosti, zadnji teden pa preživijo pri svojih sorodnikih.

Že lanskoletni maturanti so obiskali in si ogledali našo občino, v Levstikovem domu pa so nam prikazali argentinske plese

Očitno so od nas odnesli tako lepe spomine, da so se organizatorji tudi letos odločili za obisk in ogled naše občine.

Občino Velike Lašče so letošnji maturanti obiskali že tretji dan po svojem prihodu v Slovenijo. Sprejeli smo jih na Trubarjevi domačiji, kjer jih je Andrej Perhaj popeljal v Trubarjev čas, Metka Starič pa je prikazala knjigoveško delavnico. Nad obema predstavitvama so bili izredno navdušeni. Najlepša hvala Metki in Andreju, da sta si za to vzela čas.

Nato je Slava Petrič popeljala maturante po občini in jim pokazala nekatere naše znamenitosti. Zaključek popotovanja je bil na Mali Slevici, kjer sta jih na sredi vasi z lepo pesmijo pozdravili

Slava Petrič in Franja Sedej, nato pa jim pri Kropcu pričarali še »klinčarico«. Tudi nad to predstavitvijo so bili dijaki navdušeni, saj so prvič videli, kako se delajo zobotrebc.

Tu sem jih pozdravil tudi sam in jim zaželel lepo bivanje v Sloveniji. S svojim pozdravnim govorom se nam je za gostoljubnost zahvalil njihov duhovni vodja Franci Cukjati. Sledil je krajši kulturni program, ki so ga vsem obiskovalcem pripravili maturanti. Zaključili so ga s čudovito pesmijo Slovenija, ob poslušanju katere se je marsikomu orosilo oko.

Po večerji so se še malo poveselili in zaplesali ob lepi slovenski glasbi.

Zahvaljujem se tudi Slavi in Franji za pomoč pri organizaciji srečanja, kot tudi gostilni Kropec za gostoljubje.

Župan Anton Zakrajšek

NINA, EVA IN TEJA MED NASTOPOM V IZOLI

FOTO: GREGOR GREŠAK

Mlada je noč in mladi smo mi,
zapojev in zapleši zdaj z nami.
Ta ritem je bit, ki nas ne spusti -
ostani zdaj mlad tudi ti.

(J. Smisl / T. Mihelič
– Mlada je noč)

NINA VIRANT TRETJA NA 10. FENS-U V IZOLI

Prejšnje večere smo na slovenski obali bolj ali manj zavzeto spremljali festival MMS v Portorožu. No, o tem ne bi veljalo razpredati. Toda prav zato sem bila toliko bolj prijetno presenečena nad FENS – festivalom NOVA SCENA, ki se je odvijal v Izoli. Jubilejni festival se je dogodil letos že desetič na najbolj obiskanem prizorišču, Manziolijevem trgu. Prireditelj je vodila Damjana Golavšek. V najstniškem delu se je 17. julija pomerilo 16 pesmi, ki so jih izvajali mladi iz vse Slovenije, stari od 13 do 18 let. Naše barve je zastopala pevkva **Nina Virant z Rašice**. Pesem, ki jo je odpela s svežino, glasovno zanesljivostjo

in interpretativno prepričljivostjo, je navdušila poslušalce. Priznati moramo, tudi gledalce, saj sta z njo nastopili **Eva Jamnik** in **Teja Mustar**, ki sta zaplesali ob ritmih njenega petja. Nina pravi, da je imela zato manj treme, na odru so se vse tri imenitno odrezale. Pesem Mlada je noč je delo glasbenika Tadeja Miheliča ter pisca besedila Janka Smisla. Pesem je navdušila tudi strokovno žirijo, saj je prejela tretjo nagrado festivala FENS, ki dostikrat pomeni odskočno desko v svet zabavne glasbe.

Nina poje že štiri leta, doma smo jo lahko poslušali na koncertu Županovega sklada, sicer pa je nastopala tudi v Trbovljah, Olimljah, na Lošinju, v Črni Gori, na Poljskem.

Zasmeje se ob spominu na svojo prvo pesem o domačih nalogah. Nini petje pomeni zelo veliko, postaja način življenja, želi si še več nastopov in rada bi poskusila tudi kaj novega. Petje v duetu, na primer. Nina je bila nad svojo uvrstitvijo presenečena, vesela, pomeni ji spodbudo za prihodnost. Toda tisti, ki smo spremljali njen zrel in dovršen nastop, nismo bili prav nič začudeni. Zato: čestitamo! Vse pohvale in še veliko lepih pesmi, Nina!

Ana Porenta

OB RAZGLASITVI REZULTATOV

ŠTUDENTI, SREDNJEŠOLCI!

Če imate vsaj dve uri prostega časa na teden, žilico za ustvarjanje, sveže zamisli za nore projekte, ki jih sami ne morete izpeljati itd. - zadostuje pa že želja po druženju!, je čas, da se pridružite projektu

USTVARJAJMO!

Že zastavljeni večeri: **impro gledališče, stih na vdih in literarni klub**.
Prihajajo še: **foto-video kreacije, potopisi s potovanj in izletov, kiparjenje, scenografija, žongliranje** in še kaj - po vaši zamisli!

Zato ne zamudite srečanja, ki bo **v soboto, 24. 9., ob 18. uri** v sejni sobi Levstikovega doma.

Zavod za razvijanje ustvarjalnosti
Projekt podpira URAD ZA MLADINO
Republike Slovenije.

Zavod Parnas v sodelovanju z ZRU

vas vabi na

DAN OTROK IN MLADIH NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

v soboto, 1. oktobra,
od 10. do 17. ure

Vsebina:

ustvarjamo s slikarko

Marjanco Prelog

in odprtje njene razstave **PTIČI**,

ustvarjalne delavnice
z mladimi prostovoljci,

Kukljeve dobrote
in druge zanimive stojnice,

odprti dan Trubarjeve domačije za
vse slovenske učitelje,

video projekcije, glasbeni nastopi,
impro in še kaj ...

Lepo vabljeni!

ANGELSKI SPREJEM

VSI ZBRANI

NA OBISKU PRI STRICU VINKU

ANIMATORKE - NEVESTE

ZAKLJUČNA MAŠA

ORATORIJSKA ZGODBA, KI SE JE DOGAJALA V ROBU

Letošnji robarski oratorij je potekal od 30. 6. do 3. 7. 2005. Udeležilo se ga je 57 otrok, ki jih je krotilo 11 animatorjev.

In kaj se je dogajalo?

Vse dni nas je vodila svetopisemska zgodba o plemenitem očetu Tobitu in njegovem sinu Tobiju. Animatorji smo vsak dan izpostavili vrednoto, ki smo jo spoznali v zgodbi, in jo vključili v dnevno dogajanje (katehezo, igro, delavnico).

Prvi oratorijski dan smo videli, kako oče Tobit oslepi, pa kljub temu ne zapade v malodušje in obup, ampak še vedno z optimizmom in vero zre v prihodnost. Vrednota prvega dne je bila - ne obupat' in ne se bat', ko pridejo težave, zaupaj v Boga.

Zgled nam je dala tudi gospa Frančiška, ki nas je obiskala s hčerko Majdo. Gospa je gluhonema, vendar nas je s svojo vedrino zelo presenetila in razveselila. Z govornico rok nam je s pomočjo hčerke povedala nekaj o svojem življenju, potem pa smo se skupaj naučili nekaj preprostih besed in besednih fraz. Otroci so sami spraševali in z navdušenjem ponavljali kretnje. Žal nas je priganjal čas, saj smo bili dogovorjeni za obiske po domovih naših starejših faranov. V oratorijskem programu je bil namreč predviden obisk doma starejših in ker ga nimamo, smo se prilagodili in obiskali nekaj starejših kar doma. Namen je bil tudi približati oratorijsko dogajanje ljudem in da otroci začutijo, kako lahko naredijo nekaj dobrega za druge.

Razdeljeni v šest skupin smo se podali nekateri peš v Rob in Dolščake, drugi pa s kombiji k Strletom, Uzmanom in na Purkače. Povsod smo bili zelo toplo sprejeti. Teta Marija iz Strletov nas je naučila delati cvetje iz krep papirja, pri teti Minki in stricu Vinku iz Dolščakov smo delali solnice, za peko kifeljčkov pa je žal zmanjkalo časa. Seveda je bilo nekaj že pečenih, te smo pa prav veselo pohrustali.

Obiskali smo tudi teto Ano iz Dolščakov, teto Julko iz Roba, teto Marijo z Uzmanov in teto Alojzijo s Purkač. Izvedeli smo veliko starih zgodbic in ob piškotih in soku je čas prehitro minil. Vrnili smo se nazaj pred župnišče, kjer smo v kratki delavnici barvali magnetke, potem pa nam je Aleša že pripeljala pice, s katerimi smo potešili lakoto. Dan smo zaključili z veliko igro in dobili prve

zmagovalce.

V petek nas je dež prisilil, da smo dan preživeli v kulturnem domu. Kljub majhnemu prostoru smo preživeli zanimiv dan. Veliko smo peli, se igrali in ustvarjali mozaike z motivi angela.

Sobota nas je spet zvalila na plano in zopet smo zasedli »robarski hribček«. Igre so bile še bolj zanimive, ker so potekale zunaj, palačinke so se pekle v živo pred našimi očmi, v delavnici smo zlatili naše angelčke s pravimi zlatimi listki, pletli smo s skubidu vrvicami ... Dan je bil skoraj prekratek, saj smo se morali pripraviti še na zaključno mašo, izžrebati nagrade in razglasiti zmagovalca oratorijskih velikih iger. Naj vam zaupam, da so bili zmagovalci Modrijani.

Nedeljsko jutro nas je zopet zbralo pod oratorijsko zastavo, kjer smo zapeli angelsko himno in odšli v cerkev k zaključni sv. maši, ki jo je daroval salezijanec Miran Sajovic. Sodelovali smo s petjem z ansamblom, branjem in prinašanjem darov. Bila je res lepa maša, polna mladostnega žara in upanja.

Po besedah otrok je bil oratorij prekratek, toda v te štiri dni je bilo vloženo izredno veliko truda animatorjev, tako da ne vem, če bi v naslednjih dneh še preživeli. Lepo nam je bilo z vami in upam, da vam tudi.

Da pa ne bi prehitro pozabili na oratorij, vas vabimo na

ORATORIJSKI DAN,
ki bo v kulturnem domu Rob v
soboto, 26. 11. 05.

Udeležba bo brezplačna, vendar pa se
obvezno prijavite Romani
na tel. 031 543 130.

Hvala vsem, ki ste nas denarno,
materialno ali pa s svojim delom podprli.

Glavni sponzor je bila Občina Velike
Lašče, pomagali pa so nam tudi:

Tuš, Ponikve, Pizzerija Adam, Ponikve, Niko, Gašper, Tomaž Peterlin, Dolščaki, Iva Gradišar, Veliki Osolnik, Marija Indihar, Rašica, Pleskarstvo Zabukovec, Videm, MIX, Ponikve, Jože Peterlin, Dolščaki, Jančar, Podhoini hrib, Strle, Bavdki, Jaklič, Rašica, Devjak, Vel.Lašče, Kraševac, Selo, Klinc, Ljubljana, Koren, Rašica, Podlogar, Rašica,

Jakše, Rašica, Savič, Hlebče, Kraševac, Rob, Juvanec, Zgonče, Klančar, Pečki, Tekavec, Rob, Škrabec, Rob, Kovačič, Uzmani, Lovrenc Gradišar, Vel. Osolnik, Miro Tekavec, Vel. Osolnik, Živa Dondur, Ljubljana, gasilci (Rob, Vel. Osolnik), ki so nam posodili kombi in mize.

Zahvaljujemo se tudi našemu gospodu župniku Vinku Šegi za blagoslov in moralno podporo.

Hvala tudi vsem enajstim animatorjem, ki so se s srcem več tednov pripravljali in trudili za otroke: Gašperju, Jerneju, Klari, Lavri, Martini, Majdi, Metki, Minki, Nini K. Nini P., Romani.

Če smo mogoče na koga pozabili, naj nam ne zameri. V nebesih bo vse poplačano.

Otroci, nasvidenje NOVEMBRA.

Romana Petrič

Skvti smo se v Sečovljah imeli zelo lepo. Tam smo preživeli en teden. Najbolj zanimivo mi je bilo, ko smo izdelovali viteško opremo. Izdelali smo meč, ščit, čelado in oklep, potem pa smo imeli viteški turnir. Všeč mi je bilo tudi, ko smo na ognju pekli hrenovke, šli v muzej Solin in igrali nogomet. Zelo smo se zabavali.

Aljoša Spindler - gruča Belih volkov

V sredo dopoldne smo se šli kopat v Piran. Skakali smo s pomola, plavali in kartali. Popoldne smo se odpravili v Akvarij. Tu so bili mladiči morskih psov, pajkov, več vrst rakov in rakovic, morske rastline, želva in veliko rib. Po končanem ogledu smo odšli v cerkev sv. Jurija v Piranu. Občudovali smo razgled na morje in mesto, potem pa smo odšli še na ostanke grajskega zidu. Zvečer smo se odpeljali nazaj v Sečovlje, kjer smo utrujeni zaspali. Na taboru mi je bilo všeč zaradi zanimivih tem in dogodivščin.

David Šavli - gruča Belih volkov

TZV - tečaj za vodnike, to je nekaj, kar se zgodi samo enkrat v življenju. Tega ne moreš opisati z eno besedo. Ko se zbere okoli štirideset fantov in deklet ter nekaj voditeljev, potem 100 % veš, da se bo full dogajal!. Moja pričakovanja so se uresničila. Pot preživetja, dvodnevni "hajk" - pohod brez voditeljev, straža vsako noč, obilo hrane. Bodoči vodniki smo se zbrali v Cerknici iz cele Slovenije.

Jan Šavli - Vsevedi rakun

POLETNI TABOR SOKOLOV IN FAZANOV

Se še spomnite datuma 22. 7., kaj pa 23. 7., 24. 7., ...in 30. 7. 2005? Ali veste, kje ste takrat bili? Ste prepričani, da ste bili prav tam? Termin od 22. 7. do 30. 7. 2005 je za večino izmed vas le nekaj datumov, za skavte iz Škocjana pri Turjaku pa so bili to pomembni datumi. Starostna skupina od 11 do 15 let (imenovana Četa) se je prav v petek, 22. 7. 2005, podala razburljivim dogodivščinam naproti. V spremstvu dveh voditeljev (Matija in Teje) in dveh pomočnikov (Urške in Dore) se je 11 izvidnikov odpravilo na poletni tabor v Rogaško Slatino.

Pot smo vsi skupaj začeli v petek, ko smo se na pot odpravili kar z avtobusom in vlakom. Čeprav je že v Turjaku, ko smo vstopili na avtobus, močno deževalo, smo bili vsi optimistični in pripravljeni na nove dogodivščine - teh tudi ni manjkalo. V Ljubljani nas je doletela že prva (a ne zadnja), ko smo vstopili in se odpeljali z napačnim vlakom. Ampak skvt se znajde in tako smo vseeno prišli do našega tabornega prostora, čeprav res šele ponoči in čisto premočeni. Prvo noč smo preživeli v župnijskih prostorih, naslednji dan pa smo že postavili taborni prostor (šotore, jambor z zastavami, nabiranje in sekanje vej po gozdu za ogenj ...), kjer smo preživeli naslednje noči. Izvidniki so nas ponoči stražili s stražo in tako varovali naš taborni prostor. Straža je ena izmed velikih iger, ki traja ponoči - vsaki dve uri se straža zamenja, straži pa celotni taborni prostor

ODKUPNINA ZA IZGUBLJENE ZASTAVE

pred drugimi skvti, ki želijo vzeti kaj iz prostora in potem zahtevajo odkupnino. To je zelo zanimivo, saj se izmenjajo poznanstva in različne izkušnje. Dvakrat so bili tudi napadeni od drugih stegov (Zreče in Celje). Enkrat so prav vse ubranili, drugič pa so jim Celjani vse »pokradli« in zjutraj so zahtevali odkupnino, ki je bila zelo zanimiva (glej sliko). V spodnjih hlačah ali kratkih hlačah so morali na pločnik in tam zapeti pesem.

V teh dneh smo poleg skavtskega življenja spoznali in si ogledali tudi steklaro v Rogaški Slatini, se kopali na kopališču, se odpravili proti Boču, in še in še.

Doživeli pa smo tudi nekaj pozitivnih presenečanj s strani okoliških prebivalcev, saj so nam za večerjo postregli s picami, zadnji dan pa so nam prinesli tudi paket pijače.

Da smo tam lahko preživeli nepozabni teden, se moramo zahvaliti g. župniku iz Rogaške Slatine, ki nas je lepo sprejel in nam za nekaj dni brezplačno daroval prostor okoli cerkve, vodo in notranje prostore.

Zahvala tudi našemu sponzorju ŽITU, ki nam je podaril celo škatlo piškotov.

*Četovodja Teja Zabukovec
- Ustrežljiva Sraka*

PRVIČ OD DOMA - V VRTEC

Ponavadi je prvi zaresen odhod otroka od doma vključitev v vrtec. Starši na to ločitev sebe in otroka različno pripravljajo. Predvsem starejšim otrokom pripovedujejo, kaj vse bodo v vrtcu počeli, kakšne igrače jih tam čakajo, koliko bo otrok itd. Pri tem pa se je potrebno zavedati, da bo otrok lahko razočaran, ker ne bo takšnih igrač, kot so mu obljubili starši, ker ga bo kdo ugriznil, porinil, mu vzel igračo. Zato je zelo pomembna priprava staršev na vključitev otroka v vrtec. S starši novinčkov se pred vključitvijo otroka v vrtec večkrat srečamo. Na uvodnem roditeljskem sestanku staršem predstavimo organiziranost in delovanje

Vstop v vrtec je pomemben dogodek v življenju otroka in staršev. Z medsebojnim sodelovanjem lahko ta dogodek naredimo prijetnejši.

vrta. Pred prihodom otroka v vrtec se starši srečajo z vzgojiteljico in se pogovorijo o otroku: ali je že bil v varstvu pri ljudeh, ki niso člani njihove družine, kako se tolaži in uspava, kakšen ritem prehranjevanja in spanja ima, kaj se najraje igra.

In se dogovorijo o uvajanju otroka v vrtec: kdaj in kdo bo prihajal z otrokom v skupino, kako bodo otroka postopno vključevali in podaljševali bivanje v vrtcu, kako se bodo poslovili od otroka in kakšna je njihova vloga, ko so z otrokom v skupini.

Če je le mogoče naj oče ali mati vzame dopust in pomaga otroku predstaviti nov prostor - predvsem pa vzgojiteljice in otroke - kot prijazen drugi dom. Odzivi

staršev (mater) imajo ključno vlogo. Ali je mati nezaupljiva do novega okolja, osebja oziroma je na tihem sama pri sebi razčistila, zakaj in kako mora otroka predati? Če je strah mamo, bo strah tudi otroka. Pomirjajoče za starše je, če znajo na tehtnico postaviti poleg malce manj prijetnih tudi pozitivne plati vrtca, če čim večkrat vzpostavijo stik z vzgojiteljicama, če hodijo na pogovorne urice, roditeljske sestanke in druge oblike srečanj. Vzgojiteljice opažamo, da ponavadi ni težav, ko otroke v vrtec pripeljejo očetje. Ti se namreč zavedajo, da je dolgo poslavljanje mučno za oba, mame pa se ponavadi ne morejo posloviti.

ODZIVI OTROK

Otroci se ob vstopu v vrtec odzivajo različno: se hitro prilagodijo novim okoliščinam, imajo normalne prilagoditvene težave, ob ločitvi jokajo, se držijo staršev, so občutljivi, nemirni utrujeni, težje zaspijo, težje jedo, lahko tudi odklanjajo starše. Takšne težave se lahko pojavljajo tudi ves mesec. Nekateri se odzivajo tako, da zbolijo. Nekaj je tudi takšnih, ki se zelo težko prilagodijo novim razmeram; takrat se obrnite na vzgojiteljico v oddelku.

Včasih se težave pojavijo kasneje in ne takoj ob vstopu v vrtec, ampak hitro minejo.

Ko otroci pričnejo obiskovati vrtec, so doma občutljivejši, navadno se bolj oklepajo mame. Potrebno jim je posvetiti več pozornosti in nežnosti. V tem času otroke ne obremenjujte z drugimi spremembami, kot je privajanje na kahlico ali odvajanje od različnih razvad.

KATERA JE NAJPRIMERNEJŠA

STAROST ZA VPIS V VRTEC?

Večina staršev vpiše otroka v vrtec po izteku porodniškega dopusta. Kdaj je pravi čas za vključitev v vrtec? Kljub utemeljitvam strokovnjakov ne poznamo univerzalnega mejnika. Malčku je potrebno prisluhniti in tako se tudi mlajši otrok do treh let zelo hitro naveže na delavke v oddelku, pričakujemo pa lahko, da bo otrok, ki je bil dolgo v domačem varstvu, imel v vrtcu kar nekaj težav na socialnem področju, težje se bo vključil v igro vrstnikov, se postavil zase, sprejel poraz pri igri s pravili in podobno.

Starši prevečkrat želimo pomagati ali celo delati namesto otroka in tako se tudi pri prilagajanju na novo okolje velikokrat doživljamo kot nenadomestljivi. Razumljivo je, da je otroku najlepše v bližini staršev, vendar ko ga spustimo v svet, mu dopustimo, da ga bo doživljal kot izziv za življenje.

Začetne težave ob uvajanju otroka bodo kmalu minile. Otrok bo rad hodil v vrtec, rad bo imel svoje vzgojiteljice in vrstnike.

Čeprav mu bo v vrtcu lepo in se bo veliko novega naučil, pa mu vrtec ne more nadomestiti topline in skrbi, ki ju je otrok deležen v družini.

NOVOSTI V VRTCU SONČNI ŽAREK

V času počitnic smo v vrtcu uredili dodatne prostore za novo skupino predšolskih otrok. V zbornici in pisarni imajo otroci igralnico, garderobo smo uredili na hodniku, umivalnica pa je nastala v garderobi za osebje. V dogovoru z Občino Velike Lašče imamo v letošnjem šolskem letu organiziranih osem skupin predšolskih otrok, štiri prve starostne stopnje (do 3 let) in štiri druge starostne stopnje (od 3 do 6 let). Sprejeli smo vse otroke iz naše občine in tako ugodno rešili vse vloge za vpis v vrtec. Vse skupine so napolnjene do zgornje meje predpisanega normativa. V pomoč otroku s posebnimi potrebami in ostalim otrokom v skupini bo nova pomočnica vzgojiteljice, ki se nam bo pridružila prvega septembra.

V prvih dneh bomo veliko pozornosti posvetili našim novinčkom in staršem, tako da bodo čim hitreje in lažje sprejeli novo okolje.

1. SEPTEMBER 2005 - PRVI ŠOLSKI DAN

FOTO NIKO SAMSA

Vodja vrtca Stanka Mustar

KAJ NAM PRINAŠA ŠOLSKA ZAKONODAJA

Novo šolsko leto 2005/2006 prinaša tudi nekaj sprememb v šolski zakonodaji. Spremembe se nanašajo na Zakon o OŠ in nove pravilnike, in sicer na Pravilnik o nacionalnem preverjanju znanja v OŠ, Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja in Pravilnik o šolskem koledarju za OŠ.

SPREMEMBE, KI SE BODO DOTAKNILE UČENCEV, UČITELJEV IN STARŠEV

Nacionalno preverjanje znanja ob koncu prvega vzgojno izobraževalnega obdobja (v tretjem razredu) je ukinjeno.

Nacionalno preverjanje znanja ob koncu drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja (v šestem razredu) je za učence prostovoljno (s soglasjem staršev). Preverjanje bo potekalo pri slovenščini, matematiki in tujem jeziku.

Ob koncu tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja (deveti razred) je nacionalno preverjanje znanja obvezno iz slovenščine, matematike in tretjega učnega predmeta, ki ga bo določil minister v mesecu marcu tekočega leta.

Dosežki nacionalnega preverjanja znanja učencev v 9. razredu ne bodo vplivali na oceno posameznih učnih predmetov in ne na zaključni splošni učni

uspeh. V zaključno spričevalo učencev 9. razreda bodo vpisane zaključne ocene za vsak učni predmet, splošni učni uspeh in dosežke nacionalnega preverjanja znanja (število doseženih točk).

MERILA ZA IZBIRO KANDIDATOV V PRIMERU OMEJITVE VPISA NA SREDNJIH ŠOLAH ZA ŠOLSKO LETO 2006/07

Točke, pridobljene z učnim uspehom (največ 70 točk):

- zaključne ocene obveznih predmetov (SLO, MAT, TJ, LVZ, GVZ, GEO, ZGO, FIZ, KEM, BIO, ŠVZ) in boljše ocene dveh IZBIRNIH PREDMETOV po veljavnem predmetniku 9. razreda ter ocena splošnega učnega uspeha 9. razreda.

Točke, pridobljene po drugih kriterijih (največ 15 točk):

- zlata in srebrna priznanja (največ 3 različna tekmovanja v 9. razredu)
- drugi dosežki (svet srednje šole lahko določi dejavnosti, ki jih bo šola upoštevala kot dodatne kriterije – največ 5 točk).

Postopek izbire kandidatov z enakim številom točk na spodnji meji:

- ponderirane ocene obveznih predmetov 9. razreda (ponderiji so ure posameznih predmetov).

Novost pri ocenjevanju znanja je, da učenci 14 dni pred zaključkom ocenjevalnega obdobja ne pišejo nobenega pisnega izdelka, namenjenega ocenjevanju znanja. V tem času se lahko le ponovi pisni preizkus, če je bil tretjina ali več učencev v oddelku ali učni skupini za izvedbo nivojskega pouka bila ocenjena negativno. Ponovni pisni preizkus je tudi napovedan.

Če je na podlagi pisnega izdelka tretjina ali več izdelkov učencev v oddelku ocenjenih negativno, se pisno ocenjevanje enkrat ponovi, razen za učence, ki so bili prvič ocenjeni s pozitivno oceno in pisnega ocenjevanja ne želijo ponoviti.

Učitelj mora pred ponovnim ocenjevanjem ugotoviti vzroke za neuspeh in jih analizirati skupaj z učenci ter o tem obvestiti tudi razrednika in ravnatelja. Ocena se vpiše v predpisano dokumentacijo po drugem ocenjevanju. Upošteva se boljša ocena. Učencem, ki so bili ocenjeni samo enkrat, se upošteva dosežena ocena.

Učenci lahko pišejo pisne izdelke, namenjene ocenjevanju znanja, največ dvakrat v tednu in enkrat na dan. Izjemoma lahko učenci pišejo pisne izdelke, namenjene ocenjevanju znanja, trikrat v tednu in enkrat na dan, če gre za ponovitev ocenjevanja. V tem primeru mora biti med pisanjem drugega in tretjega pisnega izdelka en dan presledka.

O datumu pisanja pisnega izdelka morajo biti učenci seznanjeni vsaj pet delovnih dni prej.

Vzgojno-izobraževalno delo po obveznem predmetniku osnovna šola izvaja v treh ocenjevalnih obdobjih. Prvo ocenjevalno obdobje traja od 1. septembra do 30. novembra, drugo ocenjevalno obdobje traja od 1. decembra do 10. marca, tretje ocenjevalno obdobje traja od 11. marca do 24. junija, razen za učence devetega razreda osnovne šole, za katere traja do 15. junija.

Novost sta le dve ocenjevalni obdobji za učence prvega razreda, in sicer prvo ocenjevalno obdobje traja od 1. septembra do 10. marca, drugo ocenjevalno obdobje pa od 11. marca do 24. junija.

Letošnje šolsko leto pa prinaša še dve novosti. Pouka prost dan je lahko dan, ko se izvajajo redni sistematski pregledi. Ob dnevih, ko bodo učenci 9. razreda opravljali nacionalno preverjanje znanja, se zanje pouk po urniku ne izvaja.

NADARJENI UČENCI

Sestavni del prenove osnovnošolskega izobraževanja je tudi Koncept odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci. Njegov namen je v času šolanja prepoznati čim več otrok, ki so na posameznih področjih (splošno intelektualno, učno, ustvarjalno, voditeljsko, umetniško, psihomotorično) nadarjeni in jim ponuditi možnost za čim boljši razvoj njihovih sposobnosti. V prvi fazi evidentiranja možnih nadarjenih otrok sodelujejo učitelji, ki otroka poznajo in so ga poučevali. S soglasjem staršev evidentirani otroci opravijo določene preizkuse, s katerimi predpostavko glede svoje nadarjenosti potrdijo ali ovržejo. Če je otrok spoznan za nadarjenega, zanj izdelamo, skupaj s starši in otrokom, poseben program, s katerim skušamo otrokove značilnosti in njegove potrebe čim bolj upoštevati pri rednem pouku, dodatnem, interesnih aktivnostih oz. dejavnostih zunaj šolskega pouka.

V šolskem letu 2004/05 smo pripravili različne delavnice za 31 otrok, starih od 10 do 13 let, ki so bili že spoznani za nadarjene. Poskusili smo jim ponuditi čim bolj pester in zanimiv program.

NARAVOSLOVJE: Učenci so pod vodstvom biologa na terenu prepoznavali živa bitja v mokriščih, določali kakovost vode v njih, iskali ležišča železove rude in kresilnega kamna ter ustvarjali lastno zbirko kamenin. Učiteljica fizike je spodbudila učenca k izdelavi različnih domačih poskusov iz fizike in razvijala dopisno reševanje nalog iz fizike.

MED SAMOSTOJNIM REŠEVANJEM NALOG NA UČNIH LISTIH

JEZIKOSLOVJE: Pri pouku slovenščine je učiteljica nadarjenim učencem s tega področja dajala zahtevnejše naloge pri analizi literarnih del, (tema, ideje, glavni motivi, slogovne lastnosti, označevanje književnih oseb, vrednotenje njihovega ravnanja, poustvarjanje ob motivaciji prebranih del). Pri jezikoslovnem pouku so sami iskali posebnosti, jih prepoznavali in opredeljevali, pripravljali so samostojne seminarske naloge, povezane s tekočo snovjo, izbirali zanimivosti in teme, ki so aktualne za sošolce. Pripravljali so literarne prispevke za periodiko.

DRUŽBOSLOVJE: Profesorica za zgodovino je učence popeljala na delavnico na Rašici, kjer so spoznavali nastajanje knjige, odpravili so se po poteh staroveške Ljubljane, v Mestnem muzeju v Ljubljani so doživljali čas rimske Emone, v Narodnem muzeju pa so si ogledali tamkajšnje slovenske dragocenosti, še posebej pa so jih pritegnile vaške situle,

egipčanska mumija in najstarejše glasbilo na svetu - piščal, najdeno na naših tleh.

LIKOVNA UMETNOST: Likovna pedagoginja je otroke odpeljala v atelje, na obisk h kiparju, kjer so si ogledali ambient in se z umetnikom pogovorili, obiskali so tudi Narodno galerijo v Ljubljani.

SPLOŠNO INTELEKTUALNO PODROČJE: Učenci so reševali različne miselne orehe, anagrame, zavozlanke, tangrame, problemske naloge, naloge z vžigalicami ...

ŠPORTNO PODROČJE: Športna delavnica za nadarjene na tem področju je potekala enkrat tedensko. Za vsakega učenca je bil organiziran individualni program vadbe. Cilji so bili: izboljšati raven motoričnih in funkcionalnih sposobnosti, nadgraditi športna znanja rednega pouka, skrbeti za čim boljšo osnovno telesno pripravo in razvijati fair play, vsebine pa atletika, gimnastika, igre z žogo in specifične vaje za razvijanje motoričnih sposobnosti.

Večina aktivnosti (razen športne delavnice) je potekala ob petkih popoldne oz. v soboto dopoldne. Ob koncu šolskega leta smo naše aktivnosti evalvirali z vprašalnikom za starše in učence. Prav vsi so bili z delavnicami zadovoljni, predlagali so nekaj novih vsebin za delo v šolskem letu 2005/06, skoraj vsi so potrdili tudi ustrezne terminske rešitve za izpeljavo delavnic.

V šolskem letu 2005/06 bomo z našimi aktivnostmi na tem področju nadaljevali. Trudili se bomo za še večjo pestrost in zanimivost, število udeležencev delavnic pa se bo tudi bistveno povečalo, saj imamo trenutno evidentiranih še 47 potencialnih nadarjenih učencev.

Irena Budič Pavlič

MED POSLUŠANJEM RAZLAGE ZGODOVINARKE BARBARE PEČNIK V TRUBARJEVI ČITALNICI

NOVO ŠOLSKO LETO V LUČI JUBILEJEV

Vedno hitrejšje življenje, vedno hitrejšje spremembe in nepredvidljiva prihodnost terjajo od vsakega otroka in državljana, da se nauči razmišljati, učiti se in ustvarjati. Ne moremo spremeniti preteklosti, lahko pa spremenimo ravnanje v prihodnosti. Vse priložnosti so v naših rokah.

Otroci nas opazujejo, da bi v nas opazili sami sebe, vendar so tudi otroci ogledala. Ogledala, ki nam povedo, kdo smo in kakšni smo. Otroci potrebujejo natančna navodila in omejitve. Zgledujejo se po nas in oblikujejo meje svojega vedenja. Od načina, kaj bomo odrasli storili, bo odvisno, ali bo otrokova samopodoba skaljena ali neskaljena. Čeprav se lahko zgodi, da nam vedenje otrok ne bo ugajalo, morajo vedeti, da so vedno vredni naše ljubezni.

Vsak učitelj mora poznati svoje učence. Vsak učenec je individuum. Vsak se drugače odziva na učiteljevo vodenje: prvi posluša, zna; drugi posluša, zapiše, zna; tretji posluša, zapiše, prebere, zna; četrtemu poslušanje ne pomeni nič, vse mora prebrati sam; peti otrok ... V glavnem se moramo prav vsi zavedati, da ni dveh otrok in dveh problemov, ki bi se ju lahko lotili enako. Nič ni bolj neenakega, kot enaka obravnava neenakih.

Pomembno je, da se učitelj ves čas prijateljsko zanima za vsakega otroka, ki mu je zaupan, opazuje njegovo vedenje, temperament, značaj, razvoj, pomanjkljivosti, ga opogumlja in spodbuja ob težavah, se z njim veseli njegovih dosežkov, ga opozarja na pomanjkljivosti in mu izraža zadovoljstvo ob pravih ali pravilnih rešitvah, dejanjih, naših načinih vedenja in ravnanja. Do otroka ne smemo biti brezdušni, pokažimo

mu svoja čustva. Paziti moramo na to, da ne pade odgovornost za učni uspeh le na učitelja ali na učitelja in starše, temveč na učenca, učitelje in starše. Odgovornost otroka je potrebno v pogovoru razčističevati in v praksi preverjati.

Prizadevali si bomo za pravično izobraževanje, ki v enaki meri vzpodbuja učenje in razvoj vsake učenke in vsakega učenca ne glede na njene oziroma njegove individualne značilnosti ter socialni, etični ali geografski izvor. Takšno izobraževanje mora svojo strategijo in organizacijo v procesu decentralizacije, destandardizacije ali despecializacije prilagoditi danim učencem in okolju. Takšno pojmovanje pravičnosti lahko opišemo kot »pravičnost preko različnosti« in se bistveno razlikuje od modela »pravičnost preko enakosti«.

Izobraževanje bo slonelo na štirih stebrih: učiti se, da bi vedeli, učiti se, da bi znali delati, učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim, ter učiti se biti.

Dobra šola ne more temeljiti le na dobrih programih, spremembe morajo biti globlje, zrcalijo se v medsebojnih odnosih. Ločiti moramo delo od igre; učenec se mora truditi, če hoče doseči zastavljene cilje. Razvijati moramo lastnosti dobrega učenca, kot so: vztrajnost, vestnost, odgovornost, neodvisnost, iznajdljivost, samokontrola, samospoštovanje, prilagodljivost, neobčutljivost, spoštovanje vsakega, poštenost...

Naše geslo letošnjega šolskega leta je: NE NAZAJ, NE NAVZDOL, AMPAK NAPREJ IN NAVZGOR.

V novem šolskem letu 2005/2006 smi

vpisali 369 učencev, kar pomeni, da se število učencev povečuje. To je zelo razveseljivo. Navedeni učenci bodo porazdeljeni v naslednje oddelke in razrede z razredniki:

NA VSEH TREH ŠOLAH IMAMO SKUPAJ 204 DEČKE IN 165 DEKLIC.

Nekaj specifik neenakomerne porazdelitve učencev po spolu in oddelkih. Težave nastopijo pri urniku (delitve po spolu) in pri organizaciji najrazličnejših aktivnosti (ni ravnotežja med spoloma). Najštevilnejša oddelka (26 učencev) sta 2. in 8. a razred, najmanj učencev v oddelku je pri kombiniranem pouku 3. in 4. razreda na podružnični šoli Rob, kjer je le 6 učencev. Največje razmerje v korist fantov je v 9. b razredu (19 dečkov in le 6 deklic), v korist deklic pa v 6. a razredu (12 deklic, 7 dečkov).

Na centralno šolo se bodo učenci dnevno vozili iz 59 vasi, iz 10 vasi na podružnično šolo ROB in iz 10 vasi na podružnico TURJAK. Od 369 učencev je na centralni šoli 285 vozačev (105 z razredne stopnje in 133 s predmetne stopnje), na podružnični šoli ROB je vseh 14 učencev vozačev, na podružnični šoli TURJAK pa je 33 učencev vozačev. V šolskem letu 2005/2006 imamo na vseh treh šolah 333 vozačev. Lepo prosim, da z velikim razumevanjem pristopate k vpeljani organizaciji šolskih prevozov. Vsi od župana, svetnikov, šoferjev pa do šole, se močno trudimo, da bi bili prevozi varno in organizacijsko kar najboljše izpeljani. Dobrohotne pripombe in predlogi za izboljšavo prevozov bodo vedno dobrodošli.

Vsem staršem in otrokom priporočamo, da poleg malice koristijo tudi kosilo. Cene so nizke in neprofitne, kvaliteta zagotovljena.

V novem šolskem letu bo kar nekaj pomembnih jubilejev, ki jih moramo po moralni plati vključiti v pouk, šolske projekte in šolski vsakdan. Navedel bom

najpomembnejše jubileje, ki jih bomo povezali v pouk in sodelovanje s krajani, predstavniki občine in društev:

- * začeli bomo s predpripravami na praznovanje 500-letnice rojstva Primoža Trubarja (svečana akademija treh šol, izgradnja nove telovadnice, knjižnice in nekaj učilnic, preureditev glavnega vhoda, postavitev doprsnega kipa Primoža Trubarja in ureditev šole);

- * 250 let velikolaškega šolstva (zbiranje gradiva, slikovnega materiala, postavitev razstav, izdelava posebne brošure, zaključna proslava ...);

- * poslavljamo se od dobre, stare, a preutrujene osemletke in v celoti pričenjamo s programom devetletke od 1. do 9. razreda;

- * 15 let aktivnega vključevanja v projekt Turizmu pomaga lastna glava (bili smo tudi slovenski zmagovalci);

- * 10 let mineva od organizacije pobratenja s šolami, ki nosijo ime po Primožu Trubarju, organiziranja zobotrebčarstva, Krpanovega kroša;

- * praznovali bomo 860 let prvega imenovanja Velikih Lašč (raziskovanja, predstavitve raziskovanj ...);

- * velik poudarek bomo dali FURMANSTVU (zbiranje gradiva, ureditev furmanskih poti, predstavitev ...).

Vse to in še kaj počenjamo zaradi tega, da bodo otroci lažje in bolje spoznavali bogato kulturno in naravno dediščino domačih krajev. In če bomo doprinesli kakšen kamenček v mozaik zanimivosti velikolaške občine, bomo tega zelo veseli. K sodelovanju je povabljen vsak, ki to želi. Sodelovanja bomo zelo veseli.

Umetnost življenja in sreče je v tem, da se znamo veseliti drobnih stvari. Skrivnost zadovoljstva tiči v človeku samem. Človek je lahko srečen le, če je zadovoljen s tem, kar in kdor je. Prizadevati si moramo za dvoje: doseči to, kar si želimo, in uživati to in v tem, kar imamo. MORALI BI BITI KOT SONČNA URA, KI ŠTEJE SAMO SONČNE URE, SENČNIH PA NE.

Želim, da bi bili vsi srečni v pravem pomenu besede. Sreča ni odvisna od okolja, ampak od nas samih. Odvisna je izključno od človeške usmerjenosti in njegovega razmišljanja. Človek skriva v sebi neverjetne sile, samo porabiti jih mora. Če mu ena »struna« odpove, mora čimbolj izkoristiti druge, ki so še ostale. Predlog za večjo srečo je v tem, da se poskušamo otresti skrbi, premagati nezadovoljstvo in

zoreti v preizkušnjah. Bernard Shaw je med drugim zapisal, da je vsa skrivnost, zakaj so ljudje nesrečni v tem, da imajo preveč časa za razmišljanje o tem, ali so srečni ali ne.

Z željo, da bi bili vsi zadovoljni z delom naše in vaše šole, vas najpristrčneje pozdravlja ravnatelj

Edi Zgonc

VOJNA IN MIR

Nekoč bila je črna noč
in črni so prišli možje
in z njimi je prišlo gorje.
Vojaški čevlji zaprašeni,
vojaški plašči prepoteni,
v njih pa smrt, zavita v črn prt.

So vzeli mlade fante,
oblekli so jih v tuje gvante,
pognali so jih v smrtno boje
in mnogi se ločili
za vedno so od domačije svoje.

Selili cele so družine, brez strehe,
mize in živine.
Odvlekli drage so v lagerje, barake,
da zlagali na kup so druge okostnjake.

Pri drugih živih je izginil tudi plah nasmeħ,
potihnilo je ptičje petje,
ostale so le veje, ovenelo cvetje.

In prvi hrabri so zakleli NE,
ne, duše nam ne boste vzeli
in v tišino že zasekali so strelji.

Potem so topli nas še huje, vendar
iz vseh krivic še večja se odločnost kuje.
Zagorel v srcih je upor kot plamen,
kot kri rdeč in hkrati čvrst kot kamen.

In spet kosila smrt je vsepovprek.
Še brat je brata, še sosed pred sosedom
je zaprl vrata, da črna roka ne bi ga dobila.

Je dolgo, dolgo trajala morija,
da jo dobil sovrag je po zobeh in
da se ustavila je mašinerija
po mestih in vaseh, po vseh poteh.

Potem naenkrat vstane jutro mlado
in diham, vonjam, čutim to naslodo.
V prsih vriska mi srce,
ki spet bi poletelo rado.

Odpravim se na ulice v Ljubljano,
na obrazih sije spet nasmeħ in z roko v roki
razigrano po svobodnih grem poteh.
Pusti teči solze sreče, naj maj bo radosten
zdaj, zdaj in še potem za vekomaj.

Fani Kopecky

LETOŠNJA GENERACIJA PRVOŠOLČKOV SKUPAJ Z NJIHOVIMI STARŠI IN UČITELJICAMI

VELIKI USPEHI MALE SANDRE

Rolanje. Hit lanskega poletja za mnoge male nadobudneže, prav tako za našo malo Sandro. Ko pa je nekega dne gledala film o umetnostnem drsanju, se je odločila, da bo poizkusila. Zakaj pa ne?

Komaj smo dočakali november in začetek tečaja. A kaj, ko tečaj poteka le eno šolsko uro, in le trikrat tedensko. To je pa bolj malo, saj je drsanje zelo zabavno. Tako je januarja postala druga najmlajša članica DKK Olimpije. Dobila je svojo trenerko, na trening pa šestkrat do sedemkrat na teden. Napredek je bil iz ure v uro opaznejši.

Ker pa je Olimpija drsalno-kotalkarski klub, so maja začeli s kotalkanjem. Cela umetnost. Niso rolarji in ne drsalke, ampak izredno težki „čevlji“. A figure so enake kot pri umetnostnem drsanju. Po treh tednih treninga na kotalkah pa ... sledila je prva tekma; s svojim programom si je na regijskem tekmovanju za Pokal športne zveze Slovenije prikotalkala odlično šesto mesto. Kot bi mignil, že smo pakirali kovčke. Sedaj v Pulo, na mednarodno tekmo Amfora. Tam pa čisto zares. Uradni treningi posameznih klubov, bilo jih je osemnajst iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Švice in Estonije, žreb, čakanje na številko, ogrevanje in še bolj zahteven program z več liki. Za konec pa še revija, defile, podelitve ...

Po treh izredno napornih dneh smo se domov odpravili s spominsko medaljo in odličnim petim mestom.

Kotalkarsko sezono je zaključila na Državnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju v Renčah pri Novi Gorici z odličnim dvanajstim mestom. Pa vendar je bila razočarana. Samo sedem deklic je „prehitela“. Skoraj nemogoče je bilo naši komaj petletni Sandri dopovedati, kakšen uspeh je to. Po večini so vse deklice iz kotalkarskih klubov, ona pa drasalno-kotalkarskega, kar pomeni, da jim je skoraj nemogoče konkurirati. Na koncu se je potolažila, saj jih večina ne zna drsati.

Sedaj Sadra že pridno trenira na ledu in se pripravlja na naslednje tekme. Za svoj šesti rojstni dan, ki ga bo praznovala februarja prihodnje leto, si najbolj želi pokal. Držimo pesti.

PETLETNA SANDRA PERIČ

KOŠARKARSKI TABOR V TREVISU

Nekateri trdijo, da se najboljša košarka igra v Združenih državah Amerike v ligi NBA. Verjetno res, kajti v tej ligi igra večina najboljših košarkarjev z vsega sveta. NBA deluje sistematično in v okviru svojega delovanja od leta 2001 vsako leto organizira košarkarski tabor Košarka brez meja (Basketball without borders). Letos je bil tabor razdeljen na evropski, azijski, afriški in ameriški del. Na tabor povabijo najboljše mlade košarkarje. Evropski tabor se je letos odvijal v Trevisu v Italiji, udeležili so se ga igralci, rojeni leta 1988, in med 49 povabljenimi košarkarji iz 20 držav sta bila tudi dva Slovenca: **Mirko Mulalič iz Srobotnika** (Union Olimpija) in Dejan Čigoja (Geoplin Slovan).

Tabora so se poleg trenerjev iz NBA udeležili tudi igralci, ki so mladim nadarjenim košarkarjem kazali osnovne pa tudi bolj napredne veščine. Mladi košarkarji pa svojim zvezdniškim vzornikom in drug drugemu demonstrirali svoje znanje in dokazali, da bo NBA tudi v bodoče lahko računala na igralce iz Evrope.

Urniki na taboru je bil naporen, saj so mladi upi pod vodstvom trenerjev in zvezdnikov iz NBA vsak dan trenirali in igrali v povprečju pet ur. Razdeljeni so bili v šest moštev z imeni ekip iz NBA: Utah Jazz, Charlotte Bobcats, Dallas Mavericks, Milwaukee Bucks, Memphis Grizzlies in Atlanta Hawks.

Oba udeleženca iz Slovenije sta bila nad taborom navdušena in komaj čakata, da bosta lahko na tekmah preizkusila pridobljeno znanje.

Mirko Mulalič je svoje navdušenje opisal takole: »Prvič sodelujem na kakšnem taboru. Pričakoval sem veliko manj kot

smo dobili. Delali smo na osnovah, ameriški trenerji pa so nas seznanili z ameriškim načinom igranja. Osebnostno me je najbolj navdušil Giriček, saj je za svojo višino odlični atlet in odlično obvlada žogo.«

Po športnem dnevniku
Ekipa povzel Jože Starič
Foto nike

PRIMOŽ BREZEC S
SLOVENSKIMA
UDELEŽENCEMA -
DEJANOM ČIGOJO IN
MIRKOM MULALIČEM
(DESNO)

TELESNA AKTIVNOST ZA ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

Sezona kopalk se počasi izteka in prihaja čas, ko bomo poskakali v topla oblačila in tako svoje teleške skrili pred očmi radovednih opazovalcev. To pa ne pomeni zelene luči, da pozabimo na telesno aktivnost, s katero smo začeli spomladi, da bi se pripravili na pričakovano vroče poletje. Telesno aktivni moramo ostati tudi v hladnejših mesecih, v času, ko se dan krajša, skratka vse leto, saj redna telesna vadba prinaša veliko več kot le željeno vitko telo.

Z vadbo, ki postane način življenja, ohranjamo in izboljšamo zdravje, preprečimo ali upočasnimo razvoj bolezni, izboljšamo kvaliteto življenja in ga lahko celo podaljšamo. Vse premalokrat se zavedamo, kako je to pomembno. Ne veste, koliko skesanih bolnikov vadi potem, ko so že zboleli, zato uporabimo izkušnje drugih in investirajmo v svojo banko zdravja, dokler smo še mladi.

Verjamem, da danes mnogim od nas primanjkuje dragocenega časa, da bi se poleg vseh obveznosti (ki si jih navsezadnje nalagamo sami) odpravili še na potenje v telovadnico! Ampak, dragi moji, ali se sploh zavedamo, da polovico življenja delamo zato, da bi čim več imeli, preostalo polovico pa prigarano premoženje trošimo za zdravstvene storitve in boljše zdravje. In kje smo mi, prav tu nekje, kajne? Kakšen nesmisel; pomislimo malo, kaj pa naša kvaliteta življenja, radost, veselje in navsezadnje še zdravje! Potreben je le majhen premik v naših glavah, da začnemo razmišljati drugače, pa bomo začeli tudi drugače delati. Samo čakanje na to, da bo nekoč samo od sebe bolje, nič ne spremeni in tako čas povozi tudi naše zdravje. Kar naenkrat se postaramo, začnejo nas boleti sklepi, mišice itd., pa še vedno samo čakamo, čakamo, da bodo zdravniki storili kaj namesto nas.

Kaj pa če bi danes storili nekaj, da bi bil jutrišnji dan prijetnejši?

Vsaka vadba, v kateri se spotimo in postanemo zadiha, ni je odlična izbira. Številne študije v preteklosti so pokazale, da ima redna vadba (3-5-krat tedensko vsaj 30 min) naslednje ugodne učinke:

- ohranjanje ali zmanjšanje telesne

teže,

- boljši metabolizem,
- ohranjanje kostne gostote - preventiva osteoporoze,
- zmanjšanje nivoja slabega in povečanje nivoja dobrega holesterola,
- ohranjanje ali povečanje mišične moči,
- izboljšanje ravnotežja, koordinacije gibanja,
- ohranjanje in povečanje gibljivosti,
- boljše splošno počutje,
- preprečevanje/zmanjšanje bolečin,
- zmanjšanje stresa,
- boljši spanec,
- višja samozavest, samopodoba,
- boljše spolno življenje.

Tako! Razlogov je dovolj, odločitev pa ostaja stvar posameznika, saj je navsezadnje vsak sam odgovoren zase, za svoje zdravje!

Ne glede na to, za kakšno obliko vadbe se odločite, je vsekakor bolje vsaj malo kot nič. Vsekakor pa ima skupinska vadba določeno prednost pred vadbo posameznika: poteka pod strokovnim nadzorom, višja stopnja motivacije, rednost, socialni stiki in družabnost, sprostitvev in tudi boljši učinki vadbe!

Da bi spodbudili vašo pravilno odločitev, da postanete končno telesno dejavnejši, vam v letošnjem letu ponujamo, da izbirate med naslednjimi oblikami skupinske vadbe: AEROBIKO (TNZ), ZDRAVO HRBTENICO in PILATES.

AEROBIKA

Je splošen izraz, ki označuje obliko skupinske vadbe, ki poteka ob glasbi. Osnovni koraki se povezujejo v bolj ali manj zahtevno koreografijo, v katero so vključene vse večje mišične skupine, zato je vadba odlična izbira za ohranjanje kondicije, zmanjšanje/ohranjanje telesne teže in splošno dobro počutje. Spada med aerobne aktivnosti (od tu izhaja tudi ime), kar pomeni, da se za mišično delo porablja kisik. K takim aktivnostim štejemo tudi kolesarjenje, tek, plavanje pa tudi hojo in so odlična izbira takrat, ko želimo izgubiti tudi kakšen kilogramček.

TNZ je kratica za trup (trebuh, hrbet), noge in zadnjico. Gre za vadbo, pri kateri je največja pozornost namenjena prav omenjenim delom telesa, "kritičnim točkam" večine žensk, zato je med ženskami že dolgo najbolj priljubljena oblika skupinske vadbe. Z začetnim

aerobnim delom, ki sestoji iz preproste koreografije in krepilnih gibalnih struktur, povečamo prekrvavitvev v velikih mišičnih skupinah in telo ogrejemo, s posameznimi vajami v nadaljevanju pa ogrete mišice na "kritičnih delih" še selektivno okrepimo in oblikujemo telo. Vadba je nizko in srednje intenzivna, primerna tudi za začetnike.

ZDRAVA HRBTENICA

Je vadba, namenjena predvsem srednji in starejši populaciji; tako ženskam kot moškim. Kot oblika preventive je odlična izbira za ohranjanje in krepitev zdravja, mišične moči in gibljivosti celotnega telesa vse do pozne starosti.

Že sam proces staranja vodi do številnih neželjenih sprememb, ki jih ob dodatnih nepravilnih, enostranskih dnevnih obremenitvah še hitreje občutimo. Z vadbo želimo vplivati prav na te degenerativne procese, jih upočasniti, omiliti ali celo preprečiti.

Vadba je zato oblikovana celostno kljub poudarku na vajah za hrbtenico (zagotavljajo naraven močen mišični steznik, ki nas varuje pred bolečinami in poškodbami v hrbtenici). Tako vključuje aerobni del, ki krepi srce in ožilje, vaje za moč, gibljivost, koordinacijo, ravnotežje in sprostitvev. Telo nam bo vsekakor hvaležno za zdravje in splošno dobro počutje, ki je bistvenega pomena za kakovostno in dolgo življenje. Je pravi vrec mladosti za vse, ki hočejo pridobiti vitalnost in mladostni videz.

PILATES

Pilates je edinstveni sistem vadbe, ki povezuje vaje za krepitev in gibljivost. Bistvo je krepitev mišic trupa - "centra telesa", in ohranjanje stabilnosti telesa, med izvajanjem gibov z rokami in nogami.

Razvoj pilatesa sega v začetek 20. stoletja, ko je Joseph Hubertus Pilates oblikoval vadbo za potrebe plesalcev in baletnikov. Od njegovih začetkov pa vse do leta 1998, ko je vadba pod tem imenom prišla v Ameriko, o njej ni bilo veliko govora, vendar pa že nekaj let pilatesu podobne vaje (vaje za stabilizacijo medenice, hrbtenice) v svoje delo vključujejo fizioterapevti, zlasti pri bolečinah v križu. Leta 2001 je pilates zacvetel tudi v Evropi in navsezadnje je oplazil tudi Slovenijo.

Za razliko od drugih skupinskih aktivnosti to ni aerobna aktivnost kot npr.

aerobika, pri kateri se srčni utrip močno poveča. Pilates poteka na blazinah, v različnih položajih, ob mirni glasbi, brez bistvene spremembe srčnega utripa. Je Body & Mind tehnika, kar pomeni, da vpliva tako na telo kot duha, ohranja naše telo gibčno, močno, zahteva visoko stopnjo koncentracije in osredotočenje na mišične skupine, ki jih aktiviramo. Pri pilatesu napenjamo in krepimo najmanjše mišične skupine, ki so skrite globoko v telesu in za njih običajno sploh ne vemo, da obstajajo, so pa bistvenega pomena za pravilno in lepo držo ter za občutenje in nadzor nad položajem in gibanjem telesa. Prav zato s pilatesom uravnotežimo mišično moč, izboljšamo kontrolo telesa in popravimo nepravilnosti slabe drže. Zaradi svojih izjemnih učinkov na telo, je to vadba, ki je namenjena prav vsem. Tako jo priporočamo popolnoma zdravim, ki bi radi oblikovali telo, zmanjšali obseg pasu, izboljšali telesno držo, gibljivost, mišično moč, se sprostiti ... Namenjena je tudi osebam, ki imajo težave z hrbtenico, urinsko inkontinenco, primerna pa je tudi kot oblika pred- in poporodne vadbe.

Rednost pri vadbi je edino zagotovilo za uspeh. Pilates zagotavlja, da po 10-ih vadbah čutimo spremembe, po 20-ih vidimo spremembe, po 40-ih pa imamo novo telo.

Če ne verjamete, se o tem prepričajte, rezultati vas bodo presenetili.

Z vadbo bomo pričeli v mesecu oktobru, urniki vadbe bodo posredovani naknadno.

Za dodatne informacije pokličite na 040 600 900 (Katja).

*Anita Košir, dipl.fiziot.,
the pilates coach mat*

TELESNA AKTIVNOST SRČNIH BOLNIKOV IN OSEB Z DEJAVNIKI TVEGANJA SRČNO ŽILNIH OBOLENJ

Posledice nezdravega načina življenja razvitega sveta se poleg drugih obolenj, kažejo tudi z naraščanjem števila srčno obolelih. Koronarna bolezen s svojimi posledicami (srčni infarkt, angina pectoris ...) je ena glavnih vzrokov prezgodnje smrti tako pri nas kot drugod v razvitem svetu. Na dejavnike tveganja, ki vodijo k srčno žilnim obolenjem lahko vplivamo na različne načine. Eno od možnosti preventive in kurative ponujajo koronarni klubi (v Sloveniji jih je 7), ki s organizacijo različnih dejavnosti pomagajo »bolnikom« k bolj zdravemu in kvalitetnemu življenju. Izreden poudarek znotraj kluba se daje telesni vadbi, ki je prilagojena starosti in zdravstvenim težavam oseb, ki so po zaključenem zdravljenju in rehabilitaciji nemalokrat prepuščeni sami sebi. Telesna aktivnost ublaži marsikateri nadaljnji zaplet bolezni, ga prepreči, izboljša kvaliteto življenja posameznika ali življenje celo podaljša.

Člani kluba so običajno koronarni bolniki po prebolelem srčnem infarktu, z angino pectoris in po operativnem posegu na koronarnih arterijah ter njihovi svojci pa tudi "zdravi" posamezniki, pri katerih so prisotni dejavniki tveganja tovrstnih zapletov.

Številne raziskave so pokazale, da sta aktivni življenjski slog in gibanje pomembna varovalna dejavnika zdravja. Vse pogosteje pa se uporablja gibanje

tudi v zdravljenju bolezni.

K pomembnemu izboljšanju našega zdravja in daljšemu življenju pripomorejo vse oblike gibanja, ki jih vzdržujemo daljše obdobje. Potrebno pa si je prizadevati, da bi aktivni življenjski slog razširili na celotno življenjsko obdobje.

Za pozitivne učinke gibalne dejavnosti na zdravje deluje že zmerno gibanje. Za posameznika so najboljše tiste zvrsti gibanja, ki so posamezniku najljubše in jih najlažje vključi v svoj vsakdan ter ustrezajo starosti in telesnim zmogljivostim osebe. Lokomotorni sistem (mišice, sklepi kosti) naj deluje čimbolj usklajeno, funkcionalno in ekonomično. Gibanje, usklajeno z dihanjem, preskrbuje organizem z energijo in s tem vplivamo na ekonomičnost delovanja organizma.

Zasledimo lahko mnogo priporočil programov vadbe, ki opisujejo intenziteto, obliko in trajanje gibalne aktivnosti. Ob tem pa velja poudariti, da je pomembno ozaveščanje gibanja in procesov v organizmu, kar izboljšuje subjektivno zaznavo in notranjo kontrolo posameznika.

V klubu želimo z redno, posameznikom prilagojeno, vadbo vplivati na vse tiste dejavnike, ki povečujejo nastanek ali ponovitev bolezni.

Tako dosežemo številne ugodne učinke, ki pripomorejo k našemu zdravju.

Zmanjšanje frekvence srčnega utripa v mirovanju izboljša zmogljivost uravnava krvni tlak in krvne maščobe, zmanjšuje sklepne bolečine, preprečuje ponovni zaplete aterosklerotične žilne bolezni, izboljša psihično počutje, večja samozavest in motivacijo, prinaša veselje do življenja.

Vadba bo v letošnjem letu pod okriljem koronarnega kluba Ljubljana prvič organizirana tudi v Velikih Laščah. Predvidoma bo potekala enkrat tedensko v prostorih Levstkovoga doma s pričetkom v mesecu oktobru.

O natančnem datumu pričetka boste obveščeni naknadno. Za dodatne informacije lahko pokličite na 031 339 703 (Anita).

*Anita Košir,
dipl. fizioterapevtka*

Se počutite utrujene, brez energije, imate bolečine v hrbtenici, težke noge, slabo spite? Čas je za prijazne prijeme, čas je za VAS same!

Zdravje. Ravnesje. Ustvarjalnost

Vabimo vas k prvi VADBI ZA PREBUJANJE USTVARJALNIH ENERGIJ

v novi sezoni, ki bo
v ponedeljek, 3. oktobra 2005,
ob 19.30 v dvorani KTZ Turjak.

Vadba je prilagojena posameznikom v skupini, vsebuje aerobni del, vaje raztezanja in sproščanja, vaje za hrbtenico, elemente samomasaže, po želji se ob koncu lahko udeležite tudi meditacije. Za vadbo potrebujete podlago, ohlapna oblačila, nogavice.

Več informacij: www.zru.si ali 041 745 363 – Tina

ZAKAJ BI SE PA JAZ UKVARJAL S ŠPORTOM (2)

Naj vas popeljem nazaj v poletje.

Sobota, 30. julij. Najbolj vroč dan v letu. Najvišje dnevne temperature so presegle 35 stopinj. Se spominjate?

Ura je 20.45, peljem se po obalni cesti iz Izole proti Kopru. Termometer kaže 31 stopinj. Sonce se pripravlja na nočno plavanje v morju. Promet je precej gost, zato peljem počasi. Na sprehajalni poti med cesto in morjem je prav tako zelo živahno. Nekateri šele odhajajo s plaže, drugi se sprehajajo, nekaj mladih rola, tisti, ki so na dopust pripeljali tudi kolesa, pa se lahko vozijo. Toda pogled mi zanese na moškega, starega od 60 do 70 let, ki v prepoteni majici teče. Hitro. Zgleda že kar precej utrujen, pospešeno diha, vendar ohranja tempo.

Svoja sopotnika, Nergo in Jutrija Začnemška, ki rahlo dremljeta, pobaram: »Vidita tistega moškega tam, ki teče pri 31 stopinjah?«

Prvi se oglasi Nerga. »Kje? U, pa res. Ja, kaj mu pa je? A ni imel dovolj vročine čez dan, da zdaj še v mraku ne miruje? Medtem, ko vsi drugi iščejo senco in posedajo v barih ob pivu, on teče in se

uničuje na vročini. Sicer je pa tek tudi v hladnejšem vremenu izguba časa in energije. To je samo za tiste, ki doma nimajo kaj početi. Lopato v roke! Ali pa za mularijo, da se malo pokaže. Brez veze ...«

Nergino razburjanje je iz dremeža prebudilo Jutrija, ki se z njim ni strinjal.

»Ah, daj no, Nerga, to pa sploh ni res. Kaj nisi nikoli slišal po TV ali radiu, da je telesna aktivnost zdrava. Veš, da je redno ukvarjanje s športom najboljši način, da ostanemo zdravi in vitalni? Tudi v starosti. Bravo, možakar. Jutri tudi jaz začnem!« Ob tem trdnem sklepu sva se oba z Nergo morala zasmejati. Dobro sva namreč poznala Jutrija. Toliko opravil se mu je že nabralo, da jih postori »jutri«. Ampak ta noče in noče priti.

Z Nergo sva mu to tudi povedala in vnel se je živahen pogovor, ki nas je zaposlil med vožnjo z Obale v notranjost.

V majski številki Troble sem napisal nekaj o razlogih, zakaj je šport zdrav in potreben za vsakega izmed nas. Zgornjo prigodo je resnično sprožil tekač, ostalo pa sem dodal, ker hočem pokazati nekaj najbolj pogostih odzivov na ukvarjanje s športom.

Kljub temu, da se športna ozaveščenost z leti izboljšuje, je po mojem mnenju med nami še veliko »Nerg«, ki v športu ne vidijo nič dobrega ali koristnega. Ponavadi zagovarjajo svoje stališče s tem, da imajo že tako doma veliko dela in niti časa niti energije nimajo za kaj takega. Vendar je dejstvo, da je fizičnega dela na kmetijah vse manj, veliko opravil na vrtovih opravimo strojno, v šole, trgovine in k maši pa se zapeljemo z avtom. Naša hrana pa je precej bogatejša s kalorijami kot včasih. Tako nastajajo presežki kalorij, ki jih s svojo pasivnostjo ne moremo porabiti. Posledice zaznavajo strokovnjaki s študijami, zdravniki pri svojem vsakdanjem delu in nenazadnje tudi mi sami. Med posledice sodijo prevelika telesna teža, srčno-žilne bolezni, slabo počutje in ostale t. i. nadloge sodobnega sveta.

Omenil sem že, da se športna ozaveščenost v zadnjih letih izboljšuje. Vendar si upam trditi, da narašča število simpatizerjev »Jutrija Začnemška«. Ti ljudje poznajo že precej teorije o športu, priznajo, da je koristen, so navdušeni, ko vidijo večernega tekača, vendar se jim zalomi pri konkretni akciji. Jutri začnem. Nekateri vseeno poskusijo. Prvi dan, drugi, mogoče tretji ..., nato pa nič več. Naveličanost, »vse me boli«, »nimam družbe«, slabo vreme ...

Največ pa nas nosi v sebi lastnosti »Nerge« in »Jutrija Začnemška«. Včasih

TENIS CEREJA VELIKE LAŠČE

vabi na

10. občinsko prvenstvo v **TENISU**

V SOBOTO, 24. SEPTEMBRA:
ŽENSKE, MOŠKI POSAMEZNO

V NEDELJO, 25. SEPTEMBRA:
ŽENSKE, MOŠKE DVOJICE

ZAČETEK TURNIRJA OB 9. URI.

Prijave sprejemamo na Cereji (tel. 788 19 88)
najkasneje do petka, 23. 9. zvečer.

VABLJENI !

www.cereja.si

TENIS CEREJA VELIKE LAŠČE

vabi učence k vpisu v

TENIŠKO ŠOLO,
ki bo 19. septembra ob 17.30 v OŠ.

Vabljeni vsi od 1. do 9. razreda.

nam šport prav nič ne diši, potem pride obdobje, ko se zaženemo v neko panogo, a jo prav kmalu tudi opustimo. In tako spet in spet.

Do tu je moje pisanje kar nekako pesimistično. Vendar je na naših cestah opaziti vse več kolesarjev, po stezicah vse več tekačev, v gorah vse več planincev, na igriščih vse več živžava. Množične prireditve so vse bolj obiskane, tudi take, ki zahtevajo več priprav (Kolesarski maraton Franja, Juriš na Vršič, Ljubljanski maraton, Tek trojk ...). Torej s(m)o ljudje aktivni. Verjetno je še precejšnja razlika med mesti in podeželjem, vendar verjamem, da se rekreacija širi tudi pri nas.

Začnimo pri sebi. Preženimo »Nergine« misli, dodajmo »Jutrijevim« odločnost in vztrajnost ter stopimo v akcijo. Ne samo enkrat ali petkrat, ampak vztrajajmo, dokler nam šport ne postane vrednota, brez katere si kvalitetnega življenja ne moremo zamisliti.

In tako smo se pripeljali skoraj do doma. Nerga je povedal še veliko »krepkih«, Jutri Začnemšek je vztrajno zagovarjal koristnost športa in približno desetkrat ponovil svoj »trdni sklep«. Jaz pa sem večinoma tiho vozil in komaj čakal, da pridemo domov. Mogoče bo še čas, da se usedem na kolo. Drugače pa jutri.

Bojan Novak

OBČINSKO TEKMOVANJE V BALINANJU

V soboto, 3. septembra, je bilo občinsko tekmovanje dvojic v balinanju. Tako kot lansko leto se je tekmovanje odvijalo na balinišču Gostilne Škrabec v Robu in na balinišču v Stopah. Tokrat je za presenečenje poskrbela

ženska dvojica **Majda Gradišar – Anamarija Peterlin**, saj je od lanskega leta najbolj napredovala in povzročala nekaterim moškim dvojicam nepremagljivo oviro.

Končni rezultati letošnjega občinskega tekmovanja:

1. mesto: **Milan Kadunc in Janez Škrabec**
2. mesto: **Igor Sever in Anton Žužek**
3. mesto: **Milan Kraševac in Emil Žagar**

Niko Samsa

6. SREČANJE NA STIČIŠČU ŠTIRIH OBČIN V VRBICI V IŠKI TESNI

bo v soboto, 1. oktobra 2005.

Pohod bomo pričeli ob 8.30 iz Iškega vintgarja (občina Ig), Krvave Peči (občina Velike Lašče), z vidovske planote iz Osredka (občina Cerknica), z rakitniške planote z Rakitne (občina Cerknica). V Vrbici, ob sotočju Iške in Zale, se bomo srečali nekako ob 10. uri, potem pa bomo skupaj odšli na Rakitno, kjer bosta gostitelja občina Brezovica in društvo Claustra Alpium Iuliarum.

Občina Brezovica bo skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije, Društvom Claustra Alpium Iuliarum in Zavodom RS za varstvo narave odkrila informacijsko tablo pri Brinarjevi jelki, ki je naravni mutant jelke.

Odhod iz Iškega vintgarja bo ob 8.30. Občina Ig bo po zaključku prireditve poskrbela za avtobusni prevoz z Rakitne do Iškega vintgarja.

Ne pozabite: primerna obutev in obleka vas bosta obvarovali pred vodnatostjo iške tesni.

Z veseljem vas pričakujemo!

Občina Ig in Društvo Claustra Alpium Iuliarum

II. POHOD PO MOKREŠKEM HRIBOVJU

15. oktober 2005

Osnovna nit pohoda:

Poznoantična rimska vojaška utrdba, takratna pot in vojaška zapora rimskega imperija v naselitvenem prostoru pod Mokrecem in mokreškem hribovju.

Potek pohoda:

Zbiranje pohodnikov do 8.30 na Golem pred gasilskim domom. Skupni odhod z lastnim prevozom k župnijski cerkvi sv. Marjete. Odhod z avtomobili na začetek pohoda (7 km) po mokreškem hribovju: na Križaj, Lepe doline, Brlog, Apnenice pod Lomnikom, Kačje luže, Strmico, Ustje, Petelinove doline skupaj s Klančarjevo bajto, Lukov bataljon, Ogenca, Gostince in nazaj na Križaj, kjer bo parkiran lastni prevoz.

Dolžina poti: 7 km, pot je lahka, z minimalno višinsko razliko.

Vabljeni!

Društvo Claustra Alpium Iuliarum
skupaj z Zavodom za gozdove, Krajevna enota Škofljica

Frizerski salon Kodrček na novi lokaciji

ČE STRANKA SPREJME IZZIV, SVA ZADOVOLJNI OBE

Samostojna podjetnica in lastnica frizerskega salona Bogdana Sernel se je po desetih letih uspešnega in ustvarjalnega dela preselila iz centra Velikih Lašč na domačo Rašico. O tem in o njeni poklicni poti sva se pogovarjali, ko sem jo obiskala v prijetnem domačem okolju, v neposredni bližini gozda in neokrnjene narave, kjer je njen novi estetsko, funkcionalno in barvno usklajen salon.

TROBLA: Frizerski poklic zahteva veliko ročnih spretnosti, ustvarjalnosti, navdiha, domišljije, vztrajnosti, odločnosti. Kaj vas je navdušilo, da ste se odločili za poklic frizerke?

BOGDANA: O tem, kaj bom postala, sem vedela že v četrtem razredu osnovne šole. Zasluge za to ima frizerka, ki je v tistih časih prihajala na obisk k našim sosedom in ob vsakem obisku sosedu uredila pričesko. Spretno je vrtela krtačo med lasmi in ustvarjala najrazličnejše kodre. Na srečo imam razvite ročne spretnosti. Zelo pomembno je tudi, da znaš videti obraz in stranki svetovati, kaj obrazu pristoji.

TROBLA: Sanjali ste o poklicu, ki ga sedaj opravljate. Kam segajo vaše prve izkušnje?

BOGDANA: Po uspešno zaključeni srednji šoli sem svojo poklicno pot začela v frizerskem salonu v Ljubljani. Zaposlila sem se pri gospe Mariji, to je bila prav tista frizerka, ki sem jo občudovala v otroštvu. Pri njej sem opravila pripravništvo in delala štiri leta, nato pa za tri leta odšla v službo k prijateljici v Ribnico. Cilj, da odprem svoj salon, sem uresničila pred desetimi leti, ko sem stopila na pot samostojne podjetnice. V Velikih Laščah sem pri Urbančičevih najela prostor in odprla salon Kodrček. Tako sem pridobila veliko strank iz domače občine.

TROBLA: Od vaših prvih korakov v svet frizerstva do danes se je verjetno marsikaj spremenilo.

S 1. avgustom 2005 smo na Rašico pridobili nov lokal, ki je namenjen vsem, ki želijo olepšati svojo podobo ali dopolniti svoj stil s prikupno pričesko. Tako lahko občani Velikih Lašč sedaj obišeemo frizerski salon Kodrček na novi lokaciji, in sicer na Rašici 74 b.

BOGDANA: Res je. Včasih so majhne otroke strigli doma, zdaj pa že štiriletnik v salonu pove, kaj želi. Ko so bile v modi »strehce«, so otroci izbrali, kje naj bo, pa kakšne barve peno želijo in koliko želeja. Stil frizur se spreminja. Mladi se radi barvajo, minilo je obdobje gladkih in ravnih linij. A čeprav so v modi kodri, imajo stranke raje rese in stopničasto striženje. Na voljo je več kvalitetnih materialov, zato je možnosti pri oblikovanju pričeske več. Z novostmi na tržišču me seznanjajo potniki, ki sproti dostavijo material v salon, včasih pa je bila edini proizvajalec ljubljanska Ilirija.

TROBLA: Delo v frizerskem podjetju se od dela samostojne podjetnice precej razlikuje. Katere prednosti in katere pomanjkljivosti ima?

BOGDANA: Prednost je prav gotovo v tem, da sama odločam, kakšen material bom

uporabila in katerih seminarjev se bom udeležila. Lahko si prilagodim delovni čas. Zelo dobro se obnese naročanje strank. Tako so stranke zadovoljne, da ne čakajo v vrsti, pa tudi sama se jim lažje posvetim. Pomanjkljivosti praktično ni, saj sem sama odgovorna za vse. Vsaj enkrat letno me nenapovedano obišejo zdravstveni inšpektor, tržni inšpektor in inšpektor za delo. Če stvari tečejo kot morajo, težav ni. Knjige mi vodi računovodkinja, ker sama teh znanj nimam.

TROBLA: Kaj vas je vodilo k odločitvi, da uredite salon doma?

BOGDANA: Več razlogov je bilo za to. Najemnica mi je v začetku letošnjega leta omenila možnost prodaje objekta, pa tudi najemnina je postajala ob vseh ostalih stroških kar precejšen izdatek. Ker sem sama skrbela za vzdrževanje salona, bi bila sčasoma potrebna temeljita prenova prostora. Po tehtnem premisleku sem raje začela urejati prostor v domači hiši.

TROBLA: Ali nova lokacija vašim strankam še vedno ustreza?

BOGDANA: Veliko strank se je tudi prej pripeljalo v Velike Lašče iz okoliških vasi. Za nekatere je sedaj še bližje. Stalne stranke (iz Ribnice, Kočevja, Ljubljane in Vrhnike) pridejo tja, kjer delam. Sedaj na Rašico. Obisk je zelo dober in vesela sem, da je tako. Stranke se večinoma same pripeljejo. Kadar pa potrebujejo prevoz, mi z veseljem priskoči na pomoč mož in stranko pripelje ali odpelje domov. V popoldanskem času to ni noben problem. Tudi sicer me mož pri mojem delu podpira.

TROBLA: Ste kdaj sanjali, da bi bili lastnica salona, ki bi zaposloval več ljudi? Je to v naši občini mogoče?

BOGDANA: Čeprav sem sanjala o velikem salonu, menim, da je v naši občini preveč samostojnih podjetnic, ki opravljajo to delo, in bi takšen salon težko zaživel.

TROBLA: Ali trenutno zaposlujete še kakšno frizerko? Ste pripravljeni sprejeti kakšno bodočo frizerko na obvezno šolsko prakso?

BOGDANA: Odkar sem salon preselila na Rašico, delam sama. V Velikih Laščah sem nekaj časa imela zaposleno še eno frizerko, ki je pri meni opravila tudi pripravništvo. Z veseljem pa sprejemam bodočo frizerko na prakso. Teh je bilo v mojem salonu že kar nekaj. Včasih je ta praksa potekala strnjeno nekaj tednov. S spremembami v izobraževanju pa sedaj prihajajo na prakso dekleta tretjega letnika skozi celo šolsko leto, in sicer vsak petek in soboto. Ob koncu prakse vsaki dijakinji napišem oceno njenega dela. Vedno jim dam tudi denarno nagrado.

TROBLA: Ljudje, ki na tem svetu napredujejo, so ljudje, ki si upajo poseči po nečem višjem, ki upajo tvegati in ki so odločni, da dosežejo višji cilj. Je bilo odprtje novega salona vaš višji cilj? Obstaja še kakšen?

BOGDANA: Zagotovo je to izpolnitev enega izmed mojih ciljev. Želim pa si odpreti še kakšen svoj salon v Ljubljani, kjer bi vodila delo in zaposlila izkušene frizerke.

TROBLA: Na kakšen način bi preverili delovne izkušnje frizerke, ki bi jo zaposlili in kakšne lastnosti bi morala imeti?

BOGDANA: Pri zaposlitvi bi me zanimala njene izkušnje. Zahtevala bi, da pripelje svoje modele in da se izkaže s fen frizuro, striženjem, navijanjem, morda barvanjem. S stranko bi morala znati vzpostaviti stik, jo začutiti in ji svetovati. Komunikacija je zelo pomembna. Že iz prvega razgovora s kandidatko bi vedela, ali ustreza mojim kriterijem.

TROBLA: Izobraževanje in spremljanje novosti je zagotovo pomembno, da sledite sodobnemu trendu. Kje se izobražujete in koliko časa namenjate temu?

BOGDANA: Vsako leto obiskujem enodnevne seminarje, ki potekajo v Ljubljani, na Bledu in v Portorožu. Udeležim se tudi mednarodnega srečanja

frizerjev, ki vsako leto poteka v Bologni. Stroške izobraževanja nosim sama. Če bi zaposlovala kakšno delavko, potem bi mi del stroškov pokrila Obrtna zbornica. Rada bi se udeležila tudi kakšnega večdnevnega seminarja. Za sprotno seznanjanje z novostmi so na voljo frizerske revije, največ jih je v tujih jezikih. V slovenščini sta trenutno na tržišču dve, Salon in Hair fashion.

TROBLA: V kolikšni meri upoštevate želje strank?

BOGDANA: S stranko se vedno najprej pogovorim. Poslušam njeno željo in povem svoje strokovno mnenje. Svetujem ji, kaj bi bilo najbolje glede na njeno kvaliteto in dolžino las in kakšna frizura bi se podala k njenemu obrazu ter njeni osebnosti nasploh. Zelo pomembno je, da obe s stranko misliva enako. Če stranka želi, da jo postrizem en milimeter, potem je to natanko toliko. Nekateri prinesejo s seboj slike iz revij. Če je možno, to vsekakor upoštevam.

TROBLA: Stranke naj bi od vas odhajale zadovoljne. Začutite njihovo morebitno nezadovoljstvo?

BOGDANA: Vedno čutim, ali je stranka res zadovoljna. To vidim po njenih očeh in njenem odzivu. Zadovoljna stranka vsa žari, z nasmehom se pogleduje v ogledalo, se pred ogledalom obrača in vrti ter se ogleduje. Tudi z gestami rok in celega telesa da vedeti, da si je všeč. Stranka, ki ni popolnoma zadovoljna, pa navadno brez posebnega navdušenja reče, da je v redu. Takrat predlagam, da lahko še kaj popravim ali spremenim, če se strinja, seveda. Stranke so različne osebnosti in se tudi različno odzivajo. Tudi razpoloženje, morda naporen delovni dan, ali pa vreme vplivata na odziv. To pri stalnih strankah hitro začutim.

TROBLA: Ste doživeli kakšen posebno nepozaben odziv?

BOGDANA: Bila je neka sobota in zjutraj je v salon prišla bodoča nevesta. V mojem salonu je bila prvič, v salon jo je pripeljala ena od mojih strank. Njeni lasje so bili gladki, nekako do ramen in niti sama ni vedela, kakšno frizuro bi rada. Odločila sem se za navijanje in ji kodre spela v prikupno frizuro, kakršna se nevesti čudovito poda. Popolnoma se mi je prepustila. Ko je bila pričeska narejena, je vsa žarela, se smejala in glasno spraševala: »A sem to jaz, a sem to res jaz?« Od veselja je kar poplesavala pred ogledalom. Takšnega nepozabnega navdušenja res

nikoli ne pozabiš.

TROBLA: Veliko ste v stiku z ljudmi. O čem se s strankami največ pogovarjate?

BOGDANA: V mojih prvih letih službovanja je bilo pogovorov s strankami in med strankami več. Stranke so prihajale in odhajale ter med seboj in z uslužbenkami klepetale o vsem mogočem. Odkar imam svoj salon in stranke naročam, sem s stranko največkrat sama. Ti pogovori so bolj osebni. Mladi se pogovarjajo o zabavah, o modi, starejši o zdravju, o vremenu ... Ženske se raje pogovarjajo o bolj zaupnih temah, moški o splošnih, včasih pa tudi moški kaj potožijo. Opažam, da vreme zelo vpliva na ljudi. Če je sončen dan, so vsi bolj zadovoljni in razpoloženi. V času poletnih dopustov so teme potovanja ali počitnice, v prednovoletnem času zabave in silvestrovanje, pozimi smučanje. Včasih prav začutim, kako stranka svoje breme odloži, ko se nekomu izpove. Tudi to je del mojega poklica.

TROBLA: Nekateri ljudje so bolj, drugi manj zahtevni. Kakšne stranke imate vi najraje pred seboj?

BOGDANA: Najraje urejam pričeske ženskam srednjih let in takim, ki se odločijo za spremembo na podlagi mojega mnenja. Pri ženski frizuri je mogoče poudariti več elementov le, če se stranka prepusti moji ustvarjalnosti. Če izziv sprejme, sva navadno zadovoljni obe.

TROBLA: Katherine Graham je zapisala: »Ljubiti to, kar delamo, in občutiti, da je to pomembno, le kako bi lahko bilo kaj zabavnejšega?« Menim, da to velja tudi za vas.

BOGDANA: Če bi se še enkrat odločala, bi zagotovo ponovno izbrala poklic frizerke. Svoje delo ljubim in sem mu popolnoma predana.

TROBLA: Kako se počutite v novem salonu?

BOGDANA: Zelo dobro. Imam več energije, delam z večjim zadovoljstvom. Celotno pospravljanje se lotim z veseljem. Izboljšala sem si delovne pogoje. Pri opremljanju salona sem bila pozorna, da smo vse elemente opreme razporedili funkcionalno. Rada pripravim kakšno posebno dekoracijo ali aranžma, ki prostor poživijo in dopolni. Stranke vse opazijo in so pozorne na vsako novost oziroma spremembo.

*Pogovarjala se je
Majda Kovačič Cimperman*

PODJETNIŠKE INFORMACIJE

- RAZPISI NEPOVRATNIH IN POVRATNIH SREDSTEV

Pripravil Področni center za razvoj gospodarstva, d.o.o., Ribnica, na osnovi spletne dokumentacije Moj spletni priročnik, ki jo pripravlja Informacijsko raziskovalni center Celje, Ulica XIV. divizije 12, 3000 Celje, natančne podatke si oglejte v celotnih razpisih v uradnih listih ali na spletnih straneh www.pcmg.si. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejnih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe - povpraševanje po izdelkih in storitvah vabimo, da pokličete na številke 8369-753, 041/436-233 ali pišete na e-naslov pcrg.ribnica@amis.net. Posredovanje informacij po e-pošti je brezplačno.

VAVČERSKI SISTEM SVETOVANJA

Možnost sofinanciranja svetovalnih storitev do višine 300.000 SIT. Preko vavčerskega sistema svetovanja Vam npr. lahko pomagamo pri prijavi na spodaj navedene in druge razpise (pomoč pri prijavi na razpis, izdelava poslovnega načrta ...).

Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje investicijskih projektov podjetniškega značaja, UI RS 10. 1.000 mio posojil in 400 mio SIT posojil za mikrokredite, euribor+0,35% (ali +1%). Javni sklad RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja. Rok - do porabe sredstev oziroma do 30. 9. 2005. Podrobnosti: spletna stran PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2366>

Javni razpis za odobritev neposrednih dolgoročnih investicijskih kreditov za nova podjetja v letu 2005, UI RS št. 26-28. Neposredni dolgoročni investicijski krediti (200 mio SIT), ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad. Investicija do 30 mio, obr. m. do 3% nominalna. Rok prijave je do skupne odobritve sredstev v razpisanem obsegu oziroma : 25. 9. in 25. 10. 2005. Podrobnosti: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2507>.

Javni razpis za odobritev mikrokreditov za mala podjetja v letu 2005, UI RS, št. 26-28. Predmet razpisa so mikrokrediti (100 mio), ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad. Rok prijave do odobritve sredstev v razpisanem obsegu, najkasneje do 25. 10. 2005. Vmesna roka sta: 25. 9. in 25. 10. 2005. Investicija največ do 12 mio SIT, obr.mera 4,5% nominalna. Podrobnosti: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2508>.

Javni razpis za izdajanje garancij (1.300 mio SIT) za dolgoročne kredite najete pri bankah v RS s subvencijami (462 mio SIT) v 2005, UI RS, št.30-31. Subvencija do 35,5% od izdane garancije. Rok prijave: do skupne odobritve sredstev, najkasneje do 10. 11. 2005. Vmesni roki: 20. 8., 10. 9., 1. 10., 20. 10. Spletna stran <http://www.pcmg.si/index.php?id=2537>.

Javni razpis za odobritev posrednih dolgoročnih investicijskih kreditov (2.250 mio SIT) s subvencijami (270 mio SIT) v 2005, UI RS, št. 30-31. Investicija do 90 mio SIT, euribor+1,8%, subvencija do 12% od glavnice. Rok za prijavo je odprt od objave razpisa do skupne odobritve

Zavod za prostorsko komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na
Taborski c. 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

sredstev, do vključno 10. 11. 2005. Vmesna roka sta: 10. 9., 10. 10. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2540>.

Oba gornja razpisa: za mala in srednja podjetja, razpisuje Slovenski podjetniški sklad z bankami.

Javni razpis za kreditiranje okoljskih naložb 34PO05A, U. list RS, št. 15-16/05, st.134. Sredstva: 3 milijarde SIT. Krediti so namenjeni lokalnim skupnostim, gospodarskim družbam in drugim pravnim osebam ter samostojnim podjetnikom za naložbe oziroma zaključene faze naložb. Razpis je odprt do porabe razpisanih sredstev oziroma najkasneje do 30. 12. 2005. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2394>.

Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v letu 2005. UI RS, št. 50. Kontakt: Mateja Humar, tel.: 478 35 57, Ana Mlinar, tel.: 478 32 93. Namen je spodbujanje začetnih investicij in povečanje privlačnosti Slovenije za tuje investicije, z znižanjem vstopnih stroškov investitorjem. Ministrstvo za gospodarstvo. Rok: 20. 9. 2005 do 12. ure oz. do porabe sredstev. Spletna stran PCMG <http://www.pcmg.si/index.php?id=2714>

Javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev gospodarskim družbam, s.p., upraviteljem in lastnikom poslovnih in večstanovanjskih stavb za spodbujanje izdelave energetskih pregledov podjetij in priprave dokumentacije za projekte učinkovite rabe energije, izrabe obnovljivih virov energije in sproizvodnje toplote in električne energije, UI RS, št. 50. Kontaktni naslov: dragotin.zivkovic@gov.si. Ministrstvo za okolje in prostor. Rok: vloge prispele na naslov en delovni dan pred odpiranjem do 15. ure. Prvo odpiranje vlog bo v ponedeljek, 6. 6. 2005, nato pa vsak prvi delovni ponedeljek v mesecu do porabe razpisanih sredstev.

Javni razpis za dodeljevanje spodbud na programu Eureka. UI RS, št. 58/05, str. 458, 4784600, erik.potocar@gov.si. Pri projektu morata sodelovati najmanj dve podjetji in/ali raziskovalni instituciji iz dveh različnih držav članic, vsaj ena pa mora prihajati iz industrije (v posameznem projektu mora biti vsaj en slovenski partner iz industrije). Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Prijava mora biti

dostavljena na dan objavljenega datuma na spletni strani MVZT: www.mvzt.gov.si do 12. ure.

Javni razpis za spodbujanje prijavi podjetij na razpise 6. okvirnega programa Evropske unije v letu 2005, UI RS, št. 58/05, str. 4591, info: 01/478 33 26, peter.polajnar@gov.si. Podjetja so upravičena do subvencije, če bodo prijavila projekt v enega izmed instrumentov: Integrirani projekti; Mreže odličnosti; Ciljni raziskovalni in inovacijski projekti; Koordinacijske aktivnosti; Podporne aktivnosti; Infrastrukturni programi; Marie Curie štipendije; Posebni ukrepi za mala in srednja podjetja. Na razpis se lahko prijavijo gospodarske družbe in s.p. s sedežem v RS. Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehn.. Razpis je odprt do porabe sredstev. Prvi rok za oddajo vlog je 7. 7. do 12. ure, naslednji rok je 26. 8. 2005. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2835>.

Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR, Ukrep 1.2: Spodbujanje razvoja turističnih destinacij Turistična infrastruktura II, objavljeno: Uradni list RS, št. 62/2005, stran 5004. Kontaktni naslov: infoerdf2.mg@gov.si. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje izvedbe posameznih ključnih investicij na področju turistične infrastrukture, ki bodo pomembno vplivale na razvoj turistične destinacije, kamor sodijo investicije v: gostinske nastanitvene zmogljivosti 3* in več, mladinska prenočišča, izrabo termalnih in zdravilnih vod za razvoj turizma (bazeni in bazenski kompleksi), kongresne centre, izgradnjo in prenovo žičniških naprav in umetno zasneževanje v zimsko športnih centrih nacionalnega in regionalnega pomena, igrišča za golf (kot manjkajoča dopolnilna dejavnost v večjih turističnih centrih), namenjenih pretežno turistom. Na razpis za ta namen se lahko prijavijo samostojni podjetniki posamezniki in gospodarske družbe, ki ustrezajo pogojem za mala in srednja podjetja. Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. Rok za oddajo vlog je najmanj dva delovna dneva (do 12 ure) pred predvidenim odpiranjem. Odpiranje vlog bo 7. 9. 2005. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2867>.

Javni razpis za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja

V VELIKOLAŠKI OBČINI ZAŽIVEL PRVI PODJETNIŠKI GROZD

Trije velikolaški podjetniki (Gostilna pri Kuklju - Vanja Damjanič, s.p., Lesna galanterija Oblak, Boštjan Oblak, s.p., in Mizarstvo Stritar, Andrej Stritar, s.p.) so se v letošnjem letu povezali v podjetniški grozd. Na razpisu PCMG so uspešno kandidirali s projektom, ki je vsebinsko vezan na razvoj podjetništva in turistične ponudbe ob tematskih poteh velikolaške občine. V projekt so vključene tudi nekatere razvojne institucije in organizacije: Društvo Claustra Alpium Iuliarum, Notranjski ekološki center Cerknica, Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, in Univerza na Primorskem (oddelek za kulturno dediščino).

Podjetniške povezave zahtevajo od podjetij dodatno delo, ki je v začetku vedno neprijetno. Podjetja se naučijo, kako vrednotiti znanje, svoje lastno in tisto, ki ga dobijo zunaj podjetja. Pričeti morajo z aktivnostmi, ki niso del njihove redne dejavnosti. Zato gre v naši podjetniški povezavi v prvi vrsti pohvala podjetjem in njihovemu pogumu, da kljub temu, da podjetniške povezave v zadnjem času v javnosti ne uživajo pohval in ugleda, sodelujejo in izvajajo skupni projekt.

Led je torej prebit, upajmo, da bo uspeh spodbudil k prijavljanju na razpise tudi ostale v smislu: Če me izberejo, bom vesel. Če pa me zavrnejo, imam sedaj upanje, da mi bo nekoč le uspelo.

Metka Starič

zaposlenih v Republiki Sloveniji, UI RS, št. 62/2005, str. 5005, kontakt: suzana.kerec@ess.gov.si. Namen javnega razpisa je razvoj človeškega kapitala z izobraževanjem in usposabljanjem ter dvig izobrazbene in kvalifikacijske ravni zaposlenih. Cilji: zvišati raven usposobljenosti zaposlenih z namenom ohranjanja zaposlitev in preprečevanja prehoda neustrezno usposobljenih in/ali presežnih delavcev v odprto brezposelnost, izboljšati prilagodljivost zaposlenih, povečanje zaposlitvenih možnosti zaposlenih, spodbujanje razvoja podjetij in upravičenih organizacij. Razpisnik: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Rok za oddajo vlog je 11. 8. 2005 do 12. ure. Podrobnosti Spletna stran PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2869>

Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – Ukrep 1.3: Izboljšanje podpornega okolja za podjetništvo za neposredne spodbude za investicijske projekte malih in srednje velikih podjetij v letih 2005 in 2006, UI RS št. 65-67/2005, str 5305, Kontakt: Slovenski podjetniški sklad, tel.: 02/234-10-31, 234 12 74, 234 12 72, 234 12 64, bostjan.vidovic@podjetniskisklad.si. Predmet razpisa so subvencije malim in srednje velikim podjetjem (v nadaljevanju: MSP), ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad (v nadaljevanju Sklad). Subvencije se odobrijo za upravičene stroške investicije, nastale od datuma oddaje

vloge prosilca, ali info najave za Neposredne spodbude za investicijske projekte MSP do 15. 10. 2006. Na razpis se lahko prijavijo gospodarske družbe (MSP), samostojni podjetniki posamezniki. Rok za prijavo je odprt od objave razpisa do skupne odobritve sredstev v razpisanem obsegu oziroma najkasneje do vključno 18. 6. 2006. Vmesni roki so: 18. 8. 2005, 5. 9. 2005, 1. 12. 2005, 18. 2. 2006, 1. 4. 2006 in 18. 6. 2006. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2944>

Javni poziv delodajalcem za izvedbo programa usposabljanja na delovnem mestu za obdobje 2005–2007, Kontakt: www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/JavniRazpisi/10-07-05/SeznamKontaktnihOseb.htm. Predmet poziva je zbiranje predlogov programov za izvedbo usposabljanja brezposelnih oseb na delovnem mestu.

Programi so namenjeni izboljšanju zaposljivosti, povečanju usposobljenosti in pospeševanju ponovne delovne vključenosti oseb, katerih znanja, veščine, spretnosti in delovne izkušnje ne omogočajo neposredne zaposlitve ali ohranitve zaposlitve. Brezposelna oseba se vključi v delovne procese na delovnem mestu, pri delodajalcu, z namenom usposabljanja za konkretno delo. Usposabljanje na delovnem mestu traja od enega do šest mesecev.

Razpisnik: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Poziv je odprt od objave do porabe sredstev. Podrobnosti: spletna stran PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2911>

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR)

MREŽA PEŠPOTI V LJUBLJANSKI URBANI REGIJI

Rekreacija je v današnjem času pomemben način preživljanja prostega časa, zato so občine projekt Mreža pešpoti vključile v Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2002–2006 kot enega izmed prioritarnih projektov.

Projekt je sestavljen iz dveh faz:

1. Zasnova regionalne mreže pešpoti v Ljubljanski urbani regiji
2. Vzpostavitev in vzdrževanje regionalnih pešpoti ter izdelava vodnika z orisi regionalnih poti

Namen projekta je vzpostaviti mrežo pešpoti v regiji, ki bo dobro vzdrževana in bo vključevala primerno turistično ponudbo.

Pri snovanju regionalne mreže pešpoti smo upoštevali naslednja načela:

Spoznajmo Ljubljansko urbano regijo

Kdor prehodi mrežo regionalnih pešpoti, bo spoznal Ljubljansko urbano regijo.

Ne izumljajmo novih poti, kjer so že vzpostavljene

Mreža pešpoti v regiji je dovolj gosta, da je mogoče krožne poti speljati po obstoječih poteh, nove povezave so potrebne le na krajših odsekih.

Povezovanje občin in regij

Regionalne pešpoti naj bi načeloma povezovalе občine v regiji. Večina predlaganih poti poteka vsaj skozi dve občini. Nekaj je tudi takšnih, ki ne prečkajo občinskih meja, vendar menimo, da imajo regionalni pomen, saj so krožne in dobro predstavljajo določene dele regije.

Možnost vrnitve na izhodišče

Z izjemo dveh poti so vse poti krožne. To pohodnikom omogoča, da se vrnejo do svojega vozila na izhodišču.

Enotna označenost in opremljenost

Enotna označenost in opremljenost poti je potrebna za zagotovitev enotne ravni kakovosti.

LEPO UREJEN NARAVNI VRT V KRVAVI PEČI. NA NAŠIH KMETIJAH KMETJE ŠE ZNAJO PRIDELATI SEMENA SAMI DOMA.

“BOLJ POREDKO POHODNIKE POT ZANESE V NAŠE KRAJE, VENDAR JIH JE NEKAJ LE BILO. SPRAŠEVALI SO PREDVSEM ZA POT PROTI IŠKI IN KAKO SE PRIDE V NOVO VAS,“ JE LETOŠNJO TURISTIČNO SEZONO V KRVAVI PEČI OZNAČILA DOMAČINKA NADA USENIK.

Foto MS

Urejena izhodišča

Skladno z obiskanostjo posameznih izhodišč morajo biti na njih primerno urejena parkirišča.

Dostopne informacije o poteh

Pripravljen bo vodnik po regionalnih pešpotih. V njem bodo podrobneje opisane poti, vključeval bo gostinsko ponudbo in zanimivosti ob poteh. Vsebina vodnika bo objavljena tudi na spletni strani.

Prva faza projekta - Zasnova regionalne mreže pešpoti v Ljubljanski urbani regiji, v kateri so sodelovale vse občine v regiji, se je zaključila januarja 2005. V tej fazi je bila pripravljena idejna zasnova mreže regionalnih poti regije, ki obsega 34 poti, od tega 32 krajših in 2 daljši - t. i. notranjo in zunanjo obodno pot.

Notranja obodna pot je dolga 154 km. Povezuje pešpoti po Ljubljanski urbani regiji po notranjem krajšem krogu in tako povezuje notranje občine Ljubljanske urbane regije. Zunanja obodna pot je dolga okoli 333 km. Povezuje vse poti po Ljubljanski urbani regiji po meji območja in tako povezuje mejne občine Ljubljanske urbane regije.

V letošnjem letu smo začeli z drugo fazo projekta Mreža pešpoti - Vzpostavitev in vzdrževanje regionalnih pešpoti. V njej sodeluje devet občin Ljubljanske urbane regije: Borovnica, Dobropolje, Dol pri Ljubljani, Domžale, Ivančna Gorica, Kamnik, Mestna občina Ljubljana, Medvode in Trzin. V okviru te faze so predvidene naslednje aktivnosti:

1. Vzpostavitev in vzdrževanje mreže poti.

Vzpostavitev pešpoti zajema naslednje aktivnosti: postavitve informacijskih tabel na izhodiščih, postavitve miz in klopi ob poteh, postavitve kašipotov na izhodiščih ter na križiščih z drugimi potmi, čiščenje zaraščenih poti na novih odsekih in markiranje novih odsekov. Vzdrževanje mreže pa obsega obnavljanje ter markiranje poti.

2. Izdelava vodnika z opisi poti.

Okvirna vrednost projekta za omenjenih 9 občin je 30.000.000,00 SIT (z DDV).

Informacijo je pripravila
Vesna Resinovič, RRA LUR

Društvo podeželskih žena 29. JULIJ - SVETA MARTA

DPŽ Velike Lašče je pripravilo prvo nedeljo po sv. Marti že tradicionalno prireditev - dan gospodinj. Praznovanje se je začelo s sveto mašo v farni cerkvi in nadaljevalo s kratkim programom zunaj na ploščadi. Po pozdravnem govoru predsednice društva Milke Debeljak so se predstavile pevke DPŽ Kočevje, Ribnica in naša folklorna skupina s člani Konjerejskega društva in Marjano.

Živahno je bilo tudi na stojnicah, saj so si obiskovalci lahko ogledali in kupili lepe vezene prtičke, ročno izdelane čestitke, miniaturne spominke, suho sadje, predpasnike in seveda pecivo naših gospodinj. Za promocijo so poskrbele tudi članice DPŽ Dobropolje - Struge in Ribnica.

Za zaključek pa smo si vzele čas za klepet in kratko druženje z nastopajočimi.

Za DPŽ M. I.

DVE LEVI, DVE DESNI IN KLEPET OB ČAJU

Vse, mlade in starejše, ki se želite naučiti veččin kulturne dediščine, vabimo, da se prijavite na naslednje delavnice:

1. pletenje nogavic iz domače volne,
2. vezenje - ploščati vbod,
3. izdelovanje izdelkov iz ličkanja (predpražnik, podstavki).

Prijavite se lahko na eno, dve ali vse tri delavnice. Potekale bodo v oktobru in novembru 2005. Predhodne prijave so obvezne. Udeleženci delavnice delno sofinancirajo. Posamezne delavnice bomo lahko izvedli, če bo vsaj 8 udeležencev.

Prijave in dodatne informacije:

Zavod Parnas - Metka Starič, GSM 041 833 456, e-pošta: metka@zavod-parnas.org.

Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče

v okviru projekta

NA PODEŽELJU JE PRILOŽNOST ZAME,

vabi na posvet, ki bo v torek, 20. septembra
2005, ob 19.30 v gostilni Škrabec v Robu.

Anton Zakrajšek, župan občine Velike Lašče

USMERITVE TURISTIČNEGA RAZVOJA V OBČINI VELIKE LAŠČE

(Po predstavitvi bo župan odgovarjal na vprašanja udeležencev.)

Srečo Knafelc (Moj repro, d.o.o.): Turistični razvoj Krvave Peči
Metka Starič (Zavod Parnas): Nekatere oblike registriranih dejavnosti za sodelovanje v evropskih in ostalih projektih
Peter Indihar in Metka Starič: Predstavitev izkušenj z ekscurzije na permakulturni kmetiji g. Holzerja v Avstriji

Vabljeni ste vsi, ki vas omenjena problematika zanima. Vstop je prost, program je financiran s strani Urada vlade RS za informiranje.

Dodatne informacije in prijave:
Metka Starič, 041 833 456, metka@zavod-parnas.org

PRAZNIK SUHEGA SADJA

Društvo v okviru ohranjanja dediščine obnavlja in vzdržuje sušilnico sadja izpred druge svetovne vojne. Sušilna peč bo vroča in polna tudi na praznični dan. Poleg sušenja sadja ohranjamo tudi druge oblike shranjevanja sadja, zelenjave in gozdnih sadežev po starih receptih, prav tako pa tudi druge obrti in opravila ter opremo (ročno izdelovanje zobotrebcev, pletenje košar, čebelarjenje ipd.). Na Gradežu skušamo na različne načine ohranjati dediščino skladatelja Marija Kogoja, arhitekturno dediščino z ohranjanjem starih hiš ipd.. Čakajo nas še številne aktivnosti za odkrivanje in ohranjanje neokrnjene narave in sledi življenja, saj so bili ljudje tu naseljeni že v prazgodovini.

Vabimo vas, da pridete za praznik na Gradež. Poleg spoznavanja delčka ohranjene dediščine je praznik namenjen tudi zabavnemu srečanju, sprostitvi, plesu, domači hrani in pijači. Želimo, da spoznate našo dejavnost in da preživite prijetno popoldne v naši sredini.

NOVA SEZONA SUŠENJA SADJA V SUŠILNICI SADJA GRADEŽ

Že pred Praznikom suhega sadja na Gradežu se bo pričela letošnja sušilna sezona v Sušilnici sadja Gradež. Tudi letos bomo sušili različne vrste sadja v sušilni peči na drva vse dokler bo na voljo dovolj sadja in zanimanja za sušenje. V sušenje bomo sprejemali najmanj za eno lesno sadja (30 kg). Za sušenje svojega sadja se lahko dogovorite po telefonu (031 282403 ali 041 202404), preko katerega sprejemamo rezervacije.

GRADEŽ NA 7. SREČANJU TURISTIČNIH VASI SLOVENIJE IN ZAMEJSTVA V NARINU

Društvo za ohranjanje dediščine se je na povabilo Društva podeželskih žena Narin v nedeljo, 24. julija, udeležilo srečanja turističnih vasi, ki je bilo v Narinu organizirano že sedmič zapored. Za udeležbo smo se dogovorili že na koncu lanskega leta, ko smo obiskali turistično vas Narin v okviru programa projekta Na podeželju je priložnost zame, kjer sodelujemo s Parnasom in drugimi zainteresiranimi v velikolaški občini.

Prireditvev je namenjena predstavitvi turistične vasi Narin in izmenjavi izkušenj s predstavniki drugih vasi, ki na srečanju tudi same predstavijo ponudbo svojega kraja. S srečanjem želijo prispevati k razvoju slovenskega podeželja in podeželskega turizma. Prireditvev je povezana s projektom CRPOV Narin, ki se po pripravljalni fazi v letu 1998 ter uvajalni fazi iz let 1999 in 2000 nadaljuje s poskusnim trženjem turistične vasi Narin. V tej fazi je poseben poudarek namenjen razvoju proizvodov in storitev na področju kmetijstva in turizma, okoljske vzgoje in trajnostnega razvoja podeželja kot tudi razvoja človeških virov. Občina Pivka tovrstne razvojne programe podpira, saj je njihovo okolje še posebej izpostavljeno morebitni gospodarski in informacijski stagnaciji, zato je razvoj podeželskega turizma nadvse pomemben segment tudi v smislu trajnostnega razvoja podeželja.

DRUŠTVO ZA OHRANJANJE DEDIŠČINE

vabi na

PRAZNIK SUHEGA SADJA NA GRADEŽU

V SOBOTO, 17. SEPTEMBRA 2005, OD 14. URE DALJE
PRI SUŠILNICI SADJA GRADEŽ

Na praznik bomotudi vam na ogled
SUŠILI SADJE V VROČI SUŠILNI PEČI NA DRVA,

postregli z
ODLIČNO HRANO IN PIJAČO,

za ples bo skrbel
ANSAMBEL ROKA ŽLINDRE,

pripravili bomo
BOGAT SREČOLOV.

VABIMO VAS NA VESELO SKUPNO PRAZNOVANJE

Predzadnjo julijsko soboto so se predstavile narinske kmetije na domačem dvorišču. Obujali so stara kmečka opravila in igre, sledil pa je družabni in zabavni večer ob glasbi. Nedeljsko popoldne pa je bilo namenjeno srečanju turističnih vasi in njihovi predstavitvi. Med številnimi vasmi iz različnih delov Slovenije smo na odru s pomočjo mikrofona in z bogato stojnico v neposredni bližini osrednjega prireditvenega prostora predstavili vas Gradež. Predstavili smo številne zanimivosti kulturne in naravne dediščine: od obnovljene sušilnice sadja na Gradežu in ostankov gradišča na Sloki Gori nad Gradežem do turjaškega grajskega kompleksa in velikolaške zibelke slovenske besede, od Bajdinških slapov do Kobiljega curka in najjužnejšega dela krajinskega parka Barje, od zaščitenege kočevskega medveda do zaščitenege kočevskega medu iz naših krajev. Na stojnici smo razstavili poleg tradicionalnega suhega sadja in krljčevke tudi na druge stare načine shranjeno neonesnaženo sadje in zelenjavo ter gozdne sadeže, različno aromatiziran jabolčni kis, žganje z

različnimi zelišči in sadeži, medico pa seveda tudi ročno izdelane zobotrebce, ročno pletene košare in druge domače izdelke ...

Zanimanje za gradeško, turjaško in velikolaško pokrajino je bilo precejšnje. Marsikaj smo rekli tudi o naših načrtih, ki jih bomo skušali uresničiti. Spoznali smo veliko različnih društev, veliko prizadevanj za razvoj podeželja in podeželskega turizma.

Boris Zore

TAKO RAZDEJANJE PUSTI GOSPOD ZAŠČITENI MEDVED,

če pride na obisk k čebelam. To se je zgodilo v začetku junija, ko je medo obiskal čebelnjak Milana Ponikavarja na Velikem Osolniku. Petnajst metrov od psa čuvaja in malo več od stanovanjske hiše. Ko človek gleda tako razdejanje, ne mora razumeti lovske »teze« ali doktrine o »sonaravnem bivanju človeka in divjadi«; sprašuješ se, kdo je tukaj glavni in kdo v podrejenem položaju, človek ali divjad.

Milan Tekavec

Energetsko svetovanje NA PODEŽELJE PRIHAJA SEL

Pri VITRI se zavedamo, kako pomemben del vseh naložb so sredstva. Zato smo skupaj z Ekološkim skladom RS pripravili projekt **SEL - Sodelovanje ekološkega sklada z ljudmi**. Osnovni namen projekta – približati uporabnikom aktivnosti in poslanstvo Ekološkega sklada - izhaja iz NPVO (Nacionalni program varstva okolja) ter Nacionalnega energetskega programa.

Cilj projekta je celovita predstavitev Ekološkega sklada kot javnofinančne institucije, katere pomembna dejavnost je ugodno kreditiranje naložb varstva okolja.

Vse ciljne skupine bodo nadgradile splošno in konkretno poznavanje naložb varstva okolja in sodobnih, okolju prijaznih tehnologij. To je osnova za celovit pristop informiranja, izobraževanja in realizacije okoljskih naložb. Omogoča jih Sklad, ki vzpodbuja in omogoča varovanje okolja in povečuje kvaliteto bivanja s pomočjo **ugodnih kreditov**.

Na **brezplačna** uvodna predavanja in specialne delavnice vabimo investitorje - lokalne skupnosti,

gospodarske družbe - večja in manjša podjetja regije, samostojne podjetnike, gospodinjstva ter inženirske biroje. Na vsaki od navedenih aktivnosti bo na vprašanja udeležencev odgovarjal predstavnik Ekološkega sklada

V Trobli smo že večkrat pisali – poleg tehničnih nasvetov glede URE in OVE – o finančnih podporah, ki so v Sloveniji na voljo za gospodinjstva, podjetja in občine. Te so dvojne: subvencije in krediti. Subvencije so razpisane enkrat letno, krediti Ekološkega sklada pa so stalno na voljo.

Poleg večjega ugodja bivanja in manjših stroškov energije (manj "proč vržene energije"), bodo koristi pridobljenega znanja opazne tudi na okolju. Vabimo vas, da se nam pridružite.

UVODNA PREDAVANJA

Cerknica 19. 9. ob 17.00
Dvorana pod banko, Cesta 4. maja 64,
(za župane in komunalo)

Nova vas; 27. 9. 2005 ob 17.00
Gasilski dom, Nova vas 48b,

Cerknica 28. 9. 2005 ob 17.00
Dvorana pod banko, Cesta 4. maja 64,

Predvidenih je tudi precej tematskih predavanj z gosti.

Več na www.vitra.si. Bojan Žnidaršič,
VITRA Cerknica, tel: 01/ 70 96 020

Aktualno

SOBIVANJE MEDVEDA V NAŠEM OKOLJU Z ZAŠČITNIKI IZ MESTNIH SREDIŠČ

O sobivanju medveda s prebivalci v podeželskem okolju je težko govoriti, saj ljudje v naših krajih z njim enostavno nočejo več sobivati. Ne upaš si na sprehod, ne upaš si v gozd, ne upaš si sam na njivo. Tema vsakdanjih pogovorov zlasti v tem času je, katera njiva koruze je bila na vrsti sinoči, koliko vej je ostalo od hruške viljamovke pred hišo, kdo je moral bežati z njive ...

Medvedje družine imajo dobro kritje za svoje početje očitno pri svojih zagovornikih v mestnih središčih, kmetje pa se pri uveljavljanju pravice do odškodnine, ki nam jo povzroča divjad, težko prebijemo skozi 53. člen Zakona o divjadi in lovstvu, kjer je definirano, da moramo na primeren način kot dober gospodar narediti vse, da obvarujemo svoje premoženje pred nastankom škode.

In kaj je primeren način? Vse pogosteje vidimo njive s koruzo ograjene s pastirjem. Žal je bilo v zadnjem času kar nekaj pastirjev v našem okolju pokradenih. Če je družina Medved dovolj lačna in v bližini ni neograjene koruze, je pač treba pregrado prestopiti. Večerno kurjenje ob njivah s koruzo – če ne vržeš nekaj, kar bo dlje časa tlelo in smrdelo, nič ne zaleže, v nasprotnem primeru pa onesnažuješ okolje.

Glede na to, da na kmetih ostaja vse manj ljudi, medvedi pa se dobro odločajo za širitev svoje vrste, je nadaljnji razvoj podeželja lahko predvideti. Vse skupaj pa ne bo tako črno, če se bomo tudi tu začeli zgledovati po ostalih evropskih državah in število kosmatincev zmanjšali in ga približali številu, kot ga imajo Francija, Španija, Švica. Samo vprašanje je, ali bo takrat še kdo sadil koruzo in se trudil s čebelami ...

V. V.

Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe

OGLED PERMAKULTURNE VIŠINSKE KMETIJE SEPPA HOLZERJA V AVSTRIJI

Konec avgusta se je v okviru Zavoda PO-PPD Od Idrije do Kolpe na ogled kmetije odpravilo blizu 60 znanja željnih ljudi z območja med Idrijo in Kolpo.

Na posestvu Krameterhof v bližini Salzburga Sepp Holzer na svoji višinski kmetiji na 1500 m nadmorske višine na 45 ha s permakulturnim načinom kmetovanja goji češnje, jabolka, vinsko trto, breskve, buče, sladki krompir in ostalo sadje ter zelenjavo. Na kmetiji je urejenih 25 km poti in teras, več kot 70 ribnikov in mlak, raste preko 14 000 sadik sadnega drevja.

Holzer pravi, da ni ugodnih ali neugodnih položajev za kmetovanje, so le bolj ali manj sposobni ljudje, ki živijo v sodelovanju z naravo ali pa ji nasprotujejo in jo želijo obvladati.

Poslušaj svoje srce in se poveži z rastlinami. Vse odgovore boš dobil z njihove strani. Pusti, da naravna dela za tebe, jo opazuj, se pogovarjaj z njo – obstevalo se ti bo z bujnim rastjem. To te bo naredilo neodvisnega, tako po strokovni kot finančni strani. Najhuje je, ko se mlade kmete vzgaja tako, da hodijo v urade in naredijo to, kar jim tam rečejo, ali ko dobijo namenska sredstva, potem pa morajo delati tako, kot jim narekujejo plačniki. To te naredi odvisnega in nesamostojnega.

Sepp Holzer nas je vse pritegnil s

Ko smo Holzerja vprašali, kakšne usmeritve predlaga slovenskim kmetom, je bil njegov odgovor ta, da naj vsak tolar, ki ga dobimo s strani EU vložimo v ekologijo in v spodbujanje ekološkega kmetijstva.

svojim prodornim razmišljanjem o naravi in njenih zakonitostih.

Tako tudi **Mojca Dolenc** iz Kmetijsko svetovalne službe v Logatcu, ki se zaveda, da je Holzerjevo posestvo, takšno kot je danes, nastajalo 40 let z veliko poguma, iznajdljivosti, trme, vztrajnosti in predvsem znanja in občutka do narave in njenih zakonitosti.

Zanjo je bilo nepojmljivo, da na gozdni cesti raste solata, zdrava, vabljava in gotovo okusna, da ob robu gozdne ceste oz. terase raste družčina najrazličnejših rastlin: korusa, sončnice, krompir, repa, grah, različno cvetje in zelišča, za katere je očitno, da drug drugo spodbujajo v rasti. Nepozabno doživetje za vse nas, je bilo tudi obiranje češenj in višenj (konec avgusta!), rdečih, črnih, belih, drobnih, debelih ... Svoj vtis z obiska Mojca zaključuje z besedami, da nam je bila predstavljena ena izmed alternativ, iz katere vsi, ki delamo in živimo z naravo, lahko izluščimo marsikaj koristnega za svoje delo.

Ivanu Ogrincu, ekološkemu kmetu iz Ribniške doline, se je najbolj vtisnila v

spomin njiva, polna osata. Ko ga je vprašal, kaj bo počel z vsem tem osatom, mu je odgovoril, da ima osat svoj namen, saj raste tam, kjer zemlji primanjkuje fosforja in kalija. Ko se bo zemlja izboljšala in zasitila s kalijem in fosforjem, bo osat izginil, tu pa bo prav dobro rasel krompir. Ko je Ivan doma svojo zemljo, na kateri raste osat, poslal na analizo, ji je resnično manjkala kalij.

Zanimivi so tudi Holzerjevi trženjski prijemi. Visoka vstopnina, ekološko kosilo, kava, sladica – za Holzerja ima vse to svojo vrednost, ki se je ne sramuje in mu poleg tega ni nerodno zaračunati svojega znanja, ki si ga pridno pridobiva že preko 40 let. Se izjemno spoštuje in ceni, k njemu pa hodijo ljudje s celega sveta, tudi študenti

KMET SEPP HOLZER PRED SVOJIMI PRIDELKI

kmetijstva, biologije, ki preživijo na posestvu tudi cel mesec. Koristen napotek vsem nam, kako je danes znanje res lahko visoka dodana vrednost pri prodajanju turizma.

Z nami je bil tudi ekološki kmet z Vojske planote **Aleksander Šinkovec**, ki pa kljub navdušenju nad načinom kmetovanja, ki ga je uvedel Holzer, ni čisto prepričan, da bi to uspelo tudi pri nas. V nadaljevanju pravi, da bi bilo seveda vredno v marsičem upoštevati njegove nasvete, predvsem to, da človek ne sme nikoli delati proti naravi. To prav gotovo velja tudi za Vojsko planoto, kjer je narava še vedno dokaj neokrnjena, življenje pa kljub vsej lepoti ni prav lahko na nadmorski višini preko 1000 m in kjer zima traja tudi preko 6 mesecev.

Tudi po strokovnih ocenah so razmere

Pogled Antona Prelesnika, gozdarja v pokoju

Gozda v gozdarskem smislu na kmetiji g. Holzerja dejansko nismo videli. Gozd se je razprostiral na pobočju nasproti te kmetije. Sestavljale so ga obsežne monokulturne smreke, ki jih je dodobra poškodoval vetrolom. Kritika g. Holzerja na tako gozdarjenje je bila povsem upravičena, saj gre za gozd, v katerem se išče samo dohodek in se ne ozira na prvotni naravni gozd. Vendar tudi g. Holzer ni vedel povedati, kakšen je bil nekoč ta naravni gozd, ki je v svojem bistvu tudi permakultura. Njegova kritika državne oblasti, ki dotira to monokulturo gozdarjenja, on pa ne dobi pomoči, je bila neutemeljena. Med obhodom posestva namreč nismo videli sestoj dreves, ki bi ga lahko imenovali gozd. Ni bilo niti šopa dreves, v katerem bi lahko posekali kubik ali dva lesa. Skupine dreves, ki jih sestavljajo divji kostanj, brest, rdeči bor, jelša in še kaj, ne moremo obravnavati kot naravni gozd, ki je nastal skozi tisočletni razvoj, kar je sicer značilno za naravni gozd. Divji kostanj in brest sta res še zdrava, kar pa nabrž ni posledica naravnega pristopa na tej kmetiji, pač pa njena višina in izoliranost. Tudi pri nas brest dolgo ni zbolel, čeprav je drugod po Evropi masovno zgineval iz gozdov.

Kritičnega in malo bolj izobraženega poslušalca g. Holzer ni prepričal. Nedvomno pa ima v času uvljavanja okoljevarstvene ofenzive, veliko pritrjevalcev.

na planoti dokaj neugodne za kmetovanje. Precej kmetij je že opuščeni in le malo mladih se odloči ostati na kmetiji. "Sicer pa sem ob ogledu permakulturne kmetije videl kar nekaj skupnih točk v primerjavi z nami," nadaljuje Aleksander. "Že omenjene razmere, v katerih živimo, so si zelo podobne in tudi nas silijo k pridnosti, vztrajnosti in inovativnosti. Iz davnine pa tudi v nas, potomcih tolminskih puntarjev še tli nekaj uporniškega duha. To nam kljub slabim obetom daje trdno upanje, da se ne bomo zlahka prepustili kolesju domače in evropske birokracije, ki hoče iz nekoč trdnih kmetij narediti samo številke, uporabne za statistiko," zaključuje svoj pogled Aleksander.

To so vsekakor spodbudne besede za Vojsko planoto.

Strinjam se, da ne moreš kar kopirati nekega primera kmetovanja v svoje okolje, saj je v prvi vrsti pomembna struktura tal in predvsem vlažnost območja. Na Holzerjevem posestvu je vsekakor ogromno vlage in granita v tleh, kar mu že na začetku omogoča boljše pogoje. Vsekakor se pa da dobiti pri njem ideje in motivacijo za svojo inovativnost in kreativnost, ki je poleg srca, ki ga moraš vložiti v svoje delo, ključ do uspeha na dolgi rok.

Nekaj udeležencev, ki so bili z nami, lahko upravičeno imenujemo »slovenski Holzerji«. Želela bi si, da bi čim več ljudi pri njih našlo navdihe za prihodnje uspešno kmetovanje.

*Alenka Henigman
Zavod PO-PPD Od Idrije do Kolpe
Foto Metka Starič*

Pogled dr. Ivana Kosa, docenta na biotehniški fakulteti, na kmetovanje Seppa Holzerja

Vedno znova sem navdušen nad ljudmi, ki se zavedajo, da je življenje nekaj, kar nam je dano le enkrat in ga je zato potrebno preživeti zadovoljno in kreativno. V današnji dobi je to marsikdaj še posebej težko, saj nam pehanje za denar pogosto položi plašnice na naše oči. Kot biologu, ki se poklicno ukvarjam s proučevanjem življenja, me še posebej moti, ker nam plašnice ne omogočajo opazovanja življenja in spremljanja enkratne urejenosti našega planeta Zemlje. Ta naš enkratni življenjski planet je produkt življenja in njegov obstoj je odvisen od tega življenja. Žal nam živo izginja iz našega življenja, saj v trgovinah nimamo opravka z živimi organizmi. Kmetovanje je poklic, kjer smo v neposrednem stiku z živimi bitji in njihovimi združbami. Na žalost pa kmetovanje pogosto postaja brezosebni poklic, v katerem je življenje le nujen produkt pri iskanju možnosti za dober zaslužek. Kakor pravi Holzer, mora biti kmetovanje prijetno in polno doživetje, kar pa pridobivanje denarja samo po sebi ni. Mislim, da bi morali evropski in tudi slovenski politiki imeti to pred očmi, če jim je res v interesu skrb za evropskega kmeta.

Sam imam vsekakor rad celovit pogled na določena področja. Zaradi tega sem po naravi skeptik, saj vem, da enkratni izumi in nova odkritja ne pomenijo dosti. So izredno pomembni, vendar le kot del celote, ki nastaja z razvojem. Tu sem opazil veliko ujemanje s Holzerjevimi stališči, saj

(nadaljevanje na naslednji strani)

EKSKURZIJE SE JE Z OBČINSKIM KOMBIJEM UDELEŽILA TUDI ODPRAVA IZ VELIKIH LAŠČ.

mora človek ohraniti inovativnost in raziskovalno žilico. Na žalost imam tudi sam vse pre pogosto opraviti z ljudmi, ki želijo svet postaviti na glavo na osnovi majhne resnice. V današnjem času pogosto to delajo z neživljenjskimi predpisi, ki ničesar ne urejajo, le življenje razvrednotijo. Tako kot na primer nitratna direktiva, predpis, ki temelji na majhni resnici, da nitrati obremenjujejo vode. A celovito gospodarjenje z dušikom je mnogo več, predvsem pa je mnogo bolj kompleksno.

Kmetovanje Holzerja in njegove družine je zelo napredno, saj je z opazovanjem okolja in življenja prišel do spoznanja, kaj je pravzaprav biotska raznolikost. Še posebej pomembno je njegovo spoznanje, zakaj je biotska raznolikost pomembna za človeka, še posebej za kmetovalca in njegovo družino. Nepregledna množica različnih češenj sama po sebi govori v prid raznolikosti in z njo pogojeno stabilnostjo navsezadnje tudi družinske ekonomije. In kot je zapisal že biolog Haeckel, ko je prvi uporabil izraz ekologija, je le-ta namenjena znanstvenemu proučevanju ekonomije narave. Danes je znano, da je raznolikost življenja bistvo ekonomije narave.

Holzer je nekako posebnejš, pa vendar le ni Cankarjev Martin Kačur. Danes je znanost in tudi razgledanost ljudi le bližje Seppovim idejam. A kljub številnim spoznanjem o kratkotrajnosti industrijskega kmetovanja in s tem pogojenega onesnaževanja okolja je vseeno pionir. S svojimi idejami in dejanji vsekakor odpira nove poti, ki so pogosto zaraščene z zelo trnatimi robidami. Trne predstavljajo togi in neživljenjski predpisi. A prepričan sem, da Seppu kot zdravemu kmečkemu sinu ne bodo prišle do živoga.

Žegnanjska nedelja 14. avgusta je bila za Osolničane, ki obhajamo god sv. Lovrenca, zares čudovit dan. Še narava je s sončnim dnevom pripomogla k lepemu slavlju. Velika množica, okrog štiristo ljudi, se je zbralo v cerkvi in okrog nje, ko je škof Andrej Glavan blagoslavljal dolgoletna obnovitvena dela.

V zadnjih 15-ih letih smo napravili novo kritino, nov strop, klopi, lestence, pozidali nazaj zakristijo, napravili drenažo proti vlagi, v zadnjem letu pa novo ostrešje na zvoniku in fasado, tako da je naša lepota zasijala v vsej svoji lepoti. Zares je imel g. škof kaj blagosloviti.

Temu primerno pa je bilo tudi veselje in zadovoljstvo vseh navzočih po mašni daritvi. Za dobro razpoloženje so poskrbeli mengeški pritrkovalci, pevci iz treh far in harmonikar Prelesnikov Tone. Ob dobrotah naših gospodinj in ob dobri kapljici in sokovih, ki so jih delili naši gasilci, je zelo hitro minila ura. Opoldne smo skupaj zapeli Angelovo češčenje, nato se veseli in zadovoljni podali na svoje domove nadaljevat žegnanje.

Sredi Občine Velike Lašče zelen hrib se dviga v nebo, na njem cerkev sv. Lovrenca stoji, v zavetju pa njegovem Veliki Osolnik se tišči.

BLAGOSLOVITEV OBNOVITVENIH DEL

Ena izmed treh podružnic robarske fare je cerkev svetega Lovrenca. Iz zgodovinskih virov je razvidno, da je bila cerkev v današnji obliki sezidana v 16. stoletju. Strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo so potrdili domnevo, da je na tem mestu stala manjša cerkvica, obdana z obzidjem. Ko so minila leta turške nevarnosti, so obzidje podrli, jugozahodni del pa je vgrajen v sedanjo cerkev, kar dokazuje vidna strelna lina. Ta lina je pripomogla, da smo leta 1964 dobili dovoljenje za obnovo cerkve. Da pa je sploh prišlo do tega, je bilo potrebno žrtvovati kip sv. Jurija zbiratelju starin, vplivnemu poslancu tovarišu Maležiču, ki

je nato posredoval pri pridobitvi dovoljenja.

Iz poročila župnika Antona Ronka z dne 21. 12. 1955, povzemamo naslednje: »Par streliv italijanskih topov iz Velikih Lašč je napravilo nekaj občutnih lukenj v cerkev, kar bi se lahko popravilo, saj ima ta podružnica bogat gozd. Krivda je bila v vasi. Vsa prigovarjanja in prošnje in zagotovila, da oblast ne bo oporekala, niso nič zalegla. Leta 1946 in 1947 je bila še služba božja, potem je bilo nemogoče zaradi varnosti, porušenja in nemarnosti v cerkvi. Na prošnjo notarja Jagodica iz Velikih Lašč na naslov škofijskega ordinariata, da on vzame v hranitev vse

OB BLAGOSLOVITVI ZVONA,
12. JULIJA 1973

kipe, je bil odgovor negativen, češ da naj to shrani župnik v Robu. Kam? In propadalo je naprej. Tako je danes ohranjenih nekaj poškodovanih kipov, drugo je odneseno. Noči in dnevi so našli svoje odjemalce. Tam je sedaj že skoraj ruševina in kliče po obnovi, kdaj in kdo, ne ve nihče.«

V letu 1964 pa se je vedelo »kdaj in kdo«. Pod vodstvom sedaj že pokojnega župnika Toneta Čoparja smo začeli z obnovo. Pomagala nam je tudi narava, saj je vihar v noči na 4. julij podrl že zelo nagnjeno streho zvonika. Les za ostrežje in prodajo smo sekali v cerkvenem gozdu in ga od tam vozili s konji in z volmi. Za kritino smo dobili star bobrovec zastoj v Ponikvah v Zavodu. Vsi, razen obrtnikov, smo delali udarniško. Obnova je trajala tri leta in za žegnanje 10. 8. 1967 je obnovitvena dela blagoslovil stolni prošt Stanislav Lenič. Kronist je zapisal: »Ob blagoslovu, je bila cerkev polna, čeprav je bilo deževno vreme in še ni imela oken. Točno po dvajsetih letih je bila v cerkvi spet božja služba.« Pri cerkvi smo delali tudi naslednja leta, največ pa zadnjih 15 let, odkar je v Robu župnik gospod prelat Vinko Šega. Prekrili smo streho, dozidali zakristijo, obnovili strop, zamenjali okna, napeljali elektriko in napravili drenažo proti vlagi. V letošnjem letu je cerkev dobila novo fasado. Vse to smo zmogli, ker je država vrnila dobre 4 ha gozda in v denarju povrnila za odvzeto zemljo in mežnarijo.

SVETI LOVRENC PROSI ZA NAS

Ime Lovrenc pomeni z lovorjem ovenčan. V starem Rimu so z lovorjem ovenčali zmagovalce - sv. Lovrenc je bil zmagovalec v veri. Bil je prvi med sedmimi diakoni pod papežem Sikstom II. Med preganjanjem kristjanov v času Valerijana v letih 253-260 je cesar prijel papeža. Ko

je novica dosegla Lovrenca, je pohitel k njemu v ječo in hotel z njim v smrt. Papež gaje odslovil z besedami: "Po treh dneh prideš za menoj. Če imaš v zakladnici kaj denarja, ga razdeli ubožcem.« Lovrenc ga je ubogal in denar razdelil med sirote. Ko je oblast od njega zahtevala cerkvene zaklade, katerih upravitelj je bil prav on, jim je pripeljal sirote in vdove rekoč: "Glejte, to so zakladi naše Cerkve." Rimskega načelnika je to tako razjezilo, da je dal Lovrenca kruto mučiti. Položili so ga na razbeljen raženj in živega pekli. Tudi strašne muke niso uničile njegove šaljive narave. Mučiteljem je namreč rekel: "Ena stran je že pečena, obrnite me." Lovrenc je izdihnil med molitvijo 10. avgusta leta Gospodovega 258. Nad njegovim grobom je dal cesar Konstantin leta 330 zgraditi baziliko. Sv. Lovrenc velja za zavetnika ubogih, knjižničarjev, pivovarjev, upraviteljev premoženja, študentov. Njegov god so naši predniki označevali za prvi jesenski dan, zato so sv. Lovrencu rekli "prvi jesenc".

ZVONIK

Vemo, da sta zvonik in cerkev eno, vendar ima zvonil cerkvi sv. Lovrenca še povsem svojo zgodovino - za dobrih sto let obstajajo tudi pisni viri. 17. novembra 1903 je strela udarila v zvonik, ki je bil krit s skodlami, in ga uničila. Naslednje leto so napravili nov gotski zvonik, krit s pločevino, ki je krasil cerkev in kljuboval vremenskim neprilikam kar 40 let. Vojna vihra pa ga je tako poškodovala, da se je po dvajsetih letih zrušil. Ob obnovi cerkve se je naredilo tudi ostrežje zvonika, vendar ne v prvotni obliki, a tudi ta ni imel sreče. Ko je v Robu župnikoval gospod Janez Modic, je napravil vse potrebno za električno zvonjenje na sončno energijo. Delo še ni bilo končano, ko je v zvonik spet udarila strela in napravila veliko razdejanje. Nekaj let kasneje je strela še enkrat udarila in če tega ne bi pravi čas opazili, bi ostrežje zvonika zgorelo. Popravili smo le najnujnejše, sicer pa je bil zvonik v zelo slabem stanju. Velika želja vseh faranov, ki spadamo pod zvon sv. Lovrenca, je bila, da bi cerkev dobila zvonik, kakršen je bil nekoč. Ta želja se je pričela uresničevati natanko sto let po uničenju prvotnega zvonika. Dela so bila v letošnjem letu zaključena. 14. avgusta leta Gospodovega 2005 ga je gospod škof Andrej Glavan blagoslovil skupaj z ostalimi obnovitvenimi deli zadnjih let.

ZVONOVI

Pa pogledjmo še zgodovino naših zvonov.

Kronika pravi takole: "Zvon, težak 308 funtov, vlit 1795 v Ljubljani, je vzela vojska 13. 10. 1917. Mali zvon, 250 funtov težak, 1666 vlit v Ljubljani, je dobil 31. 10. 1935 tovariša iz Koprivnika pri Kočevju. Zvon, bronast, tehta 210 kg, ima glas cis."

Zvon, kupljen v Koprivniku, je bil v bitki septembra 1943 večkrat prestreljen in zato ni imel več lepega glasu. Odpeljali smo ga v Ljubljano na Galjevico, kjer so ga v livarni Mustar prelili. To se je dogajalo v času župnikovanja gospoda Franca Dovžana. Preliti zvon je 12. 7. 1973 blagoslovil škof gospod Stanislav Lenič. Ob tej priložnosti je dejal: "Zvonik nam kot prst kaže, kje je naša druga domovina. Glas tega zvona pa naj vas na to opominja." Zvonovi se oglašijo ob službi božji, ob slovesnostih in pojejo ob zadnjem slovesu faranov podružnice sv. Lovrenca.

Naj bo za vse Bogu hvala in v čast svetemu Lovrencu.

Besedilo Milan Tekavec

Fotografije arhiv vaščanov, Nina Podlogar

Smo družba z petnajst letno tradicijo, ki se ukvarja s proizvodnjo kruha, svežega peciva, slaščic in trgovino. V svoje vrste želimo sprejeti nove sodelavce in sicer:

- 3 KV PEKE- Mešalec
- 6 KV PEK- Predpečnik
- 2 KV PEK- Upravljalca stroja za linijo FRITSCH, KÖNIG.

Za vsa omenjena delovna mesta je zaželeno, da so kandidati moškega spola z zaželenimi delovnimi izkušnjami.

Ponudbe pošljite na naslov:
Pekarna Blatnik d.o.o.,
 Podgorica 25,
 1312 Videm Dobropolje
 z pripisom »ZA KADROVSKO SLUŽBO«.

OPTEL

Avtohiša Zalar
Vaš pooblaščen prodajalec in serviser za vozila Opel.

**RAZPISUJE
DVE DELOVNI MESTI:**

- PRODAJALEC NOVIH IN RABLJENIH VOZIL
 zahtevana izobrazba najmanj V. stopnje,
 izkušnje s prodajo,
 angleški jezik,
 vozniški izpit B kat.,
 računalniška pismenost;
 Word, Excel, Internet Explorer, Outlook,
 zanimanje in poznavanje avtomobilizma,
 vestnost,
 natančnost,
 veselje do dela,
 pozitivna naravnost

- AVTOMEHANIČ OSEBNIH VOZIL
 zahtevana izobrazba IV. Stopnje,
 izkušnje,
 pasivno nemški jezik,
 vestnost,
 natančnost,

**SAMO PISNE PRIJAVE POŠLJITE NA NASLOV:
 AVTOHIŠA ZALAR D.O.O.
 MALE LAŠČE 105, 1315 VELIKE LAŠČE**

Prijava naj vsebuje: življenjepis, delovne izkušnje z referencami, telefon in e-m naslov. Obravnavane bodo vse prijave, ki bodo na zgornji naslov prispele do 15.10.2005.

VABLJENI!

SDS

Slovenska demokratska stranka
 Občinski odbor Velike Lašče

»Slovenija na novi poti«, je bil naslov resolucije, sprejete na kongresu Slovenske demokratske stranke v Portorožu sredi maja letošnjega leta. Resolucija pomeni načrt in obljubo za uresničitev izboljšanja gospodarskega in družbenega okolja in s tem dati podlago, da se v Sloveniji poveča blaginja za vse državljane.

Sprejete smernice obvezujejo stranko in koalicijske partnerice, da bodo poskrbele za reševanje problemov tudi na področju socialnih vprašanj mladih, upokojenecv in ne nazadnje tudi zaposlenih.

Državniško obnašanje, predvsem pa uresničevanje obljubljenih programov, se močno odraža v javnomnenjskih raziskavah, ki izkazujejo zelo visoko podporo volivcev stranki SDS, vladi in parlamentu.

V okviru Občinskega odbora Velike Lašče smo ustanovili odbor SDM-Slovenska demokratska mladina. Mladi so pričeli z delom, dva člana sta se v organizaciji SDM udeležila obiska Evropskega parlamenta, ob dnevu državnosti pa so člani SDM delili zemljevid »Slovenija, dežela velikih ljudi,« in tako vsaj delno seznanili občane z v prejšnjih desetletjih, načrtno zamolčanimi imenih velikih Slovencev.

Pred nami pa je nova preizkušnja, referendum o Zakonu o RTV. Izvršilni odbor pri OO SDS Velike Lašče vabi člane, somišljenike in prijatelje, da izkažemo zaupanje in podporo naši vladi in na referendumu **glasujemo ZA** zakon o RTV.

Občinski odbor SDS Velike Lašče

ALENKA JERAJ
 poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije

vas vabim, da me obiščete v

POSILANSKI PISARNI

Umik:
 ponedeljek, 12. sept. 2005
 ponedeljek, 10. okt. 2005
 ponedeljek, 7. nov. 2005
 ponedeljek, 5. dec. 2005

od 17.30 do 19.00 na Občini Velike Lašče
 Dosegljiva sem na tel.: 01/478-99-82, faks: 01/478-98-96, el. naslov:
 alenka.jeraj@dz.rs.si

MNENJA IN POLEMIKE

KONČNO SMO DOBILI V
JAVORJE ASFALT

Po obljubah, odlašanju in pogovorih se je župan vendar odločil, da se del ceste od bivšega mlina Kraševca do vasi Javorje asfaltira. Bilo je več kot potrebno. Hvala županu.

Nikakor pa ne morem mimo izvajalcev teh del. Ti ljudje nimajo nobenega odnosa do vaščanov niti do narave. Če jim kaj svetuješ, te kratko malo zavrne, češ kaj boš ti nas učil. Primer je bil prvi ovinek pod Javorjem. Razširite ovinek, kolikor je pač možno. Ne! Recite županu, ali pa sami plačajte. Dobro, koliko stane delovna ura bagra, pravi 4.000,00 SIT. Obljubim mu 20.000,00 SIT. Ne! Za ta denar pa ne grem delat. Tako, da sem vzel orodje in sam odkopal, kolikor se je dalo, da je ovinek širši približno za en meter, kar se sedaj zelo pozna.

Dalje če gledaš po gozdu ob cesti, te srce zaboli, koliko je obtolčenega drevja (smrek). Nobenega čuta do narave. Enak problem je za asfalterji. S sosedom sva jih lepo prosila: "Naredite odtočni jarek (muldo), ker bo na tem delu ceste voda odnašala pesek in spodjedala asfalt." Kar se je zgodilo takoj drugi dan, ko je bil naliv. Na tem delu ceste je bilo odstranjenega približno 200 m² devet let starega asfalta samo zaradi malomarnosti.

Še bi lahko naštevali napake, pa vem, da bo še to preveč. Včasih so rekli, da se na napakah učimo. Da bi to vsaj še zdaj veljalo.

Jože Tekavec, Javorje

NAPAKE V NAŠIH GLAVAH

V preteklosti je držalo, da se na lastnih in napakah drugih učimo. V občini Velike Lašče pa rek ne drži. Kar malo analizirajmo, kaj vse smo izgubili, od kar imamo lastno samoupravo: Igo, industrijsko cono, mlekarno, klavnico, ni čistilne; ostala je samo Zadruha, pa še ta bo propadla, ker se reka brez pritokov kmalu posuši.

Z drugačnim razmišljanjem bi se dalo vsaj nekaj zadržati oz. bi šel razvoj kraja v nadaljnji napredek.

Sedaj smo s takšnim načinom zaustavili razvoj kraja za nadaljnjih 50 let, tako da bomo prišli nazaj na tisti nivo, kjer smo bili ob ustanavljanju občine Velike Lašče. Sedaj, ko ni več kaj dati na "oltar domovine", so prišle na vrsto vaške šole.

V Dvorski vasi se je šola podrla, za Rute se govori, da se šola prodaja, na Karlovcih bo mogoče dom za ostarele itd.

Vemo, da vse to, kar je že bilo narejeno s trudom, z udarniškim delom in sredstvi davkoplačevalcev in občanov, zdaj zanemarjamo. Vse to in še več danes nič ne pomeni. Za nekatere je važno samo to, da se sami dvigajo kot dobri gospodarji in si nabirajo pri nevednih ljudeh podporo. Kot glavni krivec za tak propad v naši občini se vsake toliko časa prikaže Turjak oz. KTZ in tisti, ki KTZ vodijo.

Nekaj besed o naftni krizi. Sedaj je začetek naftne krize in ta se bo nadaljevala oz. bo nafta tako draga, da si ne bomo mogli več privoščiti takega razkošja. V bližnji prihodnosti bodo ponovno zaživele vaške šole, ker bo občinski proračun premajhen, da bi kombi prišel po vsakega otroka pred hišo. Ne vem, kako odgovorni razmišljajo o tej zadevi, verjetno mislijo, da bodo starši otroke iz oddaljenih krajev v nahrbtniku nosili v Velike Lašče v šolo. Mislim, da bi bilo treba s prodajo in podiranjem šol še malo počakati in raje zamenjati kakšno opeko, ker bodo prej ali slej ponovno oživele.

Vsake toliko časa je nekaj v modi. Sedaj so v modi domovi za ostarele. Prišel je predlog, da bi se v Turjaku gradil dom za ostarele in to na lokaciji bivših obstoječih hlevov. V Turjaku smo za tak objekt, vendar na drugi lokaciji, na bolj mirnem prostoru, ker potrebujejo stari ljudje mir. Hlevi so namreč z vseh strani obdani s cestami, pred hlevi je igrišče, zraven gostilna, gasilski dom, cestno podjetje ... Poleg naštetega se tam odvijajo veselice, razna srečanja, proslave in na tako lokacijo ne sodi dom za ostarele. V petek, 12. 7. 2005, je bil sestanek sveta KTZ, na katerega so bili vabljeni tudi svetniki občine Velike Lašče s področja Turjaka. Eden od navzočih občinskih svetnikov je rekel: "Danes je petek, do torka priskrbite privolitev za rušenje nekdanjih hlevov in gradnjo doma za ostarele." Sprašujem se, če se da v dveh dneh odločiti za tako pomembno zadevo in lokacijo brezplačno odstopiti investitorjem. Investitor naj bi bilo gradbeno podjetje Vegrad. Investicija bi bila velika, čeprav občinski proračun znaša cca. 600 mio SIT. Tako občina pri tem projektu ne bi imela velike udeležbe, KTZ in kraj pa nobene. V Sloveniji je sedaj predvideno zgraditi 300 ležišč za ostarele. V Ribnici je odobrenih 140 postelj, 160 pa je predvidenih še za celo Slovenijo. Ne vem, če bi Turjak sploh prišel v izbor. KTZ bi lahko samo dal lokacijo privatnemu podjetju in to podjetje bi samo razpolagalo s lokacijo. Prispel je nepodpisan dopis z vsebino, da so v Turjaku že vsa delovna mesta v novem domu za ostarele rezervirana, in sicer od direktorja do ostalega osebja.

To se lahko sklepa, da so prisotni sami osebni interesi. Če bomo na naslednjih občinskih volitvah ponovno izvolili nekatere od teh ljudi, ki razmišljajo, da mora biti od petka do torka vse odločeno, nas bodo porinili še za 50 let nazaj.

*Anton Petrič,
Mali Ločnik*

KLANČAR, D.O.O.

RENAULT

Groznikova 11
1108 Ljubljana-Rudnik

ob Dolenjski cesti

Telefon: 427 20 01

LINSAT - antenski sistemi

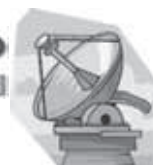
Peter Kočevar, s.p.
Merharjeva 2, Ribnica
GSM 041 761 769

**MONTAŽA
IN SERVIS**

ANTEN (SAT 500 kanalov)

RTV (izboljšava ali dograditev)

**POP
TV**

- meritve TV signalov
- dograditev ali izboljšava POP TV, A kanal, HRT, TV3 ...
- montaža SAT sistemov:
 - (analogni - do 100 programov)
 - od 25.000 SIT
 - (digitalni - do 2000 programov)
 - Srbija, filmi, erotika, šport...)
 - od 69.000 SIT dalje

UGODNE CENE, PRIZNANI PROIZVAJALCI

JANEZ PODRŽAJ

1961–2005

Iz naših vrst je mnogo prezgodaj izstopil veteran. Odšel je tiho in mirno, kot je živel. Še zelo mlad se je Janez v tistih dneh boja in negotovosti, ko se je kovala usoda nove Slovenije, z vso odločnostjo in brez omahovanja, s puško v roki pridružil bojnim tovarišem v enoti T-5151/41 in tako prispeval svoj delež v osamosvojitveni vojni. Bil je vzoren in pripaden član našega Območnega združenja. Žal, ni mogel kljubovati zahrbtni bolezni, ki je bila močnejša od njega. Med nami sta ostala nezapolnjena vrzel in drag spomin na njegovo pokončno držo.

OZVVS Velike Lašče

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moža in očeta
JANEZA PODRŽAJA

iz Dolnjih Retij

se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in sorodnikom, ki ste se poslovlili od pokojnega, darovali cvetje in sveče in nam v žalostnih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku, pogrebnemu zavodu Zakrajšek, pevcem ter še posebej Lovski družini Turjak in vojnim veteranom za častno in lepo slovo.

Vsi njegovi

*Težko zaprl svoje trudne si oči,
 zdaj dom naš tih je,
 prazen, ovit v bolečino.
 Ko vedel bi Franci zlati ti,
 kako hudo, hudo boli.*

V spomin

FRANCU GROBELŠKU

iz Strletja

Ob tretji obletnici smrti, ko tvoji zaželimo si bližine, gremo tja v mirni kraj tišine, tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče, da te več med nami ni. Radi te imamo.

tvoja žena Olga, Marjan z družino, vnuki in pravnuki

SONCE

Sonce je na nebu b'lo,
 prijetno vse je grelo,
 skoz' mlado listje je presevalo,
 da v barvi zelenega berila je žarelo.

Je zima le minila mrzla,
 upanje vsem spremenilo je pogled,
 so selivke k nam se spet vrnile,
 prepotreben dale nam polet.

Temne sence tam gredo,
 črni že se zbirajo oblaki;
 v vrste so postavljeni
 Ábadona neutrudnega vojaki.

Četvero zloveščih leze navzgor
 po vijugavi cesti mogočnih gozdov,
 lovišč Ostrorogega jelena,
 do korita z vodó zlokbne Rôke.

Pod ponjavami skrit očem,
 človeški tovor vsi nesó,
 daleč od ljudi,
 da videli ne bi ..., da slišali ne bi ...

Se zli že vračajo v dolino,
 motorji nič več ne hropé,
 so že razložili vse,
 kar jih bremenilo je.

Ooo, o, vi nesrečneži,
 le kaj ste si storili!
 Še lastna mati vas se bi,
 v brezmejni svoji ljubezni - bala.

Tam gori so ostali izmučeni krvavi ...,
 nasilno pahnjeni v brezno brezdanjih dni;
 le gozdovi v vetru jim šumljajo
 in ščebet ptic tam še živi.

Domovina ti nemila,
 kaj otrokom svojim si storila!
 S sovraštvom hrani se sovraštvu
 in z njim ohranja se sovraštvu!

Se počasi vse je spremenilo;
 za ljubezen, srečo, izgubljeni čas,
 čas grozodejstev
 se v dolžini svoji je predolgi le iztekel.

Oblaki črni, s strelami in gromi, vsi so se razprli.
 V upanju in s strahom zdaj hlepimo,
 da Resnica odstrla svoj nelepi bo obraz;
 za njo Pravičnost veličastno bo žarela.

Tako nevihta je minila divja,
 pisana je mavrica objela svet.
 Kreature črne, skrivenčenih prstov, stegnjenih tresočih rok:
 milost, milost, že minilo let je zemeljskih kar šestdeset.

**Nikoli zmagalo ni Zlo,
 srce Vesolja je presilno;
 spet Sonce žarko nam bo vzšlo
 in nas ljubilo silno.**

Vincencij Klemenčič

KINO VELIKE LAŠČE

PROGRAM ZA SEPTEMBER IN OKTOBER

SOBOTA 17. SEPT. OB 20.00	AMER. AKC. KOMEDIJA - USPEŠNICA FANTASTIČNI ŠTIRJE
SOBOTA 24. SEPT. OB 20.00	AMERIŠKA USPEŠNICA - SRHLJIVKA HIŠA VOŠČENIH FIGUR
SOBOTA 1. OKT. OB 19.00	AMER. USPEŠNICA - AKC. KOMEDIJA HERBIE - s polnim gasom
SOBOTA 8. OKT. OB 19.00	AMER. USPEŠ. - AKC. ADRENAL.FILM OTOK
SOBOTA 15. OKT. OB 19.00	AMER. USPEŠNICA, ROMANT. DRAMA GOSPA & GOSPOD SMITH
SOBOTA 22. OKT. OB 19.00	AMERIŠKA USPEŠNICA – AKCIJSKI FILM UDARNA NOVICA
SOBOTA 28. OKT. OB 19.00	AMERIŠKA USPEŠNICA – AKCIJSKI FILM GOSPODARJI DOGTOWNA

NEPREMIČNINE SARA LEE

SAŠA KRŽIN, s.p., Turjak 17

*Imetnica licence Ministrstva za okolje, prostor in energijo,
s sklenjenim zavarovanjem odgovornosti pri Zavarovalnici Tilia, d. d.*
tel.: 040/869 927, 041 869 927 e-naslov: krzzin@siol.net

Posredujem in svetujem pri prodaji in nakupu Vaše nepremičnine ter uredim potrebne dokumente za prenos lastništva.

Na Gradežu je naprodaj zidan vikend z 50 m² površine, iz l. 1982, na 635 m² lepe urejene parcele, zelo sončna in mirna lega z razgledom. Cena za popolnoma opremljen vikend je 23,5 mio SIT oz. po dogovoru.

V okolici Velikih Lašč je naprodaj starejša hiša, delno obnovljena leta 1996, s 120 m² bivalne površine in 120 m² pomožnih prostorov. Hiša stoji na zemljišču 162 m², na mirni sončni legi na robu vasi. Hiša je lepo vzdrževana, ogrevana na CK na olje/drva, obsega pa predprostor, kuhinjo, kopalnico in 4 sobe, v dnevni sobi je tudi delujoča krušna peč. Cena hiše je 18 mio SIT.

V okolici Vidma v dobrepolski dolini je naprodaj starejša, l. 2004 delno obnovljena hiša z 245 m² uporabnih površin na parceli 333 m², ima CK na olje in krušno peč, poleg kuhinje, kopalnice in WC pa obsega še 6 sob. Cena je 22 mio SIT.

Na Karlovcih je naprodaj zelo lepa zazidljiva parcela 2630 m², v naravi travnik blizu gozda. Možna je parcelacija, cena za celoto je 19 mio sit.

Na Robu je naprodaj ravna parcela 1945 m², od tega cca 1000 m² zazidljive, skupaj s 1923 m² gozda. Nahaja se v bližini trgovine in šole, ob čistem potočku in asfaltni cesti. Cena je 16 mio SIT.

Na Gradežu je naprodaj zazidljiva parcela 682 m² z asfaltnim dostopom, v novjšem naselju, ob gozdu. Cena: 5,5 mio SIT. Kmalu v prodaji: hiša v III. gradbeni fazi v Velikih Laščah.

Lastniki nepremičnin!

Kupci največ povprašujejo po: starejših hišah za obnovo z parcelo vsaj 500 m², zazidljivih parcelah ter enodružinskih hišah, prav tako pa tudi po prostih stanovanjih oz. hišah za najem.

AMULET

NEPREMIČNINE

AMULET, D.O.O., CESTA V MESTNI LOG 55, LJUBLJANA
PE KOČEVJE, ROŠKA CESTA 46, KOČEVJE

TEL: 01 8931 670 FAX: 01 8931 672 GSM: 031 682 804

PRODAMO STANOVANJA

KOČEVJE - dvosobno, 50,54 m², IV. nadstropje, obnovljeno leta 2000. Cena: 9.200.000,00 SIT

KOČEVJE - dvosobno stanova-nje, 53,29 m², izdelano leta 1970, izredno lepa lokacija, drvarnica, klet, dve parkirni mesti. Cena: 11.300.000,00 SIT

KOČEVJE - trisobno, 64,74 m², s kletjo, drvarnica 16 m², I. nadstropje, obnovljeno leta 2002. Cena: 9.500.000,00 SIT

KOČEVJE - trisobno stanovanje, 73 m², I. nadst., letnik 1968, garaža 16 m². Cena: 13.500.000,00 SIT

RIBNICA - dvosobno stanovanje 59,51 m², leto izgradnje 1982, zastekljen balkon, urejeno. Cena: 12.950.000,00 SIT

RIBNICA - trisobno stanovanje 81 m², I. nadstropje, obnovljeno 2003. Cena 14.490.000,00 SIT

LJUBLJANA - MOSTE, štirisobno stanovanje, 100 m², obnovljeno leta 2000. Cena: 32.000.000 SIT

PRODAMO HIŠE

KOČEVJE - novogradnja 2003, 250m², 869 m² zemljišča, z vso luksuzno opremo, cena 31.500.000,00 SIT

KOČEVJE - OKOLICA, leto izgradnje 2003, pritličje dvostanovanjske hiše 142 m², balkon, vsi priključki ločeni, CK, samostojen vhod, dvorišče 400 m², lepa, mirna okolica, takoj vseljiva, luksuzno opremljena.

Cena: 15.200.000,00 SIT. Možna menjava za garsonjero ali enosobno stanovanje v Ljubljani oziroma bližnji okolici.

KOČEVJE – OKOLICA, 120 m² pritličje, 40 m² mansarda, obnovljena leta 2002, novi prizidek 80 m², nova drvarnica, sadovnjak in njiva 1300 m². Cena: 14.900.000,00 SIT. Lahko

zamenjava za dvosobno stanovanje in garsonjero v Kočevju. **SODRAŽICA - OKOLICA** -330 m², 3000 m² zemlje, leto gradnje 1985, kompletno opremljeno +

gospodarsko poslopje. Cena : 27.500.000 SIT

TURJAK - okolica, III. gradbena faza, 150 m², letnik izdelave 2002, izredno lepa lokacija na hribu. Cena: 14.450.000,00 SIT

TURJAK - hiša zgrajena pred letom 1967 s tremi gospodarskimi posloplji na zazidljivi parceli 4000 m². Cena: 31.000.000,00 SIT

ODDAMO V NAJEM

LJUBLJANA - VIČ – dvosobno stanovanje 60 m², zgrajeno leta 1998 z garažo. Cena: 120.000,00 SIT + stroški. Možen najem garaže posebej za 20.000,00 SIT mesečno.

KUPIMO PARCELE

Gradbeno parcelo na relaciji LJUBLJANA - KOČEVJE - SODRAŽICA- CERKNICA, ali na relaciji KOČEVJE- VELIKE LAŠČE- GROSUPLJE- LJUBLJANA kupimo za znanega kupca.

KUPIMO POSLOVNI PROSTOR

-KOČEVJE- RIBNICA- ŠKOF LJICA- LJUBLJANA- poslovni prostor cca 100 m² za znanega kupca, lahko tudi v CERKNICI.

KUPIMO STANOVANJA

KOČEVJE- RIBNICA- VELIKE LAŠČE- LJUBLJANA- enosobno, dvo ali trisobno stanovanje

Kupimo za znanega kupca ali menjamo za nepremičnino na območju Ljubljane ali Maribora. RIBNICA- kupimo eno do dvosobno stanovanje v prvem ali drugem nadst. Za znano stranko-NUJNO.

V LJUBLJANI kupimo garsonjero ali enosobno stanovanje.

KUPIMO KMETIJE

NA OBMOČJU KOČEVJA, RIBNICE, NOTRANJSKE, DOLENJSKE ALI OKOLICE LJUBLJANE DO 60 KM IZVEN.

KUPIMO HIŠO

KOČEVJE na relaciji LJUBLJANA ali KOČEVJE- RIBNICA- CERKNICA- LJUBLJANA kupimo novo ali starejšo hišo.

NAJAMEMO garsonjere oziroma enosobna stanovanja v Kočevju ali bližnji okolici.

VIKENDE KUPIJEMO IN PRODAJAMO na območju cele Slovenije.